

ЧЕТИРИТЪ КРЖГА

ЛЕКЦИИ

НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

**НА УЧЕНИЦИТЪ
ОТЪ ВСЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
VI ГОДИНА (1926—1927 г.)**

ТОМЪ IV.

*

« ВЕС »

СОФИЯ

1997

Г. Л. Г.

ЧЕТИРИТЕ КРЪГА

ТОМ IV

Лекции на Общия окултен клас
от Учителя,
VI годишнина (1926-1927 г.)

Издателски екип « **В Е С** »

с помощта на издателство «СОНИТА»,
София, 1997 г.

Второ (фототипно) издание.
Първо издание 1934 г., София.

Лекциите, изнесени от Учителя през VI^{та} годишнина (1926-1927 г.) на Общия окултен клас, са издадени в четири тома:

" ПРОСТИТЕ ИСТИНИ " – том I (1933-първо и 1993-Второ издание)

" НЕРАЗРЕШЕНОТО " – том II (1933-първо издание)

" ВЪЗМОЖНИ ПОСТИЖЕНИЯ " – том III (1934-първо и 1995-Второ издание)

" ЧЕТИРИТЕ КРЪГА " – том IV (1934-първо издание)

© « **В Е С** »

ISBN 954-8646-18-8

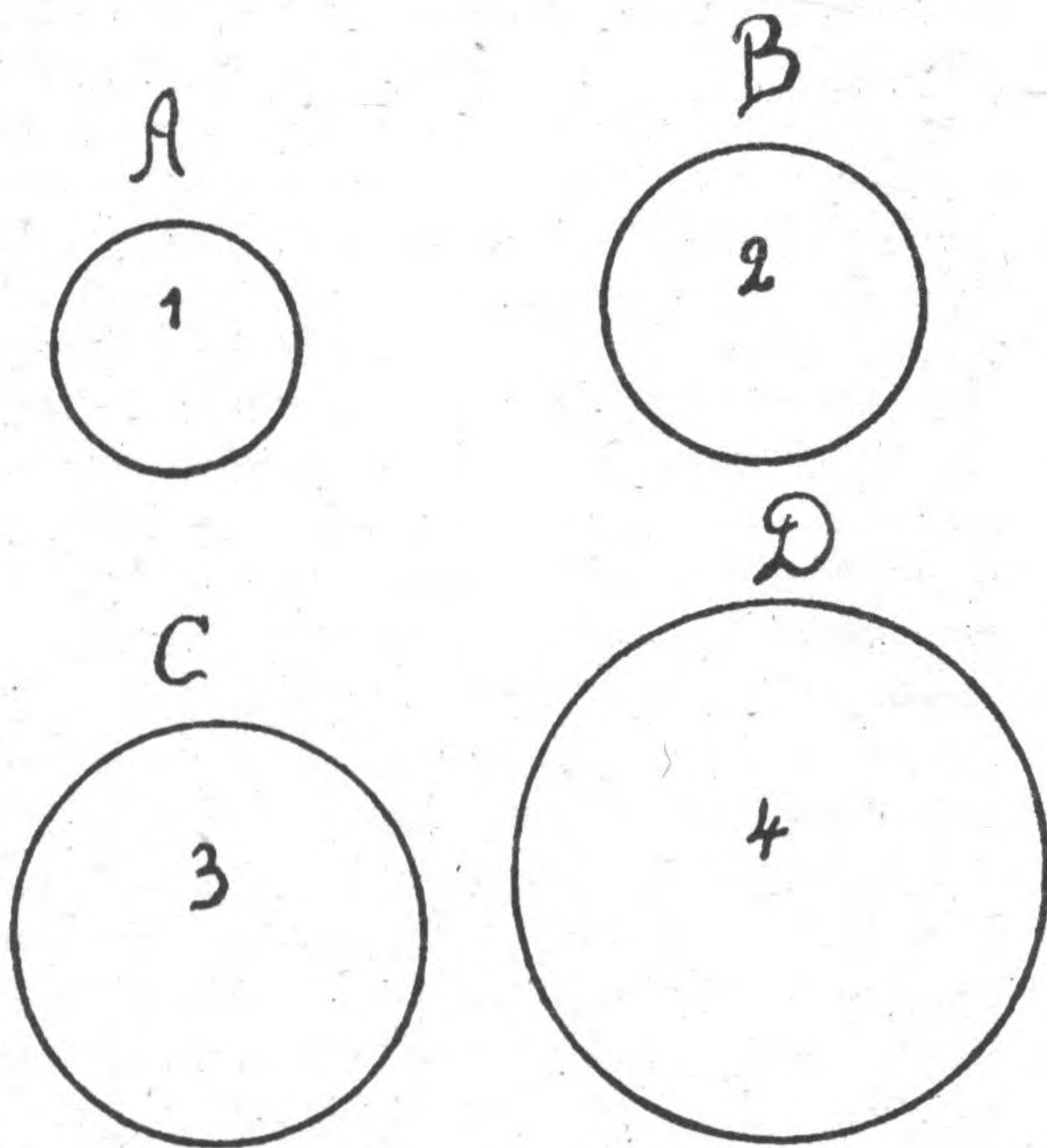
ЧЕТИРИТЪ КРЖГА.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

Колкото високо да е минарето, ходжата все една и съща молитва чете.

Сега, ще начъртая четири кръга съ различни голѣмини. Защо тия четири кръга

Фиг. 1.

А, В, С и Д, или 1, 2, 3 и 4 сж различно голѣми, а при това постепенно се увеличаватъ? Тѣ растатъ и се увеличаватъ споредъ закона

на природата. Всѣко нѣщо въ природата расте и се развива постепенно. Значи, за да разбираме нѣщата, трѣбва да знаемъ езика на природата.

Често ние говоримъ за любовта и казваме, че всички нѣща иматъ любовъ. Напримѣръ, водитѣ, изворитѣ, вѣтроветѣ, въздухътъ, огънятъ, минералитѣ, растенията, животнитѣ и хората иматъ любовъ помежду си. Два извора се обичатъ, както двама души се обичатъ; два скжпоценни камѣка се обичатъ, както двама души се обичатъ. Нѣкой казва, че разбира любовта. Щомъ разбира любовта, нека ми каже нѣщо за любовта на скжпоценнитѣ камѣни. Вие казвате, че Богъ е Любовъ, но тази любовъ е неразбрана за васъ. И най-виднитѣ философи въ свѣта не разбиратъ, какво нѣщо е Божията Любовъ. Отъ осемъ хиляди години насамъ Любовта Божия е останала неразбрана и за адепти, и за светии, даже и за ангели. Всички хора говорятъ за Божията Любовъ, а като се натъкнатъ на нѣкаква малка мжчнотия, веднага се смущаватъ; ако ги заболи прѣстъ, стомахъ, или изгубятъ паритѣ си, тѣ веднага забравятъ всичко. Уволнятъ нѣкого отъ служба, или заболѣе дъщеря му, той казва: Като ме назначатъ отново на служба, или като оздравѣе дъщеря ми, тогава ще мисля за Божията Любовъ. Сега нищо не ми е предъ очитѣ. — Който разбира Божията Любовъ, той боленъ не може да бжде, нито богатството си може да изгуби, нито отъ служба могатъ да го уволнятъ. Който разбира Бога, той нѣма да пита,

какво нѣщо е Богъ, дали ни обича, или не. Външно Богъ не проявява любовта си къмъ хората. Сжщо така и външната любовъ на хората не отива до Бога. Нѣкой се моли на Бога, чете две-три молитви, но молитвитѣ отиватъ едва две педи надъ главата му. Това не е истинска молитва.

Сега, ще обясня тази мисль съ следния примѣръ. Единъ младъ, образованъ човѣкъ, свършилъ университетъ, но нийде не може да намѣри служба; отива при единъ богатъ банкеръ, да иска работа отъ него, или пѣкъ да му услужи временно съ нѣкаква сума. Банкерътъ го поглежда строго и му казва: Господине, нѣмамъ работа за васъ, пѣкъ и съ пари не мога да ви услужа. Следъ малко, при сжщия банкеръ дохожда млада, красива мома, която е свършила едва трети прогимназиаленъ класъ, и поисква отъ него известна сума. Банкерътъ поглежда приветливо момата, изважда единъ чекъ и го подписва. Безъ да я пита, защо ѝ сж тѣзи пари, той веднага дава исканата сума. Питамъ: какъ ще си обясните това нѣщо? Казвате, че науката е сила, а въ случая, младиятъ господинъ, който училъ цѣли 16 години, нѣмалъ сила да извади пари отъ банкера. Красивата мома, която е свършила само три класа, можа да извади пари отъ касата на банкера. Значи, красивата мома крие въ себе си нѣкаква особена, вжтрешна сила, която влияе на душитѣ на хората. Тази сила не е нито въ лицето, нито въ погледа на красивата мома, но се крие нѣкжде дълбоко въ нея и несъзна-

телно я проявява. Когато красивата мома влѣзе въ кантората на банкера, още при влизането ѝ, той застава правъ предъ нея, като войникъ предъ своя генералъ, и казва: Заповѣдайте! Какво обичате? Може ли войникътъ да не изпълни волята на генерала си? Значи, въ случая, образованиятъ човѣкъ, съ висша наука, е посрѣдственъ човѣкъ, т. е. голѣмо шише, съ малко съдържание. Красивата мома е генералътъ, който има сила да издава заповѣди. Тя е малко шише, но пълно съ съдържание. Такова нѣщо представя човѣшката глава: голѣмо или малко шише, съ малко или съ много съдържание.

Съвременнитѣ хора говорятъ за човѣшкия мозъкъ, за силата, която се крие въ него. Всички хора иматъ мозъци, но тия мозъци се различаватъ по динамическата сила въ тѣхъ, както и по количеството на мозъчното вещество. Биолозитѣ сж правили изследвания на мозъчнитѣ клетки на гениални и на обикновени хора и сж намѣрили голѣма разлика между еднитѣ и другитѣ. Сжщо така има различие и въ погледа на хората, въ строежа на цѣлото имъ тѣло. Красивата мома, която може да застави банкера щедро да отвори касата си, има особенъ изразъ на очитѣ си, особенъ строежъ на цѣлото тѣло. Добритѣ хора сж необикновени и всѣки ги слуша. На обикновенитѣ хора никой не обръща внимание. Който е необикновенъ, той трѣбва да разполага съ необикновена сила. Обикновениятъ човѣкъ се моли на Бо-

га, но самъ не вѣрва въ силата на своята молитва, а при това очаква да получи отговоръ, да бжде молитвата му чута. Съ това не искамъ да кажа, че сегашнитѣ хора нѣматъ вѣра; хората иматъ вѣра, но въ съзнанието имъ има малки пропуквания, отдето частъ отъ енергията имъ изтича навънъ. Вследствие на това изтичане на енергията, човѣкъ се демагнетизира. Това показва, че силата на човѣка може да изтича така, както изтича водата отъ шишетата.

Сега, ще се върна къмъ четиритѣ кръга. Еднакви сили ли сж образували тия кръгове? Силитѣ, които сж образували тия кръгове, сж различни. Даже и при начѣртаването на тия кръгове е употребено различно количество енергия. Не е лесно човѣкъ да начѣртае единъ кръгъ. Защо не е лесно? Защото, при начѣртаването на кръга, човѣкъ трѣбва да измѣни положението и състоянието си, да мине въ нова областъ, въ новъ свѣтъ. Кръгътъ представя свѣтъ, съвършено различенъ отъ физическия. Значи, силата, която тече презъ ръката на човѣка, за да начѣртае кръгъ, е особена. Тя не се получава лесно. За да се добие, човѣкъ трѣбва да се свърже съ съответни сили въ природата, и така да ги проектира навънъ. Когато поетътъ и писателятъ пишатъ хубави нѣща, това се дължи на енергията, която изтича отъ тѣхъ. Всѣки може да пише, но за да съчетае буквитѣ, слоговетѣ, думитѣ, мислитѣ така, че да изразяватъ нѣщо хубаво, нѣщо разумно, човѣкъ трѣбва да съгласи своята енер-

гия съ тази на разумната природа. Само разумната природа е въ сила да потикне човѣка къмъ великото, къмъ възвишеното въ живота. Какво ще напише, или какво ще направи човѣкъ, това зависи отъ количеството на енергията, която разумната природа дава всѣки день. Човѣкъ не се ражда разуменъ. Той има въ себе си условия да бжде, или да не бжде разуменъ, но природата всѣки день му дава известно количество разумна енергия, която той може да използва правилно, а може и да не я използва, както трѣбва. Отъ него зависи, какво ще направи съ тази енергия. Който не разбира силата на тази енергия, той казва: Какво ме ползува тази енергия? Щомъ каже така, енергията се разпрѣсва.

Така постъпва всѣки, който не разбира законитѣ. Той начъртава единъ кръгъ, погледне го съ пренебрежение и казва: Какво има въ този кръгъ? Който разбира силата на кръга, той ще го използва за лѣкуване: наприкладъ, ще начъртае този кръгъ около брадавицата на своя прѣстъ, ще отдалечи ръката си и следъ половинъ часъ най-много брадавицата ще изчезне. Имате цирей на врата си. Начъртайте около цирея единъ кръгъ и концентрирайте мисълта си върху цирея. Силитѣ на кръга ще започнатъ да действуватъ върху цирея, и следъ известно време циреятъ ще се пробие и изчезне. По този начинъ вие ще опитате силата на вашата мисълъ, силата на вашата вѣра. Ако казвате, че имате вѣра, а не можете да лѣкувате най-малкитѣ

болести, вѣрѣта ви не е силна. Тя е въ зародишъ само. Имате нѣкаква малка пжпчица на ржката си. Направете опитъ да я махнете съ силата на вашата мисълъ, съ силата на вашата воля. Направете единъ малкъ кръгъ около пжпчицата си и концентрирайте мисълта си къмъ нея. Ако пжпчицата не се махне, направете втори, по-голямъ кръгъ. Ако не успѣете, направете трети, четвърти кръгове, по-големи отъ първитъ. Ако и при това положение не успѣете, причината е или въ мислитъ, или въ чувствата, или въ волята ви. Потърсете причината и я отстранете. Понѣкога причината може да се крие и въ окръжаващата среда. На другия день повторете опита. Докато не махнете пжпчицата отъ ржката си, не се откъзвайте отъ този опитъ. Така ще усилите волята си, така ще усилите мисълта и вѣрѣта си. Нѣкой има затвърдяване на ставитъ си. Нека направи сжщия опитъ, да види силата си.

Казвате: Кой ще си играе съ такива опити? Питамъ: ако лѣкарьтъ ви даде нѣкаква масъ, да се мажете, това не е ли пакъ игра? За предпочитане е да направите единъ кръгъ около болното мѣсто на организъма си, отколкото да се мажете съ различни масти. Правете опити и не се страхувайте. Ако носътъ ви боли и направите на болното мѣсто единъ кръгъ, и се случи, че болката се усили, вмѣсто да се намали, това е добъръ признакъ. Продължавайте опита безъ страхъ. Съ това се изпитва и вѣрѣта ви. Колкото и да се увеличава болката, продължавайте опи-

та. Нѣкой започва да се лѣкува, и като дойде до четвъртия день, до четвъртия кръгъ, уплашва се и спира. Не, щомъ е дошълъ до това мѣсто, нека продължава. На четвъртия день положението ще се подобри. Правете тѣзи упражнения, да се развивате. Добре е понякога да се лѣкувате едни-други. Нѣкоя сестра ще се заеме да лѣкува друга; братътъ пъкъ ще лѣкува другъ братъ. Така ще изпитвате силитѣ си и взаимно ще си помагате. Вѣрата не може да се реализира, докато човекъ не приложи съответна на нея сила. За това пъкъ се изискватъ опити.

Мнозина мислятъ, че ако не могатъ сега да направятъ нѣщо, ще постигнатъ това въ другъ животъ, като се родятъ отново, като млади, способни за работа. Не, каквито сте сега, такива ще бъдете и въ другъ животъ. Ако сега не работите, ако сега не правите усилия, и въ другия си животъ ще бъдете сжщитѣ. За хора, които не спазватъ Божиитѣ закони и не работятъ, и природата е еднообразна. Въ какво седи това еднообразие? Въ смъртта. Еднообразието носи смъртъ, а разнообразието — животъ. Нѣкой се оплаква, че не може да събере двата края на нѣщата. Питамъ: какъ се събиратъ две нѣща на едно мѣсто? Какъвъ процесъ е събирането: колективенъ, или единиченъ? Събирането е колективенъ процесъ. На физическия свѣтъ, събирането е механически, несъзнателенъ процесъ. Събиратъ се само такива нѣща, на които съзнанието не е пробудено. Умножението, обаче, е духовенъ процесъ. То е процесъ, въ който

взиматъ участие същества, съ пробудено съзнание. Следователно, неразумнитѣ нѣща се събиратъ, а разумнитѣ се умножаватъ. Изваждането е сжщо така физически процесъ. Когато изучаваме биологически развитието на клеткитѣ, виждаме, че тѣ се размножаватъ чрезъ дѣление. Това дѣление е разуменъ, съзнателенъ процесъ. И сега, като знаете тия нѣща, вие можете да употребявате събирането и изваждането за лѣкуване на единъ родъ болести, а умножението и дѣлението за лѣкуване на другъ родъ болести. Сжщо така, известни сили въ нашия организъмъ могатъ да се събудятъ по законитѣ на събирането и изваждането, а други — по законитѣ на умножението и дѣлението.

Сега, като говоря за събирането, имамъ предъ видъ приложението на това действие навсѣкжде въ живота. Напримѣръ, то има приложение и въ физическото развитие на човѣка. За да се развие физически, човѣкъ прибѣгва до разни методи и системи. Нѣкои системи препорѣчватъ, всѣки день да се вдигатъ топки отъ различни тежести: започватъ отъ единъ килограмъ и постепенно увеличаватъ, като достигатъ до 50 и повече килограма. И наистина, въ продължение на нѣколко месеца, човѣкъ може така да развие мускулитѣ си, че да вдига голѣми тежести. Значи, за да развива мускулитѣ си, човѣкъ трѣбва да прави упражнения, които да му указватъ известно съпротивление. Безъ съпротивление, мускулната система на човѣка не може да се развива. Безъ съпротивление,

ржцетъ му винаги ще останатъ слаби, пасивни.

Сжщиятъ законъ се отнася и до развиването на човѣшката мисълъ. Казвате: Защо сж мжчнотиитъ и страданията въ живота? Безъ мжчнотии и страдания, човѣкъ ще мяза на морска гжба, или на морска медуза. Значи, мжчнотиитъ и страданията сж съпротивление, което развива човѣшката мисълъ. Безъ съпротивления мисълъта не може да се развива. Който иска да стане разуменъ, той трѣбва да има мжчнотии, страдания. Методътъ на Д-ръ Мюлеръ, който препоръчва дигане на тежести за физическо усилване на мускулитъ, има приложение и по отношение умственото развитие на човѣка. Днесъ ще дигнешъ умствено единъ килограмъ тежестъ; утре — два килограма; на третия день — три, и така, постепенно ще увеличавашъ, докато дойдешъ до положение да дигашъ тежести по-голѣми и отъ физическитъ. По сжщия начинъ идатъ и мжчнотиитъ на човѣка: днесъ мжчнотията му тежи единъ килограмъ, утре — два килограма, после — три килограма и т. н. Съ усилие, съ постоянство той ще дига мжчнотиитъ една следъ друга, докато единъ день се засили умствено и стане великъ човѣкъ. Великъ ще бжде, защото ще може лесно да се справя съ своитъ мжчнотии и страдания.

И тъй, когато пожелаете да реализирате една своя мисълъ, разумната природа непременно ще ви постави нѣкакво препятствие, нѣкакво съпротивление. Тя казва: Вие ще реализирате своята мисълъ, само ако можете

да преодолеете препятствието, което е поставено на нейния път. Забележете, когато човекъ пожелае да направи едно добро, веднага ще се изпрѣчатъ на пътя му редъ препятствия. Ако е слабъ, той ще отстъпи, ще се откаже отъ доброто, което е намислилъ и ще се оправдава, че се явили прѣчки, нещастия, които му отнели възможността да направи доброто. Въ това, именно, седи красотата на живота. Спънкитѣ, противодействията сж сили, които заставатъ на пътя на човѣшкитѣ мисли, чувства и желания и го каратъ да се бори съ тѣхъ, да ги преодолява, а съ това заедно и да се развива. Който успѣе да преодолѣе тия спънки, той ще може да използва тѣхнитѣ сили за реализиране на мислитѣ, чувствата и желанията си. И затова, знайте, че всѣко противодействие е сила, която можете да използвате за вашето растене и повдигане.

Ще ви приведа единъ примѣръ за изяснение ролята на отрицателнитѣ мисли, които понѣкога нападатъ човѣка. Въ топлитѣ страни, а сжщо така и въ България, има особенъ родъ оси, които правятъ жилищата си отъ калъ. Тѣ хващатъ 10—20 паяци, надупчватъ тѣлата имъ и ги поставятъ въ жилището си, дето сж тѣхнитѣ личинки. Следъ време, като се развиятъ личинкитѣ имъ и превърнатъ въ оси, тѣ намиратъ вече готова храна. Следователно, паяцитѣ, въ случая лошитѣ мисли, служатъ за храна на малкитѣ оси. Добритѣ мисли сж семенцата, зрънцата, които се посаждаатъ въ земята. Лошитѣ, отрицателнитѣ

мисли сж торъ, отъ който ще се ползватъ добритъ мисли. Като проследите този законъ, ще видите, че той е вѣренъ при всички случаи на живота. Добритъ мисли се хранятъ отъ лошитъ. Ако около една добра мисълъ нѣма нѣколко лоши, които да ѝ послужатъ за храна, тя не може да се реализира. Права ли е тази теория? Права е. За васъ може да е теория, но за мене е природенъ законъ. Щомъ е природенъ законъ, той е реалностъ. Ще кажете, че това е игра на природата. Не, природата никога не си играе; тя се занимава, тя работи.

Тъй щото, на каквито противоречия да се натъквате, радвайте се. Тѣзи противоречия сж условия за вашето развитие. Колкото по-голъми сж противоречията, толкова по-голъми сж възможноститъ ви да станете гениални, велики, добри хора. Казано е въ Писанието: „Дето грѣхътъ се увеличава, тамъ и благодатъта расте“. Значи, грѣхътъ е условие да се увеличава благодатъта. Може ли човѣкъ да живѣе на земята, безъ да се оцапа? Щомъ е дошълъ на земята, той непременно ще се оцапа, но важното е, че природата дава методи за чистене. Нечистотиитъ не могатъ да се задържатъ на тѣлото, но въ самия човѣкъ трѣбва да има желание всѣки моментъ да се чисти. Възгледитъ на съвременнитъ хора сж толкова ограничени, че отъ най-малката мжчнотия, която иде за тѣхното развитие, тѣ се обезсърдчаватъ и казватъ: Не струва да се живѣе! Тогава, какво остава на човѣка? Отъ гениаленъ човѣкъ, какъвто е опредѣленъ да

стане, ще слѣзе въ положението на обикновенъ човѣкъ, т. е. ще деградира. Такъвъ е законътъ въ природата. Който не използва добритѣ, благоприятнитѣ условия на живота за своето развитие, той ще слѣзе въ по-низко положение. Който не желае доброволно, по закона на жертвата да даде това, което Богъ изисква отъ него, той пакъ ще го даде, но вече чрезъ насилие. Когато слѣзе въ положението на обикновенъ човѣкъ, той ще даде десетъ пѣти повече, отколкото като гениаленъ. Въ този смисълъ, гениалниятъ дава по-малко, а обикновениятъ — повече. Казвате: Да живѣемъ добре! — Само разумниятъ човѣкъ, който разбира законитѣ на живота и на природата, може да живѣе добре. Но докато дойде до това положение, човѣкъ ще мине презъ различни състояния, презъ разни фази на живота. Той ще скърби и ще се радва, ще плаче и ще се смѣе. Напримѣръ, следъ плача иде успокояването; следъ успокояването — смѣха, а следъ смѣха — заспиването.

Сега, да се върнемъ пакъ къмъ кръговетѣ. Защо кръгътъ А е най-малъкъ? Случайно ли е начѣртанъ най-малъкъ, или има нѣкаква причина за това? Този кръгъ се срѣща и въ природата и символизира нѣщо. Той е форма, която изразява нѣщо живо. Сравнете, напримѣръ, кръга около окото на бивола съ кръга около окото на мухата. Какво забелязвате? Между окото на бивола и това на мухата има голѣма разлика, не само по форма и голѣмина, но и по строежъ. Ако наблюдавате окото на нѣкое млѣкопитаеще

и това на човѣка, пакъ ще намѣрите грамадна разлика и по форма, и по голѣмина, и по строежъ. Колкото е по-голѣма зеницата на окото на дадено животно, толкова помалка е свѣтлината на неговото съзнание. Щомъ зеницата се намалява, свѣтлината на съзнанието се увеличава. Сжщото може да се каже и за хората: колкото по-интелигентенъ е човѣкъ, толкова и зеницата му е помалка. И обратно: колкото по-неинтелигентенъ е човѣкъ, толкова и зеницата му е по-голѣма. Тѣй щото, намаляването на кръга перспективно показва усилване, увеличаване на нѣщо. Щомъ знаете това, ще кажете, че за четвъртия кръгъ е платено повече, въ смисълъ, че повече енергия е изразходвана. Обаче, ако тази голѣмина се отнася до зеницата на нѣкое око, този кръгъ има по-малко цена. Ако окото на нѣкой човѣкъ по голѣмина отговаря на четвъртия кръгъ, този човѣкъ е въ категорията на по-низкокултурнитѣ, по-низко интелигентнитѣ хора, защото нѣма достатъчно стѣтлина въ съзнанието си, която да помага за неговото развиване. Той живѣе въ гжста срѣда, вследствие на което нѣма условия да се проявява. Напримѣръ, нѣкой иска да бжде уменъ, но условия нѣма за това. Ето, и животнитѣ сж въ сжщата срѣда, въ която и хората живѣятъ, но нѣматъ условия да се проявятъ. Има редъ причини, които ограничаватъ тѣхната природа.

Сега, ще ви наведе на друга аналогия. Когато презъ ума ви мине нѣкаква малка мисълъ, вие сте недоволни отъ нея и казвате:

Защо ми е тази малка идея? Споредъ мене, малкитѣ мисли, малкитѣ идеи сж човѣшки, а голѣмитѣ мисли и идеи спадатъ къмъ животинското царство. И наистина, колкото по-нагоре се качва човѣкъ, въ ангелскитѣ свѣтове, толкова по-добре разбира, де се крие силата на идеитѣ. Тамъ идеитѣ сж по-малки отъ физическитѣ, отъ идеитѣ на хората. Ангелскитѣ идеи сж по-малки, но по-силни, по-интенсивни. Защо сж по-силни? Защото малкитѣ идеи проникватъ навсѣкжде. Представете си, че единъ виденъ поетъ взима вашия албумъ и пише: Свѣтлината е всичко. Следъ това дсйде единъ милиардеръ, взима албума ви и пише: Подарявамъ два милиона долари на своя добъръ приятелъ. Коя мисълъ е по-силна: на поета, или тази на милиадера? По голѣмината на кржговетѣ вие ще познаете, кои идеи сж по-голѣми, и кои — по-силни. Физическитѣ, материалнитѣ идеи сж по-голѣми, но по-слаби. Ангелскитѣ, Божественитѣ идеи сж по-малки, но по-силни. Първитѣ идатъ отъ по-близъкъ до насъ свѣтъ, и затова изглеждатъ по-голѣми, но нѣматъ голѣма сила въ себе си. Вторитѣ идеи, ангелскитѣ и Божественитѣ, сж по-малки, но по-силни. Физическитѣ идеи указватъ влияние върху брадата на човѣка; брадата му се разширява съ около два милиметра. Духовнитѣ и Божественитѣ идеи указватъ влияние върху врата на човѣка. Напримѣръ, ако нѣкоя майка изгуби детето си и после го намѣри, радостта

й се отразява върху врата. Вратътъ й се разширява съ единъ-два милиметра.

Питамъ: какво показва това? Това показва, че за всѣка функция, за всѣка проява въ живота на човѣка има специаленъ органъ. Тия органи вътрешно сж малки, но изпълняватъ своитѣ служби. Като говоря за органи съ специални функции, дохождамъ и до гимнастиката, въ която взиматъ участие само известенъ родъ мускули, а другитѣ оставатъ неразвити. Когато работи съзнателно върху себе си, човѣкъ развива всички органи на тѣлото си, вследствие на което то става подвижно. Всички течения, всички трептения на тѣлото сж хармонични. Такъвъ човѣкъ е въ пълно съгласие съ силитѣ на природата. Щомъ не е въ съгласие съ силитѣ на природата, човѣкъ се усѣща старъ, неразположенъ, безъ идеи и т. н. Това е лъжливо положение. Човѣкъ не трѣбва да се подава на такива отрицателни състояния, но да работи върху себе си, да владѣе силитѣ си. Срѣщате нѣкой човѣкъ, който заема видно обществено положение, било като директоръ на банка, или министъръ, и гледате, какъ върви. Взелъ бастона си, върти го надѣсно-налѣво, за нищо не мисли; утре го уволнятъ отъ служба, срѣщате го пакъ, но вече сгушенъ, свитъ, никого не смѣе да погледне. Защо и въ този случай не е сжщо тъй изправенъ, гордъ? Така и въ скръбта си човѣкъ се свива, а въ радостта си се изправя, пъчи се, всички да го видятъ. Защо не прави обратното: при радостта да се свива, а при скръбта, при страданието

да се разширява? Има хора, даже свѣтски, които се държатъ точно така: при радостта се свиватъ, а при скръбта се разширяватъ. Срѣщате такъвъ човѣкъ, съ букаи на ржцетъ и краката, дрънкатъ тия желѣза, но върви той, смѣло пристѣпва. Този човѣкъ е невѣрващъ, но има нѣкаква идея въ себе си и отъ никого не се смущава. Кое положение е по-добро: да се свивате при скърбитъ, или да се разширявате?

Питамъ: Какво нѣщо сж страданията? Страданията сж тритъ топки отъ различни тежести, които постепенно трѣбва да вдигате. Има страдания, които не сж по силитъ на хората. Ако се опитатъ да ги дигатъ, ще стане разривъ на сърцето имъ, или пукане на кръвоносни сждове. Ето защо, човѣкъ трѣбва да се кали, за да може да носи страданията, безъ никакви катастрофи за неговия организъмъ. За тази цель, той трѣбва да страда разумно и да знае, че страданията сж неизбежни. Можете да плачете, да се молите, но ще знаете, че страданията не могатъ да се избегнатъ. Тѣ водятъ въ единъ пжтъ, отъ който нѣма връщане. Страданията сж живо нѣщо, а не мъртве. Тѣ седятъ на пжтя, по който хората вървятъ, и ги чакатъ. Като минете покрай тѣхъ, ще се спрете, ще се запознаете, ще се разговорите и ще научите езика имъ. Пжтътъ на страданията е пжтъ, който води къмъ Бога. Въ този пжтъ има страдания, но има и радости. Тѣ вървятъ паралелно.

Нѣкой казва: Какъ се случи, че се срещнахъ съ този човѣкъ, да преживѣя толкова

страдания? — Това не е нѣкаква случайност, това е въ реда на нѣщата. Хората се натъкватъ и на редъ органически противоречия въ своя животъ, отъ които сжщо тъй страдатъ, както и отъ ония страдания, които естествено ги следватъ въ пжтя имъ. И следъ всичко това, хората казватъ, че страданията сж необходими, за да стане примиряване между хората. Не, Господъ не се нуждае отъ никакво примиряване, отъ никакво оправдание. Праведниятъ нѣма какво да се оправдава. Той самъ за себе си е оправданъ. Кой се оправдава? Който може да се опере, само той се оправдава. Кой може да се опере? Който има вода. Който нѣма вода, той никога не може да се опере. Нито пъкъ богатиятъ може да стане сироманъ. Какво ще кажете за това твърдение? Когато казваме, че човѣкъ може да стане богатъ, може да стане и сироманъ, ние имаме предъ видъ физическия животъ. Само тамъ могатъ да ставатъ смѣни въ състоянията на човѣка. Турете на гърба на нѣкое магаре 80 клгр. злато, и то ще стане богато. Ако господарьтъ изгуби това магаре, всички ще го посрѣщатъ съ радостъ. Въ който домъ влѣзе, ще му отворятъ вратата, ще го настанятъ въ дама, ще го нахранятъ добре и после ще го пуснатъ да си отиде, облекчено отъ товара, който носѣше на гърба си. Богатство, което може да се сваля отъ гърба на човѣка и отново да се туря, е физическо богатство. Ние не говоримъ за такова богатство. Когато казваме, че богатиятъ не може да стане сироманъ, и сироманъ

хътъ не може да стане богатъ, имаме предъ видъ духовното богатство, което никога не се губи. Духовното богатство представя сжщността на нѣщата. Въ този смисълъ, добриятъ човѣкъ не може да стане лошъ, нито лошиятъ може да стане добъръ. Добриятъ може да слѣзе въ противоречията на живота, но съзнанието му никога не може да се измѣни. Любовта не може да се превърне въ умраза, нито умразата може да се превърне въ любовъ. Злото въ добро не може да се превърне, нито доброто може да се превърне въ зло. Външно човѣкъ може да се издѣже, но вътрешно нѣщата оставатъ такива, каквито сж били първоначално.

За потвърждение на тази мисълъ, ще приведа следния примѣръ. Единъ день дяволътъ се преобразилъ на единъ тихъ, безпомощенъ старецъ и се явилъ при единъ светия, съ молба да се помоли за него предъ Бога, да му помогне, по-леко да прекара старинитѣ си. Светията го съжалилъ и се помолилъ на Бога за този старецъ, да улесни нѣкакъ живота му. Обаче, вмѣсто отговоръ на молитвата си, той чулъ отгоре следнитѣ думи: Твоята молитва не може да се приеме, понеже ти се молишъ за дявола. Затова, като дойде дяволътъ при тебе, ще му кажешъ, че ще изпълнишъ молбата му съ едно условие само, ако той се съгласи да се качи на нѣкоя планина и тамъ да се помоли на Господа да премахне грѣха отъ свѣта. Тогава старецътъ казалъ на светията: Това нѣщо по никой начинъ не мога да направя! Азъ, който

заповѣдвамъ на грѣха, да се моля сега той да се махне отъ свѣта! Това е невъзможно! Тогава светията си казалъ: Старата злоба не може да бѣде нова добродетель.

Следователно, когато казваме, че хората трѣбва да се примирятъ, ние имаме предъ видъ добритѣ, разумнитѣ хора, чадата Божии, които искатъ да служатъ на Бога, като на свой баща. Какъ можете да се примирите съ лошитѣ хора, съ враговетѣ си? За враговетѣ ви Христосъ е казалъ: „Любете враговетѣ си!“ Какво значи да любите враговетѣ си? Представете си, че нѣкой човѣкъ е обралъ паритѣ на другъ. Последниятъ му става врагъ. Какъ може сега този човѣкъ да обикне онзи, когото е обралъ? За да го обикне, той трѣбва да му върне паритѣ и да му каже: Съзнателно, или несъзнателно, азъ те обрахъ. Ето, връщамъ ти сега паритѣ. — По този начинъ ти показвашъ, че си обикналъ врага си. Това, именно, подразбира идеята, че само разумнитѣ, добритѣ хора могатъ да се обичатъ, да се примиряватъ. Що се отнася до отношенията ви къмъ лошитѣ хора, трѣбва да спазвате следнитѣ правила: Когато искашъ да буташъ огъня, вземи маша, дилафъ. Когато искашъ да черпишъ вода отъ кладенеца, не влизай самъ въ него, но пусни кофа съ вжже и така извади, колкото вода ти е нужна. Ако искашъ да забиешъ нѣкжде гвоздей, не си служи съ ржката, но вземи чукъ и съ него удрай главата на гвоздеа. — Не е ли грѣшно да се забива гвоздеа съ чукъ? — Ако е грѣшно, не си правете кжщи. Гвоздеятъ трѣбва да се

начука добре, докато влѣзе въ гредата. Въ това нѣма никакъвъ грѣхъ. По сѣщия начинъ ще постѣпвате и съ вашитѣ непотрѣбни мисли. Щомъ видите две или повече непотрѣбни, блуждаещи мисли въ ума си, вземете чука и ги забийте въ гредитѣ, нека вършатъ нѣкаква работа. Ако не ги забиете въ кжщата си, да свършатъ нѣкаква работа, тѣ ще се набиятъ въ краката ви и ще ви създадатъ голѣми болки и неприятности.

Сега, азъ не говоря за формитѣ на нѣщата, но за силитѣ, за енергиитѣ, които действуватъ въ тѣхъ и се отразяватъ върху съзнанието на човѣка. Като знае това нѣщо, когато изпадне въ неразположение на духа, въ гжста материя, човѣкъ ще вземе мѣрки да се издигне надъ тази материя, да мине въ по-рѣдка срѣда, дето условията сж по-благоприятни. Това показва, че човѣкъ често минава отъ гжста въ рѣдка срѣда. Гжстата срѣда създава противоречия въ живота му; рѣдката срѣда помага за разрешаване на тия противоречия. Каквото и да прави, той не може да избегне противоречията, обаче, може да работи, да прилага разни методи за тѣхното разрешаване.

И тъй, когато кржгътъ на зеницата въ човѣшкото око се увеличава, това е лошъ признакъ. Това показва, че този човѣкъ се товари. Щомъ почне да се разтоваря, кржгътъ на зеницата му се намалява, а това е добъръ признакъ. Да грѣшишъ, значи да се товаришъ. Да си праведенъ човѣкъ, това значи да се разтоваряшъ. На това основание,

казвамъ: невежиятъ се товари, учениятъ се разтоваря. Само разумниятъ човѣкъ може съзнателно да се товари и разтоваря. Човѣкъ трѣбва да се разтоваря, да освобождава ума, сърцето и волята си отъ непотрѣбния товаръ, съ който се е нагърбилъ. Всѣка мисль, всѣко чувство и всѣка постѣпка иматъ своя опредѣлена тежестъ, които се отразяватъ и върху съзнанието на човѣка. Следователно, колкото мислитъ, чувствата и постѣпките на човѣка сж по-низки, толкова и тежестъта имъ е по-голъма. Ако претеглите нѣкоя възвишена мисль, ще видите, че тя е почти безъ тегло. Значи, има чувствителни везни, съ които мѣрятъ и най-възвишенитъ и свѣтли мисли.

Сега, какъвъ изводъ може да се направи отъ тази лекция? Едно важно нѣщо отъ тази лекция за приложение е въпросътъ за лошитъ мисли. Ако не можете да премахнете лошитъ мисли, да ги отстраните отъ себе си, тѣ ще ви осакатятъ. Вие се молите на Бога, казвате, че трѣбва да вървате въ Него, че трѣбва да имате любовъ къмъ Него, но всичко това сж обикновени методи, които не помагатъ. Който иска да се освободи отъ лошитъ мисли, които минаватъ презъ ума му, нека се заеме съ четенето и изучаването на Библията отъ любовъ, а не по задължение, докато тази книга започне да прониква въ съзнанието му, и единъ день всички свѣтли и възвишени мисли изникнатъ отъ него. като хубави, доброкачествени семена. Напримѣръ, спрете се върху живота на Аврама, на Давида, на Апостолитъ, на Христа, да видите, ка-

къвъ е билъ тѣхниятъ животъ, какво сѣ оста-
 вили за човѣчеството и т. н. Христосъ каза
 на болния отъ 38 години: „Стани, вземи одѣ-
 ра си и тръгни.“ И вие можете да кажете сж-
 щитѣ думи на нѣкой боленъ, но той нѣма
 да стане. Защо? Казвате: Христосъ е билъ
 това, а ние не сме като Него. — Христосъ абсо-
 лютно е познавалъ и прилагалъ Божиитѣ за-
 кони, Божията воля, безъ никакво съмнение
 и колебание, било въ сърцето, било въ ума си.
 При това, Христосъ никога не се е заемалъ да
 лѣкува безвѣрници, или хора убийци и пре-
 стѣпници. За такива хора изцѣрение нѣма.
 Много религиозни искатъ да лѣкуватъ болни,
 безъ разлика на това, вѣрватъ или не вѣрватъ
 въ Бога. Божието Слово не се отнася до хо-
 ра грѣшни, безвѣрници, убийци. Докато лю-
 бовта не влѣзе въ човѣка, колкото и да
 му се говори, всички думи ще отидатъ на-
 празно. Мнозина се чудятъ, защо нашитѣ хо-
 ра, които сж толкова добри, не помагатъ на
 своитѣ ближни. Новото учение не е болница.
 Наистина, то включва въ себе си взаимопо-
 мощта, като срѣдство за лѣкуване, но при
 този методъ любовта по никой начинъ не
 трѣбва да се изопачава. Човѣкъ първо трѣб-
 ва да разбира любовта, като принципъ, а
 после да се справя съ малкитѣ работи. Нѣ-
 кой казва, че ако не се помага на беднитѣ
 хора, не може да се говори за доброта. Азъ
 пъкъ казвамъ, че ако съ помагането на бе-
 днитѣ, можемъ да станемъ добри, заслужава
 тогава да имъ дадемъ всичкото си богатство.
 Обаче, съ раздаване на богатството си на си-

ромаситѣ, човѣкъ не само че не става по-добъръ, но става даже по-лошъ.

Казвамъ: споредъ мене, този въпросъ се-ди малко по-другояче. Представете си, че азъ имамъ една крина жито, приготвено за посаждане на нивата. Въ това време дохожда при мене единъ разбойникъ и ме моли да му дамъ малко жито, или хлѣбъ, да се нахрани, че умира отъ гладъ. Ако му дамъ житото, той ще го смели или ще го свари и ще се нахрани. Като се нахрани, ще излѣзе на пж-тя, или ще отиде навжтре въ гората, да пресрѣща пжтници да ги обира. Ще срещне нѣкой праведенъ човѣкъ и ще го убие. Въ такъвъ случай, азъ нѣма да дамъ крината съ житото на този разбойникъ, но ще го оставя гладенъ, да не може да върши престжпления. Ще посадя житото на свещената нива, да даде плодъ. Казвате: Да дадемъ житото на този грѣшникъ, дано по този начинъ да се обърне къмъ Бога. Не, Богъ знае своята работа. Той е опредѣлилъ това жито за сѣене, а не за разбойника. Щомъ това жито е опредѣлено за сѣене, и десетъ разбойника да излѣзатъ срещу мене, смѣло ще защитавамъ житото. Ама щѣли да ме заплашватъ съ убийство. При това положение, азъ не се страхувамъ отъ никакво убийство.

Сега, по този въпросъ нѣма какво повече да се говори. Въ известни случаи, многото говорене не ползува човѣка. Които слушатъ и нищо не знаятъ, тѣ трѣбва да учатъ. Тѣ не трѣбва да изпадатъ въ положението на ония, които, едва свършили два-три класа,

казватъ на тѣзи, които сж свършили университетъ, че нищо не знаятъ. Не, човѣкъ трѣбва да бжде скромень. Има нѣкои, които сж свършили университетъ, но още не разбиратъ, какво нѣщо е координатна система. Подъ думата „координация или съгласуване“ се разбира физически или механически процесъ, който се извършва въ съзнанието на човѣка. Само въ съзнанието силитѣ могатъ да се координиратъ. Координацията е законъ въ висшата математика и се разбира само отъ онѣзи, които могатъ да четатъ по него. Който иска да се запознае съ този законъ, той трѣбва да започне съ изучаването на небето: първо ще изучава планетитѣ Юпитеръ, Сатурнъ, Уранъ, Нептунъ, а после ще дойде до Слънцето. Оттамъ ще отиде къмъ Венера, Марсъ, Меркури, Земя и т. н. Следъ това ще премине и къмъ други слънчеви системи. Това значи координация. Само така човѣкъ ще разбере, че между всички планети, между всички слънца има пълна координация. Значи, между всички небесни тѣла има пълна координация, пълно съотношение. Отъ координацията на небето, човѣкъ ще разбере и координацията, която сжествува на земята. Ако нѣкой жителъ отъ земята отиде на небето, на Венера, на примеръ, той трѣбва коренно да се измѣни. Най-малкото той ще забележи, че пулсътъ на неговото сърце се е измѣнилъ.

Питамъ: колко пжти въ минутата бие вашето сърце? Сърцето на човѣка бие 72 пжти на минутата. Обаче, ако отидете на

Венера, тамъ сърцето ви ще бие два пжти по-бързо. Тамъ пулсътъ е по-ускоренъ. По пулса на човѣка, особено на младия, можете да разберете, какво е положението на неговото сърце, дали е влюбенъ, или не. Ако имате 16 годишна дъщеря, вие можете да разберете положението ѝ по пулса на сърцето. Вечеръ, когато спи, опитайте пулса ѝ: ако бие нормално, 72 пжти въ минута, тя води редовенъ животъ; ако пулсътъ ѝ е ускоренъ, бие отъ 72—85 пжти въ минута, тя е влюбена въ нѣкой непорядъченъ момъкъ. При туй положение, мнозина ще мислятъ, че това се дължи на нѣкаква болестъ и ще кажатъ, че тази мома има огънь, температура. Да, все нѣкакъвъ огънь е причинилъ усилване на пулса ѝ, но този огънь е нареченъ „огънь на любовта“. Когато човѣкъ изгуби любовта си, пулсътъ му се намалява, и той слиза въ по-гжста материя. Това сж елементарни работи, но за онѣзи, които не ги разбиратъ, тѣ представятъ цѣла наука. Напримѣръ, трѣбва да се знае още, че между мисълта на човѣка и пулса на сърцето има известно съотношение. Човѣкъ трѣбва да наблюдава, какви вълни се образуватъ при биенето на сърцето въ зависимостъ отъ неговитѣ мисли. Той трѣбва да наблюдава, какво въздействие указватъ върху сърцето свѣтлиѣ, възвишенитѣ мисли и какво — низшитѣ. Пулсътъ, изразенъ графически на фиг. 2 представя отклонение на мисълта отъ правата ѝ посока. Всѣко отклонение на мисълта отъ правата ѝ посока пред-

извиква известно отклонение и въ движението на сърцето.

Когато мисълта на човѣка срещне голѣмо противодействие, това противодействие се отразява и на сърцето: като че нѣкакъвъ ножъ прерѣзва сърцето, или като че нѣкаква

Фиг. 2.

оловена топка пада върху него, и този човѣкъ моментално припада. За да не ставатъ тия припадъци, съзнанието на човѣка трѣбва да бжде будно, да е

свързано съ разумния свѣтъ, съ Бога. Като работятъ хармонично, тия разумни същества създаватъ около другитѣ хора животъ на пълень редъ и порядкъ. Това значи да живѣе човѣкъ въ пълна координация съ Бога. Като говоря за гжстата материя, мога да ви дамъ признацитѣ на слизането въ гжстата материя, но съмъ решилъ да не изнасямъ тия нѣща. Защо? Защото не можете още да манипулирате съ тѣзи знания и де кого срещнете, ще гледате, дали има такъвъ признакъ. Като срещнете човѣкъ съ такъвъ признакъ, ще кажете: Азъ зная, какъвъ признакъ имашъ ти. Когато имате предъ себе си знаковетѣ плюсъ или минусъ, това показва, че същевременно вие имате напредкъ. Понѣкога човѣкъ се усѣща толкова отпадналъ духомъ, че не знае, какъ да се повдигне. За да се повдигне духа на човѣка, изисква се малко усилие отъ не-

гова страна. Това малко усилие е въ състояние да даде добри резултати.

И тъй, като говоря тази вечеръ, да не мислите, че искамъ да се примирите. Азъ изключвамъ примирението. Да се примирява човѣкъ, това значи да губи времето си. Свѣтътъ нека се примирява. — Да подобримъ отношенията си. — Нѣма какво да подобрявате отношенията си. — Да се учимъ тогава. — Никакво учение не ви трѣбва. Какво разбирате като казвамъ, че не ви трѣбва никаква наука? Защо не трѣбва да се говори за учение? Защото, желанието на човѣка да учи идва още съ раждането му. Трѣбвали следъ това да казва, че иска да учи? Въ този смисълъ, азъ изключвамъ отъ васъ идеята да учите. Тази идея трѣбва да се постави другояче въ васъ: днесъ вие трѣбва да търсите свѣтлина, която да ви покаже красивитѣ, хубавитѣ нѣща въ свѣта. Ще изясня мисълта си съ следния примѣръ. Представете си, че вие сте ученъ човѣкъ, искате да издирите нови нѣща, да направите нѣкакви открития, но се намирате въ тъмна стая, безъ никаква свѣтлина. Азъ влизамъ въ стаята при васъ, запалвамъ свѣщъта си и започвамъ да ви развеждамъ: азъ вървя напредъ, вие — следъ мене. Въ случая, вие сте ученикъ, азъ — професоръ. Обикаляме цѣлата стая и ви показвамъ хубави книги, скъпоценни камъни и други забележителни нѣща. Вие гледате всичко това и се учите. Най-после, като разгледате всичко, каквото има въ стаята, излизаме вънъ. Вие сте доволни, и азъ

съмъ доволенъ: вие сте доволни, че сте научили нѣщо; азъ съмъ доволенъ, че моята свѣщъ е могла да послужи на единъ човѣкъ.

Сега, тази вечеръ азъ ви разхождамъ изъ стаята, свѣтя ви съ моята свѣщъ и ви показвамъ оння нѣща, които могатъ да ви ползватъ. Ако нѣмахъ свѣщъ, съ която да освѣтя стаята, вие щѣхте да се лутате, да падате, да ставате, и въ края на краищата, единъ щѣше да излѣзе вънъ съ пукната глава, другъ — съ счупенъ кракъ, или съ счупена ръка и т. н. Когато нѣкои искатъ да придобиятъ знания, казватъ: Искаме да напълните, да натъпчете главитѣ ни. — Азъ пъкъ на никого не искамъ да тъпча главата, нито да го уча. Азъ искамъ да растете. За тази цель, вие се нуждате отъ почва, вода, въздухъ, свѣтлина и топлина. Почвата ви е нужна, за да указва съпротивление на външната сила, а съ това и вие да закрепнете. Водата е нужна, за да усили движението ви. Въздухътъ е нуженъ, за да раздухва огъня. Огънятъ пъкъ е необходимъ, за да даде свѣтлина и топлина на вашия животъ.

Питамъ: разбрахте ли значението на тѣзи кръгове? Ако сте уменъ човѣкъ, лесно ще ги разберете; ако сте глупавъ, нищо нѣма да разберете. Каква е разликата между умния и глупавия човѣкъ? Умниятъ всѣкога се разтоваря, а глупавиятъ се товари. Единъ глупавъ човѣкъ пѣтува презъ пустинята и води следъ себе си камила натоварена съ голѣмъ багажъ — всичкото богатство на глупавия човѣкъ. Той срѣща единъ мъдрецъ,

спира го и пита: Можешъ ли да ми кажешъ, колко години ще живѣе моята камила? — Ако я товаришъ малко, може да живѣе още 20 години. Обаче, тъй както си я натоварилъ, ако туришъ на гърба ѝ още една малка тежестъ, тя едва ли ще те изведе изъ пустинята. Глупавиятъ човѣкъ продължава пѣтя си и вижда на земята нѣкаква ценна вещь, паднала отъ нѣкоя друга камила. Той взима тази вещь, туря я на гърба на камилата си и продължава да върви. Едва направила нѣколко крачки, камилата се спънала и паднала мъртва на земята. Питамъ: имаше ли нужда да туря тази вещь на гърба на камилата? Значи, последното ви желание може да счупи гърба на вашата камила. Щомъ счупи гърба на вашата камила, всичкото ви богатство остава въ пустинята.

Това е една притча, а всички притчи сж ценни за човѣка, защото иматъ отношение до неговото съзнание. Не е въпросътъ, трѣбва ли да бжде човѣкъ богатъ, или не трѣбва. Добриятъ човѣкъ не може да бжде сиромасъ. Учениятъ човѣкъ не може да бжде невежа. Глупавиятъ човѣкъ е увеличилъ кръговетъ въ своя животъ до безконечность. Той има единъ милионъ лева и казва: Искамъ да имамъ два милиона. Има два милиона, иска да има три, четири, петъ и повече милиона. Какво сж спечелили богаташитъ въ свѣта? Когато нѣкой желае голѣми богатства, казвамъ: не увеличавай желанията си! Който има много желания, или много неразрешени въпроси, той мяза на американски милиар-

деръ. Не е леко положението на тѣзи мили-
 ардери. Защо? Защото на тѣхъ не може да
 се помага. Никжде въ Писанието не е казано
 да се помага на богатитѣ, на грѣшнитѣ хора.
 Обаче, казано е да се помага на сиромаситѣ,
 на праведнитѣ. Грѣшнитѣ, богатитѣ хора не
 сж за съжаление. Въ материално отношение
 тѣ сж умни хора, но вървятъ въ кривъ пѣтъ.
 Богатитѣ хора служатъ за изкушение на бе-
 днитѣ. Нѣкой беденъ човѣкъ поглежда къмъ
 богатия и си мисли: Чудно нѣщо, този чо-
 вѣкъ въ Бога не вѣрва, никому добро не пра-
 ви, а при това е богатъ! — Не правете срав-
 нение помежду си. Щомъ намирате, че поло-
 жението на богатия е завидно, станете като
 него. Колкото и да е слабъ, колкото и да
 нѣма мазнини, светията никога не би желалъ
 да смѣни положението си съ единъ угоенъ бан-
 керъ. Затова и на васъ казвамъ: Не се сравня-
 вайте съ другитѣ хора! Защо? Съ каквито се
 сравнявате, такива ставате. Когато правимъ ана-
 логии, сравнения, ние имаме предъ видъ нѣ-
 какъвъ образъ, отъ който може да се извлѣ-
 че известна поука. И Христосъ си е служилъ
 съ аналогии, съ сравнения, за да изрази нѣ-
 каква идея. Напримѣръ, Той казва: „Азъ съмъ
 лозата, вие — прѣчкитѣ“. Лозата подразбира
 възвишеното, благородното въ човѣка. Ло-
 зата символизира още законъ за самопожерт-
 вуване. Волтъ пъкъ символизира търпение.
 Търпението е качество на ангелитѣ. Тѣй що-
 то, когато се говори за търпението на вола,
 подразбираме една чѣрта на ангелъ, и зато-

ва се отнасяме съ благоговение къмъ това негово качество. Дойдемъ ли до отрицателнитѣ прояви на вола, напримѣръ, мушкането, ние имаме предъ видъ низшето проявление на вола.

Сега, коя е основната мисълъ въ лекцията? За следния пжтъ направете резюме върху това, което говорихъ тази вечеръ, като извадите всички нови идеи, всички контрастни положения, които изнесохъ въ лекцията. Отъ това, което говорихъ, намирамъ, че сме стигнали до върха, повече не може да се пжтува. Ако речемъ да насилимъ положението, да туримъ още една скжпоценностъ на камилата, гърбътъ ѝ ще се счупи. И затова, като се върнете дома си, разтоварете камилитѣ си, дайте имъ хубава храна, чиста вода, за да благодарятъ и да кажатъ: Слава Богу, че нашитѣ господари ни нахраниха и напоиха добре. Казвамъ: дайте почивка на камилитѣ си, отъ дългия пжтъ въ пустинята, поне за нѣколко деня, а следъ това пакъ ги натоварете.

*

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

*

33. Лекция отъ Учителя, държана на 11 май, 1927 г. София.

*

ОБЩИ УПЪТВАНИЯ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му.“

Размишление.

Сега ще обърна вниманието ви на следното нѣщо: когато идвате въ класъ, умътъ ви трѣбва да бжде съсредоточенъ къмъ работата. Когато ви се преподаватъ лекции, никакви странични въпроси не трѣбва да ви занимаватъ. Ученикътъ трѣбва да избѣгва ексцентричните движения. Всички тия нѣща прѣчатъ на мисълта ви, и вие не можете да възприемате, не можете да се ползвате отъ това, което ви се предава. Освенъ това, нѣкои дохождатъ тукъ и заспиватъ. Съ това още повече губятъ възможността да се ползватъ отъ лекциитѣ. Съ тѣзи нѣколко бележки, ние не искаме да ви сждимъ, но казвамъ, че и вие нѣмате право да злоупотрѣбвате съ закона на любовта, нито съ закона на свободата. Школата, въ която следвате, нито сжди, нито изключва ученика, но трѣбва да знае, че при всѣка най-малка злоупотреба съ любовта, той ще носи голѣма и тежка отговорност. Който грѣши противъ любовта, той мжно може да създаде хармония въ себе си.

Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че имате желания, които искате да постигнете. Щомъ не можете да ги постигнете, обезсърдчавате

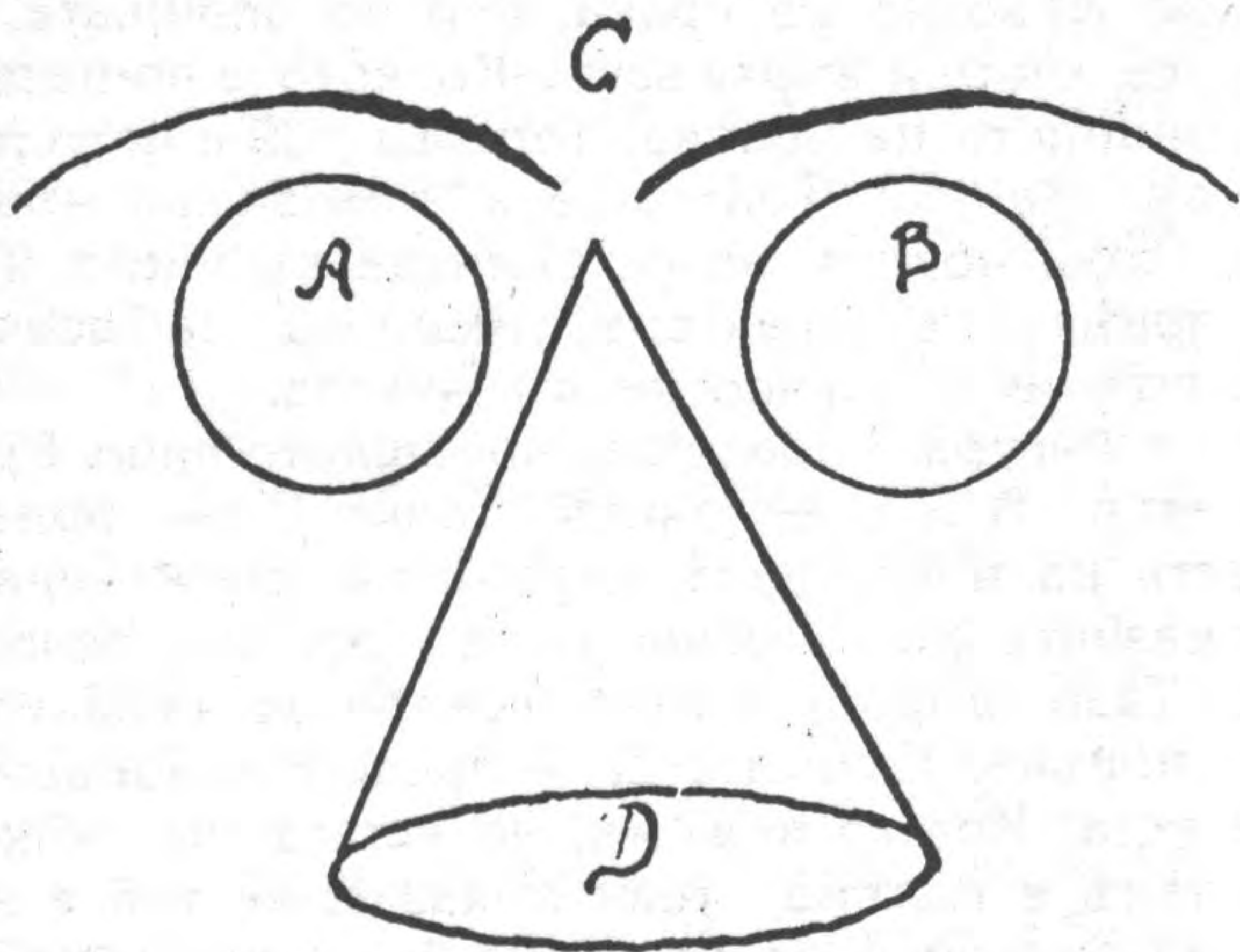
се. Има желания общи за всички, които трѣбва да се задоволятъ. Напримѣръ, ако единъ иска да яде, всички трѣбва да ядатъ; ако единъ иска да спи, всички трѣбва да спятъ и т. н. Освенъ тѣзи, има редъ още желания, които сж общи не само за хората, но и за всички живи същества. Обаче, има специфични желания, които се отнасятъ за всѣки човѣкъ отдѣлно. Въ това отношение, всѣки трѣбва да работи, да задоволи онѣзи желания, които сж присжщи на неговата душа. Ако не работи, той ще се превърне на сухо дърво, съ сухи клоне. Всѣки трѣбва усърдно да работи и да не се спира върху погрѣшкитѣ на другитѣ. Неразумната критика нищо не допринася. Предъ васъ седи велика задача, да разберете смисъла на живота, който Богъ ви е далъ. Когато влизате въ класъ, десетъ минути преди започване, трѣбва да прекарате въ размишление. Малки или голѣми, прости или учени, всички трѣбва да пазите това правило. Голѣмитѣ, ученитѣ ще бждатъ образецъ; тѣ трѣбва да дадатъ примѣръ на малкитѣ.

Сега ще ви дамъ една задача, която трѣбва правилно да решите. На фигура 1. стр. 37, сж представени два кръга А и В, а между тѣхъ, кръгътъ Д, който служи за основа на конуса С. Тѣзи три кръга се движатъ въ три различни, т. е. въ три противоположни посоки. Тѣ представятъ три системи, съ различни посоки на движение. Такова нѣщо представятъ тритѣ свѣта: физически, духовенъ и Божественъ.

Физическиятъ свѣтъ, въ който човѣкъ е поставенъ, е свѣтъ на промѣни. Затога, имен-

но, физическото съзнание на човѣка е кратковременно и интензивно. Забелязано е, че желанията на физическия човѣкъ сж кратковременни, вследствие на което, щомъ се задоволятъ, и животътъ временно спира. Трѣбва да дойдатъ нови желания, за да го продължатъ. Когато нѣкой живѣе само съ физически желания, животътъ му издребнява, при-

фиг. 1

добива само материаленъ характеръ. Съзнанието на този човѣкъ е прекъснато, вследствие на което той не може да мисли. Докато има потици, стимули въ живота си, човѣкъ може да мисли, а оттамъ и да се развива.

Следъ физическия животъ иде духовниятъ, или сърдечниятъ и интелектуалниятъ, въ който съзнанието е по-будно, по-дълготрайно.

Най-после дохожда третото, Висшето или Божественото съзнание, въ което влизатъ първитѣ две съзнания. Физическото съзнание се предизвиква отъ външни, физически причини. Достатъчно е да кажете на физическия човѣкъ една обидна дума, за да го предизвикате. Той веднага започва да реагира. По същия начинъ реагиратъ и животнитѣ. Бутнете едно животно по крака, или по опашката, за да се хвърли върху васъ. Колкото е по-високо съзнанието на човѣка, толкова той е по-устойчивъ. Защо? Той знае и предвижда нѣщата. Този човѣкъ не се съмнява въ нищо. Той е човѣкъ съ характеръ, издържа на всички изпитания и мъчнотии въ живота.

Фигура. 1 представя човѣшкото лице. Кръговетѣ А и В — очитѣ; точка С — горната част на носа; дветѣ страни на трижгълника показватъ разширението на носа при основата. Тази широчина пѣкъ говори за желанията въ човѣка. Елипсата Д — представя човѣшката уста. Когато кажемъ, че устата на нѣкой човѣкъ е голѣма, това показва, че той е лакомъ, мисли само за ядене и пиене, иска да погълне цѣлия свѣтъ. Голѣма уста има кита, акулата. Хора, които иматъ голѣма уста, говорятъ много. Добре е да се говори много, но още по-добре е кратката, сбита речъ. Когато нѣкой говори много, а малко изпълнява, това говорене не допринася много. Напримѣръ, нѣкой казва: Ние трѣбва да живѣемъ по любовъ. Той говори за любовта, а не живѣе споредъ нея. Каква полза отъ това? Другъ нѣкой говори за истината, а не живѣе спо-

редъ нея. Въ такъвъ случай, колкото по-малко се говори за любовта, за истината, а се живѣе споредъ тѣхъ, толкова по-добре.

Когато наблюдавате носа на човѣка, можете да извадите редъ научни заключения. Напримѣръ, ако носътъ горе се стѣснява, а долу разширява, има едно значение; ако горе се разширява, а долу стѣснява, има друго значение. Когато носътъ е нормаленъ, между широчината и дължината му има строго опредѣлено съотношение. Широкиятъ носъ говори за силно развити чувства въ човѣка. Този носъ е сжщевременно наученъ. Защото, когато чувствува, въ сжщото време човѣкъ учи. Страданията пъкъ сж въ връзка съ чувствата. Колкото повече страда човѣкъ, толкова повече чувствува, а щомъ чувствува, той се учи. Значи, страданията учатъ човѣка. Въ животнитѣ ноздритѣ сж широки, обаче, носътъ имъ нѣма дължина. Носътъ у тѣхъ е свързанъ съ горната челюсть, затова само чувствеността въ тѣхъ е силно развита, но не и интелигентността. Въ човѣка, обаче, носътъ е силно отдѣленъ, което е признакъ на съзнателенъ и интелектуаленъ животъ. Това показва, че съзнанието е въ зависимостъ отъ развиването на външнитѣ органи. Сътивнитѣ органи, които сж най-добре развити въ човѣка, служатъ като възприематели на силитѣ отъ външната природа, а именно, на свѣтлината, на топлината, на електричеството, на магнетизъма, на праната. Ако тѣзи органи отсъствуватъ, тогава силитѣ мжно ще указватъ влияние на организмитѣ. Колкото по-добре се

възприематъ и правилно използватъ тия сили, толкова и съзнанието на хората е по-будно. Будното съзнание пъкъ помага за правилния животъ на хората.

Защо трѣбва хората да живѣятъ правилно? Този животъ е за самитѣ тѣхъ. Ако живѣятъ добре, правилно, тѣ ще се ползватъ отъ този животъ; ако живѣя добре, азъ ще се ползвамъ отъ този животъ. Добриятъ животъ подразбира правилни отношения съ външния свѣтъ, т. е. съ Божествения свѣтъ. Затова пъкъ се изисква добре развити органи, външни и вътрешни. Колкото е по-добре устроена ржката на човѣка, по форма, по линии, толкова тя ще бжде по-чувствителна къмъ външни възприятия. Тогава, достатъчно е човѣкъ да постави ржката си върху главата на нѣкого, за да познае, дали той е добъръ, или лошъ. Отъ потъта на хората ученитѣ познаватъ, кой човѣкъ е добъръ, и кой — лошъ, или кой човѣкъ е ученъ и кой — простъ. Потъта на различнитѣ хора съдържа въ състава си различни елементи, и по тѣхъ се сжди за степенъта на тѣхната доброта, интелигентность и т. н. И по слюнката на човѣка може да се познае, дали той е добъръ, или лошъ. Днесъ хората сждятъ за своята доброта по думитѣ си: въ думитѣ на добрия човѣкъ се забелязва известна пълнота, а въ думитѣ на лошия човѣкъ тази пълнота отсъствува.

Човѣкъ може да бжде добъръ, само когато има правилни отношения къмъ Първичната Причина. Тогава и отношенията на

хората къмъ него ще бждатъ правилни. При това положение само човѣкъ може да се учи. Знанието, което той ще възприема, е знание отъ Бога. Въ което училище да постѣпи, каквито учители да има, знанието, което му се предава, ще бжде знание отъ Бога. Всички учители, професори предаватъ наука, която сж възприели отъ други учени. Тѣ сами не сж я създали. Другитѣ учени сжщо така сж възприели тази наука отъ свои предшественици. Анатомията, физиологията, която съвременнитѣ учени преподаватъ, е взета отъ самия човѣкъ. Въ това отношение, човѣкъ съдържа въ себе си и физиология, и анатомия, и химия, и физика — всички науки. Безъ сжществуването на човѣка, никаква наука не би имало въ свѣта. Безъ човѣка, никаква наука „психология“ не би сжществувала. Сама по себе си, душата сжществува, а хората изучаватъ законитѣ на душата; умътъ сжществува, а хората изучаватъ законитѣ на ума; речъта сжществува, а хората изучаватъ законитѣ на речъта. Забележете, музиката се движи около седемъ тона, съ тѣхнитѣ повишавания и понижавания. Значи, музиката си служи съ седемъ тона, математиката — съ десетъ числа, а речъта — съ 22 букви най-малко. Кое отъ тритѣ изкуства е най-богато? Най-богата е речъта. Колкото повече пособия сж въ услуга на едно изкуство, толкова и то ще бжде по-богато. Въ това отношение, музиката седи по-долу и отъ математиката. Още три тона сж нужни на музиката, за да се изравни съ математиката. Тия три тона сжществуваатъ, но

хората не сж въ състояние още да ги възпроизведатъ. Единъ день, когато се развиятъ повече, тѣ ще си служатъ съ десетъ тона. Ето, виждаме животни, които си служатъ само съ два тона. Затова и Апостолъ Павелъ е казалъ: „Докато сме младенци, ние отчасти знаемъ, отчасти разбираме, отчасти мждруваме.“ Както сме устроени днесъ, доколкото е развитъ нашиятъ организъмъ, толкова най-много можемъ да постигнемъ.

Сега, като ученици на Великата Школа, вие имате за задача, не само знания да придобивате, но да развивате нови органи, които се намиратъ въ зародишно състояние въ васъ. Безъ тия нови органи, вие не можете да отидете напредъ. Тази задача е трудна, но безъ нея не може. Да развиете единъ отъ тия нови органи, това значи да научите изкуството да плавате, да можете при всички трудни условия на житейското море да се държите на повърхността на водата, да не потънете долу. Когато бурята отвънъ бушува, вълнитѣ на морето се повдигатъ и слагатъ, опитниятъ плувецъ лесно се справя съ тия вълни: щомъ дойде една вълна, той се гурне въ водата и после пакъ излезе. Обаче, неопитниятъ плувецъ се блъска отъ една вълна въ друга, докато изгуби силитѣ си. Какъвто е животътъ въ моретата и океанитѣ, такъвъ е животътъ и на сушата. Изобщо, животътъ не е равна повърхность; седишъ тихъ и спокоенъ, размишлявашъ върху нѣщо, докато дойде една вълна и те блъсне. Едва се справишъ съ нея, дойде втора, трета, и т. н. Това става

всѣки день. Кой човѣкъ не е губилъ равновесието си? Нѣкой излиза отъ дома си добре разположенъ и, докато измине два-три километра пѣтъ, състоянието му се измѣня. Защо? Една вълна го е срещнала и го блъснала въ нѣкоя канара. Човѣкъ всѣки день е изложенъ на ударитѣ на тия вълни. Дали сте въ класъ, или у дома си, все ще изпитате тия удари. Защо идатъ вълнитѣ въ класа? Защото не сте наредени споредъ законитѣ на хармонията. Вие сте насѣдали положителни енергии до положителни и отрицателни до отрицателни, вследствие на което става взаимно отблъскване. Освенъ това, разстоянието отъ единъ до другъ трѣбва да бжде най-малко половинъ метъръ.

Казвате: Тѣзи нѣща не ни интересуватъ, тѣ сж обикновени работи. Наистина, въ обикновения животъ нѣма нищо интересно, обаче, човѣкъ трѣбва да знае, кое е обикновено и кое — не. Напримѣръ, нѣкой ученикъ страда, било душевно или физически. Дойде въ класъ, слуша лекцията и казва: Нищо интересно нѣма въ тази лекция. — Защо нѣма нѣщо интересно въ лекцията? — Защото тя не засѣга неговото страдание. не дава никакъвъ лѣкъ за него. А въ това време ученикътъ мисли само за болката си. При това положение, наистина, нищо интересно нѣма въ тази лекция. Кога лекцията ще бжде интересна за този ученикъ? Когато болката му премине. Следователно, ученицитѣ на окултната школа не трѣбва да боледуватъ, не трѣбва да иматъ никакви болки. Ученикътъ самъ трѣбва да си прави

психологически превръзки. Ако единъ ученикъ обиди другъ, последниятъ не трѣбва да постѣпва като свѣтскитѣ хора, да се прави, че не е обиденъ, а сжщевременно, дето отиде, когото срещне, все да се оплаква, че еднѣй си го обидилъ. Не, обиди ли се единъ ученикъ, той трѣбва да каже на онзи, който го е обидилъ: Братко, ти ме обиди. Въ името на Бога, вземи думитѣ си назадъ, ако искашъ да възстановимъ хармонията помежду си. Така трѣбва да постѣпва ученикътъ. Иначе, кракътъ му нѣма да стѣпи въ небето.

Сега, като ученици, вие трѣбва да знаете, че ви предстоятъ редъ задачи за решаване, както и редъ упражненія. Каквото ви се дава, трѣбва точно да изпълнявате, ако искате да се ползвате. Ще кажете, може-би, че гимнастически упражненія сж дадени отъ много автори. Това е вѣрно, но има разлика между тѣхнитѣ упражненія и тѣзи, които сж копирани отъ живата природа, каквито ние правимъ. Еднитѣ и другитѣ упражненія се различаватъ по резултатитѣ си. Ако резултатитѣ, послѣдствията не сж важни, тогава и вие можете да си съставяте упражненія. Мислите ли, че природата ще санкционира вашитѣ упражненія? Тя ще ги санкционира дотолкова, доколкото държавата ще санкционира паритѣ, които нѣкой частенъ гражданинъ си е отпечаталъ. Какво ще направи държавата съ този фалшификаторъ? Ще го тури въ затвора. Вашитѣ упражненія сж за васъ само, но не и за всички хора. Вашитѣ лични разбиранія за живота, за свѣта сж само за вашата глава,

тѣ не могатъ да бждатъ общи за всички глави. Всѣки за себе си може да се занимава съ свои мисли, но дойде ли до окръжаващата срѣда, тамъ се изисква приложение на Божественитѣ мисли, защото тѣ сж общи за всички живи сжщества. Божественото важи еднакво за всички. То е общо за всички, както езикътъ на единъ народъ е общъ за неговитѣ поданици. Ако нѣкой създаде свои думи, никой нѣма да го разбере, какво говори. Следователно, дръжете се за Божественото, което е общо и достъпно за всички хора, за всички живи сжщества, за всички времена и епохи.

И тъй, щомъ дойдете до вашитѣ лични възгледи, ще ги държите за себе си. Вие трѣбва да си създадете нови възгледи, споредъ природата. Само тия възгледи правятъ човѣка вътрешно свободенъ. Нѣма по-красиво нѣщо отъ свободата. Затова всички трѣбва да работите, да придобиете свобода въ движенията, въ мислитѣ, въ чувствата си. Засега вие още не сте свободни. Защо? Защото сте ограничени отъ миналото, съ него още не сте ликвидирали. Материята, отъ която сте направени, ви ограничава. Докато не бѣхте слѣзли въ материята, вие бѣхте голѣми идеалисти, стремѣхте се къмъ любовта, но щомъ слѣзохте на физическия свѣтъ и се облѣкохте въ материя, тя ви ограничи. Докато сте въ духовния свѣтъ, вие сте готови всичко да пожертвувате за Христа, но като слѣзете на физическия свѣтъ, започвате да казвате: Дали съмъ въ правия пжтъ? Ами

като раздамъ всичко, какво ще остане за мене? — Не е въпросътъ въ даването, нито въ многото говорене. И като давашъ много, нѣма да станешъ по-добъръ; и като говоря много, пакъ нѣма да ви направя по-добри. При това, между едно и друго говорене, има разлика. Нѣкой пжтъ, като говори повече, човѣкъ обижда слушателитѣ си, а нѣкога — не ги обижда. Значи, много внимателенъ трѣбва да бжде човѣкъ, като говори. Той трѣбва да избира думитѣ си, да бждатъ меки, безобидни.

Сега, вие искате да бждете бодри, весели, умни, здрави, лесно да разрешавате задачитѣ си. Преди всичко, вие трѣбва да изучавате естеството си, да знаете, съ какъвъ материалъ и съ какви сили разполагате. Това нѣщо сами трѣбва да разберете. Ако азъ ви кажа нѣкои признаци, които се отнасятъ до здравето ви, ще се уплашите: ще погледнете само на отрицателната страна на тия признаци и ще извадите криво заключение. Напримѣръ, казано е, че който има малки очи, той е лошъ човѣкъ; който има голѣми очи, той е лакомъ човѣкъ. Обаче, въ абсолютенъ смисълъ на думата, нито едното е вѣрно, нито другото. Сжщото нѣщо се отнася и до четенето на Писанието: ако приемете нѣщата буквално, тѣ носятъ смъртъ; ако ги приемете по духъ, тѣ носятъ животъ. Има нѣща, обаче, които могатъ да се взематъ въ букваленъ смисълъ, но повечето трѣбва да се разбиратъ по духъ. Прочетете, напри- мѣръ, първа глава отъ Битието и размишля-

вайте върху нея, да видите, какво ще разберете. Въ първитѣ нѣколко стиха на тази глава е казано: „Въ начало създаде Богъ небето и земята. А земята бѣше неустроена и пуста. И рече Богъ да бжде виделина, и стана виделина. . . И нарече Богъ виделината день, и тъмнината нарече нощъ. И стана вечеръ, и стана утро — день първи“.

Първиятъ день подразбира цѣла епоха, цѣла култура, работа на хиляди напреднали, разумни сжщества, които изпълнили Божията дума — раздѣлили тъмнината отъ свѣтлината. Тѣй щото, свѣтлината, отъ която ние днесъ се ползуваме, е резултатъ на работата, на усилията на безброй разумни сжщества, които сж прилагали редъ методи, закони, докато я произведатъ. До това време свѣтлината е сжществувала само въ духовния свѣтъ, но не и на физическия. За да се създаде свѣтлина и на физическия свѣтъ, трѣбвало да минатъ хиляди и милиони години. Като се говори за свѣтлината, наредъ съ нея изпжква тъмнината. Тъмнина е всичко онова, което не може да се превърне въ свѣтлина. Има известна частъ отъ материята, или известна областъ отъ живота, която по никой начинъ не може да възприеме свѣтлината, вследствие на което всѣкога остава тъмнина. А всичко онова, което, само по себе си, е тъмнина, не може да се развива, и затова очаква нѣкаква бждеща еволюция. Всѣки животъ, който е произлѣзълъ отъ свѣтлината, има условия да се развива. Този животъ, който ние прекарваме на земята, е животъ

на свѣтлината. Ако разумнитѣ, напредналитѣ сжщества не бѣха създали свѣтлината, и ние нѣмаше да се радваме на сегашната култура, нѣмаше да разбираме, какво значи день, а още повече, какво означаватъ думитѣ „день първи на Битието“.

Следователно, сжщото може да се каже и за васъ: и вие, въ първия день на вашия животъ, създадохте свѣтлината. Първиятъ день на живота подразбира деня на свѣтлината, а той — възможности, условия за работа. Свѣтлината разрешава всички тъмни въпроси. Нѣкой изгубилъ богатството си и започва да чупи ржцетѣ си, да скубе коситѣ си. Каквото и да прави вече, това нищо не помага. Сега не остава друго, освенъ да концентрира мисълта си, по обратенъ пжтъ да се върне въ съзнанието си, да си спомни, де и какъ е загубилъ паритѣ. Преди години, когато правихъ научни изследвания, трѣбваше да се кача на единъ плетъ, оттамъ да наблюдавамъ обстановката. Въ това време, като съмъ се навеждалъ, безъ да забележа, лупата паднала отъ джоба ми. Връщамъ се дома си, търся лупата — нѣма я. Пипамъ въ джобоветѣ — нѣма я. Да я открадналъ нѣкой — не е възможно. Да е паднала нѣкъде въ кжщи, щѣше да се намѣри, не е малкъ предметъ. Най-после, като се върнахъ мислено въ съзнанието си, да видя какво съмъ правилъ този день, спомнихъ си за изследванията, които правихъ върху плета, и намѣрихъ, че лупата може да е паднала отъ джоба ми само при навеждане подъ известенъ жгълъ.

Спомнихъ си, че трѣбваше да се наведе тамъ, и навѣрно тогава лупата е паднала. Отидохъ на мѣстото и намѣрихъ лупата. Интересувахъ се нѣщо отъ плета и изгубихъ лупата си. Значи, докато се интересуваме отъ плета, ще изгубимъ нѣкои ценни работи. Какво трѣбваше да направя, за да не изгубя лупата си? Трѣбваше да зашия на джоба си секретно копче. По сжщия начинъ и вие трѣбва да постѣпвате: за да не изгубите нѣщо ценно, ще зашиете секретно копче на джоба си, или на устата си. Когато устата ви трѣбва да каже нѣщо хубаво, ще извадите секретното копче. При изпълнение на волята Божия, устата трѣбва да бжде свободна. Въ всички други случаи, устата трѣбва да бжде затворена. Българската пословица казва; „Говоренето е сребро, а мълчанието — злато“. Това не значи, че човѣкъ постоянно трѣбва да мълчи, но на мѣсто да мълчи, на мѣсто да говори. Когато азъ преподавамъ, вие трѣбва да разсжждавате. А вие какво правите? Цѣла наука е, да може човѣкъ да слуша правилно, да възприема правилно и да прилага правилно. Какво ще ви говоря азъ, или другъ нѣкой, това зависи отъ васъ.

И тъй, първо човѣкъ трѣбва да изучава себе си. Това е най-великата наука. Като изучи себе си, той може вече да изучава и другитѣ: ще прави наблюдения, сравнения, и отъ тѣхъ ще се поучава. Човѣкъ се учи и отъ книгитѣ, т. е. отъ това, което сж писали видни автори. Нѣкога хората ще четатъ това,

което вие сте писали. Писаното може да бжде на хартия, а може да бжде и върху самитъ васъ. Важно е човѣкъ да може да чете написаното. Велика наука е да познаете себе си! Това сж казали още въ древността гръцкитъ философи. Какво трѣбва да познае човѣкъ въ себе си? Той не трѣбва да се спира само върху своитъ отрицателни чѣрти, но трѣбва да познава възможноститъ, условията, при които може да се развива. Като изучава тия възможности, човѣкъ ще дойде до методи, чрезъ които ще развива въ себе си слабитъ страни на своето естество. Ако паметта му е слаба, той трѣбва да намѣри начинъ за нейното усиляване. Ако сърцето му е слабо, той трѣбва да работи върху него, да го кали, да го засили. Ако дробоветъ му сж слаби, той трѣбва да работи върху тѣхъ, да ги развива. Ако нервната му система е изтощена, той трѣбва да я обнови. Ако музикалното чувство въ него не е развито, той трѣбва да работи, да го развива. Следователно, не е важно за васъ, защо тия нѣща не сж развити още, но важно е да намѣрите методи за развиването имъ. Всички не могатъ да станатъ поети, музиканти, философи, но отъ всѣки може да стане нѣщо. Какво може да стане отъ васъ? Отъ васъ могатъ да излѣзатъ учени, писатели, учители, проповѣдници, търговци и т. н. Едно е важно: всѣки човѣкъ все влага въ себе си желание да излѣзе отъ него нѣщо.

Сега, желая всички да бждете сръчни, не само външно, както сте сега, но и вж-

трешно, като ученици на окултна школа. Вие сте родени веднъжъ, но отново трѣбва да се родите. Новото раждане подразбира да развивате въ себе си нови качества. Старото, съ което сте живѣли досега, е добро, но то е било само за времето си; въ него е действувалъ законътъ, т. е. вие сте живѣли по законъ. Сега, като влизате въ Христовото учение, законътъ спира вече, тукъ той е невалиденъ. Христовото учение е учение на благодатта, а не на законъ. Нови нѣща изисква Христовото учение: нови способности, нови отношения, нови стремежи. Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да живѣете помежду си въ пълна хармония. Това не значи, че трѣбва да бждете сплотени въ една маса, но между васъ да цари хармония. Най-малко по двама заедно трѣбва да работите. Не може да бжде ученикъ онзи, който се чувствува чуждъ за всички. За да се създаде хармония между всички, първо трѣбва да се сдружите двама по двама, които взаимно се допълватъ. Следъ това две двойки ще се съединятъ заедно, ще станатъ четирма. Къмъ тѣхъ ще дойдатъ още четирма, ще станатъ осемъ души. После, къмъ тѣхъ ще се присъединятъ още осемъ и така ще се образуватъ голѣми ядра, които вече сж хармонизирани помежду си. По тоя начинъ цѣлиятъ класъ ще бжде въ хармония. Този законъ на групиране сжествува и въ самата природа. Когато между ученицитѣ възникне нѣкой въпросъ на разглеждане, тѣ могатъ да разискватъ върху него, да го обясняватъ отъ

разни страни, но спорътъ трѣбва да се избѣгва.

Като разглеждате носа въ чъртежъ 1., какъ мислите, може ли да съществува толкова широкъ носъ? Ако носътъ е много широкъ, той е преувеличенъ, както има преувеличаване и въ речта. Напримѣръ, когато искатъ да кажатъ, че нѣкъде е имало много хора, българитѣ си служатъ съ фигуративния изразъ: „Яйце да хвърлишъ, нѣма де да падне“. Когато искатъ да покажатъ, че нѣкой човѣкъ се движи съ голѣма бързина, тѣ си служатъ съ израза: „Бѣга като куршумъ“. Възможно ли е човѣкъ да се движи съ бързината на куршума? Даже и най-силнитѣ, най-здравитѣ аероплани не могатъ да се движатъ съ бързината на куршума. Всѣки се стреми къмъ разнообразие, къмъ нѣщо ново, макаръ че новитѣ нѣща сж временни, както е временно дохождането на лѣстовичката. Обаче, не се дохожда лесно до новитѣ нѣща. Новитѣ нѣща сж подобни на високитѣ тонове въ музиката. Докато дойде до високитѣ тонове, човѣкъ дълго време трѣбва да се упражнява. Числото петъ, напримѣръ, представя самия човѣкъ. Не е лесно за него да разбере това число, т. е. да разбере себе си. Човѣкъ представя пентограмъ, който, за самия него, трѣбва да оживѣе, да се одухотвори. Главата, ръцетѣ и краката му представятъ странитѣ на този пентограмъ. Най-главната частъ на този пентограмъ е главата. Човѣкъ трѣбва да разбере и числото четири, квадрата. Квадратътъ представя човѣкъ безъ глава, т. е. главата

му е въ квадрата нѣкжде; тукъ тя не управлява, както въ пентограма. Квадратътъ представя мѣрка за измѣрване на нѣщата.

Като говориме за човѣка, можете ли да кажете, коя е най-важната чѣрта, която го определя като човѣкъ? Какво мислятъ ученитѣ по този въпросъ? Какво е вашето лично мнение? Какво сж мислили по това старитѣ гръцки философи? Какво мислятъ новитѣ, модернитѣ философи? Нѣкои отъ философитѣ сж мислили, че една отъ възвишенитѣ добродетели въ човѣка е знанието. Обаче, всички не сж съгласни съ това. Значи, различни сж мненията по този въпросъ. И наистина, ако ви се зададе този въпросъ, всѣки за себе си да каже една такава чѣрта, която да го отличава отъ другитѣ, вие ще се затрудните, макаръ често да казвате: Знаешъ ли, кой съмъ азъ? Това, именно, е интересно да знаете за себе си, коя е чѣртата, която отличава едно „азъ“ отъ друго. Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че нѣкой отъ васъ се усмихва така, както ннкой другъ. Значи, неговата отличителна чѣрта е въ усмивката. На другъ пъкъ очитѣ сж свѣтли, ясни, както на никой ученикъ въ класа. Трети пъкъ прави такива хубави движения съ ржката си, каквито никой другъ не прави. Четвърти има красива уста, която веднага спира вниманието. Красивата, правилно развита уста, говори за добре развита речъ. Нѣкой пъкъ е строгъ, има сериозенъ изразъ на лицето, което показва, че той има философска мисль. Нѣкой има нѣщо хубаво, поетично въ

себе си. Изобщо, всъки човѣкъ има по една особена, отличителна чѣрта, която изразява нѣщо хубаво въ неговия характеръ. За тази чѣрта, именно, той се ползува отъ обичѣта на невидимия свѣтъ. Когато всички красиви, благородни чѣрти въ характера на хората се съединятъ въ едно, тѣ ще образуватъ едно хармонично цѣло. Това хармонично цѣло може да се уподоби на поема, съставена отъ сто различни думи, изговорени отъ сто малки деца. При изговарянето на всѣка дума, стотѣ деца ще внесатъ нѣщо хубаво, красиво, специфично за всѣко дете.

И въ човѣка има сто различни способности, които още не сж известни на ученитѣ. Тѣ познаватъ само нѣкои отъ тия способности, а останалитѣ ще ги изучаватъ въ бъдеще. Тия сто способности въ човѣка могатъ да се уподобятъ на сто деца, съ различни характерни чѣрти. Когато човѣкъ говори, мисли или чувствува, всички тия способности се проявяватъ въ него, както се проявяватъ децата въ училището. Ако едно отъ децата сгрѣши, другитѣ ще го поправятъ. Дисциплината въ училищата изисква всѣко дете да знае мѣстото си, да знае реда, по който да говори. Това, което е на последно мѣсто, ще чака реда си, докато другитѣ се изкажатъ. Само при такава дисциплина, въ мозъчнитѣ центрове на човѣка, може да се установи дълбокъ вътрешенъ миръ. Щомъ придобие този миръ, ученикътъ вече има съдействието на свѣтлитѣ сжщества отъ невидимия свѣтъ. При това положение, ученикътъ ще

бжде посещаванъ вечеръ отъ добри сжщества, отъ свѣтли и възвишени духове, които ще го поучаватъ. По този начинъ, и сънътъ, и будното състояние на човѣка се осмислятъ. Човѣкъ заспива вечеръ, за да престане временно да се занимава съ материални работи. Това, свѣтлитѣ и възвишенитѣ сжщества ще го посещаватъ, ще го поучаватъ. Той се събужда сутринъ, и презъ цѣлия день е буденъ, за да се срещне съ добри хора и да се разговаря съ тѣхъ.

Следователно, вечеръ човѣкъ слуша и възприема отъ свѣтлитѣ сжщества, а денемъ се разговаря съ добритѣ хора на земята. Добритѣ хора сж само на земята, а свѣтлитѣ сжщества — на небето. На небето добри хора не сжществуватъ. Това показва, че Божиитѣ блага сж разпредѣлени между небето и земята: небето има едни преимущества, земята — други. Въпрѣки това, между небето и земята има вжтрешна връзка. Коренитѣ на дърветата и растенията иматъ едни преимущества, а клонетѣ — други преимущества, но и между коренитѣ и клонетѣ пакъ сжествува вжтрешна връзка.

Сега, въ връзка съ тѣзи мисли, изпѣйте пѣсенъта: „Стани, Господъ ще те оживи!“

Казвате: Защо трѣбва да пѣе човѣкъ? Пѣнието е необходимо като срѣдство за трансформиране на енергиитѣ въ човѣка. Окултната наука препоржчва пѣнието, като методъ за превръщане на отрицателнитѣ енергии въ положителни. Свѣтътъ е пѣленъ съ отрицателни мисли и чувства, които непременно

но трѣбва да се трансформиратъ. Цѣлата съвременна култура се занимава повече съ отрицателното, отколкото съ положителното. Много философи, учени, писатели, поети пишатъ повече за отрицателнитѣ прояви въ живота, отколкото за положителнитѣ. Питамъ: какво печели човѣкъ, ако се занимава съ отрицателнитѣ прояви на живота, или ако се занимава съ своитѣ недостатъци? Едно трѣбва да знаете: бждещиятъ животъ, бждещата култура зависи отъ мислитѣ, които се поставятъ за основа. Като знаете това, вие трѣбва да бждете внимателни: мислитѣ ви трѣбва да бждатъ свѣтли, възвишени. Тѣ ще послужатъ като материалъ за съграждане на бждещата култура. Като казвамъ, че хората не трѣбва да се занимаватъ нито съ своитѣ, нито съ чуждитѣ недостатъци, имамъ предъ видъ лошото въздействие, което тѣ указватъ върху човѣка. Само онзи има право да се спира върху недостатъцитѣ, който може да ги изправя. Този човѣкъ ще вземе четката си и като художникъ, тукъ ще драсне, тамъ ще заличи и ще ги изправи. Иначе, гледате картината на нѣкой художникъ, виждате недостатъцитѣ ѝ, но не можете да ги изправите. Казвате на художника, че картината му има недостатъци, които и той самъ вижда, но нито той, нито вие можете да ги изправите. Понѣкога дефектътъ на нѣкоя картина е много малкъ, почти микроскопически. Ако знае, какъ да го изправи, човѣкъ ще тегли една линия, и цѣлата картина ще се изправи. Обаче, като не знае, какъ да я изправи, цѣли седмици и

месеци минаватъ, и картината остава недо-
вършена. Нѣкой човѣкъ съзнава, че има нѣ-
каква погрѣшка въ себе си, но не знае, кон-
кретно, де е тази погрѣшка. Щомъ я намѣри,
работата се урежда: взима четката, тегли ед-
на малка линейка на нѣкое специфично мѣ-
сто, и картината добива своята цена. Това е
истинско знание. А тѣй, да разправяте, че
имате грѣхове, и да не можете да ги попра-
вите, това не е знание. Нѣкой казва: Много
съмъ грѣшенъ човѣкъ. — Не, картината ти е
хубава. Имашъ само единъ малкъ дефектъ,
който трѣбва да знаешъ, какъ да изправишъ.
Най-мжчното нѣщо за художниците е да пред-
ставятъ лжча на свѣтлината, който излиза отъ
очитѣ. Нѣкой иска да бжде мекъ, но не знае,
какъ да постигне това. Той казва: Да съмъ
металъ, лесна работа, ще влѣза въ огъня, ще
се стопя, ще омекна. Казвамъ му: дружи съ
добри, съ меки хора. — И това не помага.
Докато съмъ между меки, между добри хора,
и азъ съмъ мекъ. Щомъ се отдѣля отъ тѣхъ,
ставамъ пакъ такъвъ, какъвто съмъ билъ
по-рано.

Казвамъ: за да постигнете онова, което
желаете, започнете да работите съ мисълъ-
та си. Като ставате, всѣка сутринъ раз-
мишлявайте около 5—10 минути. Научете се
да мислите право, конкретно, безъ излишни
думи. И когато се молите, не говорете из-
лишни думи. Молитвата ви трѣбва да бжде
кратка, ясна и да се отнася точно за това,
което искате. Какво ще говорите на Бога, че
е милостивъ, добъръ, любещъ? Или, какво

ще Му разправяте за грѣховетѣ си? Кажете Му: Господи, имамъ единъ трънъ въ себе си, който разваля всичкитѣ ми работи. Каквото добро направя, щомъ дойда до този трънъ, развалямъ го. Тъкмо съмъ сварилъ, приготвилъ млѣкото, но щомъ дойда до този трънъ, ритна съ крака си, и млѣкото се разлива. Не искамъ да ритамъ, а все ритамъ. Отъ толкова години насамъ, все разливамъ млѣкото. А това е загуба! Вече 45 години наредъ, все решавамъ да не ритамъ, и все ритамъ. Колко млѣко съмъ разлѣлъ досега! Ако още 15 години отидатъ въ ритане и разливане на млѣкото, не знаая, кога ще работя и какво ще постигна. Моля Ти се, Господи, като дойде момента, когато трѣбва да ритамъ, прати при мене нѣкой ангелъ да ме въздържа. Нека той бжде спирачка въ моя животъ! Щомъ чуе молитвата ви, Богъ непременно ще ви изпрати единъ ангелъ на помощъ. Когато дойдете до мѣстото, дето трѣбва да ритате, ангелътъ ще ви представи много хубави и красиви нѣща, и вие ще забравите да ритате. Като мине опасността, ангелътъ пакъ ще се върне на небето. Значи, молитвата на човѣка трѣбва да бжде конкретна, да съдържа онова, отъ което той се нуждае. Виждате нѣкой справедливъ човѣкъ — зарадвайте се. После, обърнете се къмъ Бога и се помолете: Господи, помогни ми и азъ да стана справедливъ, да не ритамъ, да не разливамъ млѣкото си. Ако човѣкъ е искренъ спрѣмо себе си, и всѣки день се справя съ нѣкой свой малъкъ дефектъ, за смѣтка на който

прилага нѣкоя добра чѣрта, той лесно ще се справи съ мжчнотиитѣ и трудноститѣ на своя характеръ. Сега хората казватъ: Да ни пази Господъ отъ злото! — и съ това свършватъ молитвата си. Не, конкретно ще говорите съ Бога.

Единъ български поетъ ми разправяше единъ день: Има нѣщо фатално въ моя животъ. Току що съмъ направилъ едно малко добро и съмъ се зарадвалъ, ще дойде дяволътъ, ще каже една незначителна дума, съ която ще плюе на работата ми, и всичко ще се развали. Не зная, какво да правя. — Дръжъ гърнето си всѣкога затворено, да не може дяволътъ да плюва въ него. Казвамъ: трудна работа е да се справи човѣкъ съ изкушението. Като наблюдавамъ съзнанията на хората, както и тѣхнитѣ мисли, виждамъ, че върху тѣхъ влияятъ редъ сжщества, свѣтли и тъмни. Тѣ трѣбва да иматъ свѣтлина, разбиране, за да се справятъ съ тия странични влияния. Едни имъ влияятъ отлѣво, други отдѣсно, и тѣ не знаятъ, кого да слушатъ, какъ да се справятъ. Едни отъ тия сжщества сж красиви, други — грозни. Съ своитѣ добри или лоши влияния, тѣ хвърлятъ отражение и върху лицето на човѣка, което нѣкога е тъмно, а нѣкога свѣтло. Тия сжщества се борятъ въ човѣка, защото всѣко отъ тѣхъ иска да има надмощие върху неговия мозъкъ. Онзи, който е чувствителенъ, той самъ различава влиянието на тия два вида сжщества върху себе си: отлѣво той усѣща особена пихтиеста материя, която се стреми да проникне

въ него и го безпокои; отдѣсно пъкъ забелязва нѣкаква приятна свѣтлина, която му създава радостъ. И наистина, ако има нѣкаква чувствителна фотография, тя би могла да фотографира тия сжщества.

Сега, като говоря за тия сжщества, не искамъ да се плашите, но да различавате доброто отъ злото. Доброто и свѣтлината идатъ отгоре и отдѣсно, а злото и тъмнината идатъ отдолу и отлѣво. Нѣкои се оплакватъ, че сърцето имъ започнало да истива, или че мозъкътъ имъ започналъ да се помрачава. Казвамъ: когато сърцето ви, или прѣститѣ на ржцетѣ и краката ви започнатъ да истиватъ, правете упражнения, молете се, за да се възстанови изгубената топлина на организъма ви. Когато умътъ ви започне да се помрачава, молете се, докато се възстанови изгубената въ него свѣтлина. Най-малката загуба въ топлината на вашитѣ чувства и въ свѣтлината на вашитѣ мисли ви налага работа, безъ никакво отлагане. Окултниятъ ученикъ трѣбва да постоянствува. Той трѣбва да се моли, да размишлява, докато свѣтлитѣ духове му дойдатъ на помощъ. Тогава той ще почувствува лекота, като че голѣмъ товаръ сж свалили отъ гърба му. Като мине всичко, ще кажете, че това сж били нѣкакви халюцинации. Не, никакви халюцинации не сж това. Окултниятъ ученикъ непременно трѣбва да мине презъ тази областъ. Не само окултнитѣ ученици, но всички хора трѣбва да минатъ презъ тази областъ. Това е неизбѣженъ пжтъ за всички хора на земята.

Сега, да направимъ следното упражне-
 ние: ржцетъ се поставятъ на гърдитъ, съ
 допрями пръсти (съ дланитъ навжтре), като
 пѣте тона **do** (долно); разтваряне ржцетъ
 настрана — пѣне тона **re**; ржцетъ горе, съ
 събрани пръсти при върха — пѣне тона **mi**;
 ржцетъ напредъ — **fa**; ржцетъ долу — **sol**;
 ржцетъ нагоре — **la**; ржцетъ — настрана —
si; ржцетъ горе, съ допрями върхове на пръ-
 ститъ — **do** (горно).

„Богъ царува на небето. Богъ
 царува въ живота. Да бжде благо-
 словено името Му!“

*

34. Лекция отъ Учителя, държана на
 18 май, 1927 г. София.

*

ПОСТЖПКИ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

Прочете се резюме отъ 34 лекция.

Сега ще ви задамъ единъ страненъ въпросъ: Срѣщали ли сте нѣкжде статистически данни, следъ колко яденета човѣкъ умира? При това, важно е да се знае, дали това число е чифтъ, или текъ. Знаете ли, при какви условия се раждатъ чифтнитѣ числа, двойката напримѣръ, и при какви — текнитѣ, като тройка, петорка и т. н.? Единицата не се ражда. Двойката, тройката и другитѣ числа се раждатъ. Тѣ се раждатъ отъ единицата, и то, двойката — направо отъ единицата, а тройката — отъ двойката. Знаете ли, какви условия сж нужни, за да се роди едно число? Голѣма философия, голѣма наука се изисква, за да отговорите на този въпросъ. Щомъ не можете да отговорите, това показва, че вие се занимавате съ обикновени работи въ живота. Хората умиратъ отъ обикновенитѣ, отъ леснитѣ работи. Напримѣръ, когато видѣ плода на забраненото дърво, Ева намѣри, че е много лесно да откъсне този плодъ и да си хапне отъ него. Каква философия има въ опитване плода на едно дърво? При това, какви послѣствия може да носи следъ себе

си този опитъ? Това дърво не бѣше външно, то съществуваше главно въ първитѣ човѣци, а после вече имаше отражение и на физическия свѣтъ. Дървото на желанията се крие въ самия човѣкъ. Когато еврейскиятъ езикъ се изучава кабалистически, какво означава думата „пожелание“ въ този езикъ? Мойсей казва: „Не пожелай!“ — Какво да не пожелаешъ? — Не желай това, което причинява смъртъ.

Нѣкой казва: Азъ искамъ да умра. — Много лесно. Яжъ отъ забранения плодъ и ще умрешъ. Когато нѣкой казва, че иска да умре, азъ подразбирамъ, че той има желание да яде отъ забранения плодъ. Той седи при това дърво и се разговаря съ черния адептъ, който го уговаря да яде отъ плода на забраненото дърво, за да стане великъ като Бога. Сжщиятъ човѣкъ казва: Азъ не съзнавамъ всичко това, не подозирамъ даже, че такава мисль се крие въ мене. — Да, ти не съзнавашъ, но вътре въ тебе се крие единъ, който всичко съзнава. Той е твой господарь, а ти — неговъ слуга. Змията, която караше Ева да яде отъ плода на забраненото дърво, предварително знаеше, какво ще стане. Ева, обаче, въ първо време нищо не знаеше, но като излѣзе отъ рая, тогава научи, каква грѣшка е направила. Като съзна грѣшката си, Ева изпадна въ голѣмо противоречие и започна да страда. Змията казваше на Ева: „Богъ знае, че ако ядете отъ плодетѣ на това дърво, ще бждете подобни на Него, затова забранява да ядете отъ него“. Думитѣ на змия-

та внесоха въ ума на Ева голѣмо противоречие. На човѣшки езикъ казано: съзнанието на Ева се раздвои. Когато при една добра мисълъ въ човѣшкия умъ се вмъкне и една лоша, последната създава въ съзнанието му раздвояване. При това положение, човѣкъ започва да се бори, следъ което една отъ дветѣ мисли издържа борбата: ако лошата мисълъ е надвила, добрата отстъпва; ако добрата мисълъ е надвила, лошата отстъпва. Силата на човѣка се заключава въ това, именно, да даде мѣсто на добрата мисълъ въ себе си да живѣе.

Напримѣръ, една добра мисълъ, която всички хранятъ въ себе си, е мисълта за красивото, за красотата. Всички хора искатъ да бждатъ красиви. Какъ се създава красотата? Може ли злото да създаде красотата? Не може. Злото създава грозотата въ живота. Въпрѣки това, ще забележите, че най-лошитѣ, най-злитѣ хора най-много говорятъ за красотата. Лошиятъ човѣкъ никога не може да бжде красивъ. Външно той може да тури нѣкаква красива маска, но тази маска всѣкога може да падне отъ лицето му. Какво представя красотата? Нека нѣкой отъ васъ прочете по-важнитѣ произведения на известни писатели върху красотата и извади отъ тѣхъ основнитѣ мисли. Този, който е събралъ мнението на нѣкои видни писатели за красотата, нека напише тѣзи мнения на четири-петъ страници, и следниятъ пжтъ ги прочете въ класа, всички да чуятъ, какво е писано по този въпросъ. Следъ това той може да напише и

своето мнение за красотата. Ако иска, първо може да напише своето мнение, а после това на великитѣ, на виднитѣ хора. Правилно е, обаче, първо да се пише или изкаже мнението на великитѣ хора, а после — това на обикновенитѣ. Такъвъ е порядъкътъ въ природата. Красотата е привлекателна сила. Тя е уловка, за която всички се залепватъ. Красотата привлича и мъже, и жени. Ако жена види красива жена, въ нея се поражда завистъ. Обаче, ако тя види красивъ мъжъ, веднага пожелава да го владѣе. Ако мъжъ види красивъ мъжъ, той му завижда. Види ли красива жена, той пожелава да я обсеби. Това сж положения, които всички познавате. Въ случая, важно е, кои сж подбудителнитѣ причини, които пораждатъ въ мъжа или въ жената желание за владане, за обсебване. Не е лошо това, но питамъ: законно ли е туй желание, или не? Преди всичко, никжде въ Писанието не се казва, че красотата трѣбва да се обича. Въ „Пѣсень на пѣснитѣ“, единъ отъ най-мъдритѣ израилски царе, като говори за красотата, туря въ устата на възлюбената думитѣ, че нейниятъ възлюбенъ, по красота, личи между десетки хиляди хора. Тукъ се говори за външна красота. Но трѣбва да се знае, че красота безъ съзнание не сжествува. Безъ мъдростъ, безъ съзнание, красотата може да се вкисне, да се превърне въ оцетъ. Когато тази киселина влѣзе въ организма, тя изсушава. Ако пъкъ красотата е образувала вино, всички знаятъ, какво е действие-

то на виното върху организма. То опиянява, огрубява човѣка. Това, което става съ организма, става и съ съзнанието на човѣка. И тогава, щомъ попадне подъ влиянието на тази красота, човѣкъ губи съзнание, опива се и не може вече да разсжждава правилно. Тази красота е опасна областъ за човѣка. И въ Писанието е казано: „Не любете свѣта, защото неговата красота е опасна“. Затова, именно, Христосъ е слѣзълъ на земята, съ милионъ ангели около себе си, които да учатъ, да направляватъ човѣчеството въ Божествения пѣтъ. Казва се по-нататѣкъ, че като видѣли красивитѣ дѣщери на човѣцитѣ, ангелитѣ се влюбили въ тѣхъ, оженили се и останали на земята да живѣятъ. Синътъ Божи трѣбвало самъ да завърши своята мисия. Тия ангели и до днесъ още сж затворени въ плътта и не могатъ да се върнатъ назадъ въ небето. Това е едно окултно предание за слизането на Сина Божи на земята. Мислите ли, че вие ще излѣзете по-силни отъ тия ангели? Щомъ влѣзете въ свѣта, и вие, като тѣхъ, ще си изберете по една възлюбена, за която ще се ожените, ще си родите три-четири деца, ще си направите кжща и ще кажете, като нѣкои отъ индускитѣ философи: И тукъ се живѣе добре.

Като се натъкватъ на известни факти, хората искатъ да ги тълкуватъ, да се добератъ чрезъ тѣхъ до истината. Обаче, както и да се тълкуватъ, фактитѣ не представятъ още самата истина. Когато нѣкой казва, че говори истината, това показва, че той самъ

не знае, какво нѣщо е истината. Въ правъ, въ абсолютенъ смисълъ на думата, само онзи може да говори истината, който е свършено чистъ, светъ, добъръ и любещъ човѣкъ. Вънъ отъ това положение, всѣки обикновенъ човѣкъ говори факти, но не истината. Нѣкой казва: Азъ изнасямъ голата истина по еднѣй си въпросъ. Апостолъ Павелъ пъкъ казва: „Да се не намѣримъ голи“. Това значи: на небето трѣбва да бждемъ облѣчени“. Който говори голата истина, той говори факти на истината. Нѣкой казва, че говори истината, а при това се смущава. Който говори истината, той по никой начинъ не може да се смущава. Ако музикантътъ владѣе своя инструментъ и излива отъ него меки, фини тонове, може ли да дразни ухото на слушателя си? Обаче, ако взима тоноветъ фалшиво, дрезгаво, той ще дразни ухото на своя слушатель. Дето има дразнене на ухото, тамъ истината не съществува. Който говори истината, тоноветъ на неговия гласъ сж чисти, меки, музикални, и той нито другитъ смущава, нито самъ се смущава. Докато въ мисълта, или въ чувствата на човѣка съществува най-малкия дефектъ, това показва, че той още не може да говори истината. Това не трѣбва да го обезсърдява, но той трѣбва да работи, да се повдигне, да преодолѣе всички спънки въ своя животъ. Ако единъ напредналъ, въ духовно отношение, човѣкъ, какъвто бѣше Апостолъ Павелъ, който имаше наука, опитности, преживявания, видения, можа да каже въ края на живота си, че се страхува да не изгуби това, което

е придобилъ, туй показва, че има възможност човѣкъ да изгуби всичко. Кога може човѣкъ да изгуби придобитото? Когато не спазва великитѣ закони на живота и на природата. Най-после той казва, че всичко превъзмогналъ, остава му само да разбере смисъла на живота.

Сега, ще напиша на дъската смѣсената дробъ $1\frac{1}{24}$. Какво означава тази дробъ? Тя е ребусъ за разгадаване. (— Дробъта $1\frac{1}{24}$ означава едно денонощие и единъ часъ). — Възможно е да е така. Изобщо, на физическия свѣтъ рационалнитѣ числа показватъ единъ завършенъ кръгъ на движение. Какво число е нулата? (— Рационално, реално число). Ако отдѣлимъ $\frac{1}{24}$ частъ отъ даденъ кръгъ, какво показва това? Ако една стрелка обикаля даденъ кръгъ, както стрелката въ часовника, при едно пълно обикаляне на кръга, тя ще образува едно рационално число. Ирационалнитѣ числа пъкъ означаватъ незавършени, духовни движения. Физическиятъ свѣтъ се отличава отъ духовния по това, че въ него всички движения, всички прояви сж завършени, когато въ духовния свѣтъ сж незавършени, т. е. иматъ начало, нѣматъ край. Следователно, когато нѣкой ви пита, какво нѣщо е физическиятъ свѣтъ, кажете: Всѣко нѣщо, което има начало и край, спада въ областта на физическия свѣтъ. А всѣко нѣщо, което има начало, нѣма край, спада въ областта на духовния свѣтъ. Когато състоянията на човѣка се мѣнятъ бързо, отъ радостъ въ скръбъ, и отъ скръбъ въ радостъ,

това показва, че той живѣе на физическия свѣтъ. Когато състоянията на човѣка не се мѣнятъ рѣзко, т. е. не минаватъ отъ радостъ въ скръбъ, и отъ скръбъ въ радостъ, това показва, че той се намира въ духовния свѣтъ.

Значи, духовниятъ свѣтъ се характеризира съ това, че става намаляване въ състоянията, които човѣкъ преживява. Напримѣръ, ако той изпитва голѣма радостъ, постепенно се забелязва намаляване на тази радостъ. Или, ако човѣкъ изпитва скръбъ, постепенно се забелязва намаляване на неговата скръбъ. Физическиятъ свѣтъ е отличителенъ съ рѣзкитѣ смѣни: току що човѣкъ казва, че вѣрва, изведнѣжъ въ него дойде съмнението, и той се обезсърдчава, губи вѣрата си. Какво трѣбва да направи този човѣкъ? Той трѣбва да превърне това състояние въ положително, за която целъ е необходимо да мине отъ физическия въ духовния свѣтъ. Този е правиятъ пътъ на човѣшкото развитие. Иначе, скокове въ развитието на човѣка не се допускатъ. Като казвамъ, че физическиятъ свѣтъ се отличава съ рѣзки промѣни въ състоянията на човѣка, искамъ да обърна вниманието ви на факта, че много отъ скърбитѣ и радоститѣ, които преживявате, не сж ваши. Напримѣръ, нѣкога вие скърбите, безъ да знаете, защо скърбите. Радвате се, като че имате нѣкаква придобивка, но не знаете, защо се радвате. Наука се изисква, за да може човѣкъ да различава своитѣ скърби и радости отъ чуждитѣ, както и да знае, защо скърби, или защо се радва. Скърбитѣ и радоститѣ въ живота на човѣка

иматъ смисълъ, само когато донасятъ нѣкакви придобивки. А това е възможно при условие, човѣкъ да съзнава, защо скърби и защо се радва.

Коя е причината, задето нѣкои отъ скърбитъ и радоститъ ви не сж ваши? Причината за това се дължи на факта, че всѣки човѣкъ участвува въ цѣлото, като въ великъ, общъ организъмъ. Какво лошо има въ това? Привилегия е за човѣка да взима участие въ общото съзнание, да взима дѣлъ въ радоститъ и скърбитъ и на другитъ сжщества. Сжщиятъ законъ се отнася и до него: когато той скърби или се радва, другитъ хора взиматъ участие въ неговитъ скърби и радости. Когато взимате участие въ скръбта на нѣкой човѣкъ, вие влизате въ неговото положение, разглеждате условията, при които живѣе и работи, и по този начинъ имате сила да му помогнете. Обаче, каквото и да се говори на хората за страданията, докато съзнанието имъ не се пробуди, сами да разбератъ тѣхния смисълъ, тѣ всѣкога ще търсятъ радоститъ, а ще искатъ да се освободятъ отъ скърбитъ. Щомъ разбере смисъла на страданията, човѣкъ ще дойде до положение самъ да се освобождава и справя съ тѣхъ.

Представете си, че по невнимание, върху ржката на едно дете падне една капка азотна киселина. Детето започва да плаче, да вика, да търси майка си да му помогне. Докато намѣри майка си, на ржката му ще се образува малка раничка отъ азотната киселина. Ако върху кожата на нѣкоя жаба капнете

малко азотна киселина, тя веднага ще насочи крачето си къмъ болното мѣсто и ще премахне киселината. Тя не чака да дойде майка ѝ на помощъ, нито очаква други нѣкои да ѝ помогнатъ отвънъ, но бързо действува, сама да си помогне. Учени физиолози, естественици сж правили редъ опити съ жабитѣ и сж дошли до заключение, ще жабитѣ, както и всички останали животни, сами си помагатъ при случай на страдания. Напримѣръ, ако на лѣвата страна на гърба на жабата сипятъ малко азотна киселина, а сжщевременно прерѣжатъ двигателнитѣ нерви на лѣвия ѝ кракъ, тя съ дѣсния кракъ ще изчисти киселината отъ гърба си. Какъ ще си обясните този фактъ? Защо детето, което е по-умно отъ жабата, не може само да си помогне, а жабата, която нито е толкова умна, нито съзнателна, сама си помага? Ако ризката на нѣкое дете се запали, то веднага бѣга при майка си, да я изгаси, но докато стигне до тамъ, ризката му изгаря, а то се поопърля.

Казвате: Чудно нѣщо, какъ да не се сѣща това дете, какво да направи, ами трѣбва да бѣга при майка си, тя да му помогне? — Въ духовно отношение, и вие сте такива деца, и постъпвате по сжщия начинъ, като тѣхъ. Като сипятъ една капка духовна азотна киселина върху ржката ви, вие бѣгате ужасени, и дето когото срещнете, оплаквате се и питате, какво да правите, за да се премахне болката ви. И най-после, намирате единъ уменъ човѣкъ, който взима малко памукъ и истрива киселината отъ ржката ви. Тия хора,

като познаватъ законитѣ, всѣкога влизатъ въ свѣта съ ржавици, да не сипватъ по ржцетѣ имъ азотна киселина. И въ невидимия свѣтъ сжществата турятъ на ржцетѣ си бѣли, хубави ржавици, да се предпазватъ отъ азотната киселина. Тамъ състезанията сж по-голѣми отъ тия на физическия свѣтъ. Значи, жабата по-лесно се освобождава отъ азотната киселина, отколкото детето, което е по-разумно отъ нея. Жабата повдигне крачето си и изчиства азотната киселина отъ кожата си. Детето пъкъ, докато нѣма опитностъ, само не може да си помогне. Единъ день, когато ми не презъ тази опитностъ, само ще може да си помага.

Сега, като ученици, вие трѣбва да изучавате законитѣ, сами да си помагате. За тази цель, ученикътъ, както и духовниятъ човѣкъ, трѣбва да започнатъ отъ най-близкитѣ нѣща въ живота си. Ученикътъ трѣбва да знае, напримѣръ, кога да ляга и да става, какъ да се храни и т. н. Нѣкой ляга рано, въ осемъ или деветъ часа, и следъ единъ или два часа се събужда. Това не е правиленъ, не е здравъ сънь. Когато спи, човѣкъ трѣбва да изкара съня си безъ пробуждане, непре- ривно. Като легне и заспи веднѣжъ, да се събуди следъ като се е наспалъ добре и повече да не заспива. Ако се събужда нѣколко пѣти презъ нощта, това показва, че или въ кръвообрѣщението на човѣка има нѣкаква неправилностъ, или стомахътъ му е разстроенъ, или страда отъ главоболие. Изобщо, безсънието се дължи на нѣкаква дисхармония.

въ организма. Когато не спи добре, човѣкъ сънува тежки сънища, което показва известна възбуденостъ въ нервната система. Сънищата се подчиняватъ на известенъ законъ. Изобщо, за всѣко нѣщо има точно определено време. Разумниятъ се съобразява съ това време, а неразумниятъ не признава този законъ и нарежда работитѣ си по свои разбирания. Въ това отношение, природата постѣпва по два различни начина: онѣзи, които не изпълняватъ законитѣ ѝ, тя ги оставя свободни, да правятъ, каквото искатъ, но затова и тя постѣпва, както намира за добре. Кѣмъ онѣзи, които изпълняватъ законитѣ ѝ, тя има съвсемъ други отношения. Тя ги пита, какво мислятъ да правятъ, но когато намисли да върши нѣщо, тя имъ казва: Азъ съмъ решила да направя еди-какво си, затова вземете предпазителни мѣрки. Казано е въ Писанието: „Богъ открива своитѣ тайни на онѣзи, които Го любятъ“.

Следователно, човѣкъ може да живѣе по два начина: да върши всичко по своя воля, безъ да взима въ внимание законитѣ на природата; вториятъ начинъ е да живѣе споредъ законитѣ на природата и да бжде въ пълно съгласие съ нея. Каквото намисли да прави, той запитва природата. Тогава, нейнитѣ разумни същества ще му кажатъ, трѣбва ли да направи това нѣщо, или не трѣбва. На разумния човѣкъ тя казва: Начинътъ, по който искашъ да постѣпишъ, не е правиленъ. Тя ще корегира начина му, ще му даде упѣтвания, както добриятъ учителъ постѣпва съ

своитѣ ученици. Когато природата дава съветъ и на васъ, вие трѣбва да бждете готови, да корегирате мисълта си, да пречистите желанията си, и тогава да пристѣпите къмъ реализиране на идеята си. За реализиране на идеитѣ, първо се иска любовъ, а после страхътъ може да дойде. Въ нѣкои хора става обратното: първо иде страхътъ, а после — любовта. Сжщото нѣщо се забелязва и по отношение на мъдростта: въ едни хора първо иде мъдростта, а после глупостта; въ други пъкъ е точно обратно: първо иде глупостта, а после мъдростта. Това сж контрасти въ живота, между които човѣкъ неизбежно се движи. Нѣкой направи една голѣма глупостъ въ живота си, но после става разуменъ и разбира, че не е трѣбвало да направи такава глупостъ.

Сега, като ученици на тази Школа, мнозина намиратъ, че много години вече, какъ следватъ въ нея и нѣматъ голѣми постижения. Какво искатъ да постигнатъ тѣ? Знаятъ ли, колко години се изискватъ отъ окултния ученикъ, за да завърши той образованието си? Като ученикъ на земята, нужни му сж 16—18 години учение, за да завърши образованието си. Тогава, колко години трѣбва да учи окултниятъ ученикъ? Ако живѣете на земята 80 години, почти една четвъртъ отъ живота ви отива за учение. Значи, за 80 години животъ, прекаранъ на земята, една четвъртъ отъ него употребявате въ учение; ако пъкъ, като духовно сжщество, живѣете 25,000 години, колко време трѣбва да прекарате въ

учение? Пропорционално на първото отношение, въ духовния свѣтъ се изискватъ шесть хиляди години учение. Значи, колкото повече човѣкъ се повдига, толкова повече времето за учение се продължава. По това се познава, че човѣкъ прогресира. Колкото човѣкъ слиза по-надолу къмъ физическия свѣтъ, толкова повече времето за неговото образование се съкращава. Щомъ времето за образованието ви се съкращава, ще знаете, че вие не сте отъ напредналитѣ ученици. Който иска въ кратко време да завърши образованието си, той е подобенъ на плодъ, който скоро узрѣва.

Единъ ученикъ отишълъ при единъ знаменитъ германски професоръ, съ желание да следва неговитѣ курсове и казалъ: Господинъ професоре, моля да ми предадете вашия курсъ въ нѣколко месеца само; искамъ въ скоро време да свърша. Има ли такъвъ курсъ? Професорътъ му отговорилъ: Когато Богъ създалъ тиквата, опредѣлилъ за развитието ѝ всичко шесть месеца. Когато създалъ джба, опредѣлилъ сто години за развитието му. Тѣй щото, ако искашъ джбъ да бждешъ, трѣбва да следвашъ най-малко сто години, за да свършишъ курса на моитѣ науки. Ако пъкъ искашъ да станешъ тиква, ще учишъ само шесть месеца.—Такъвъ е законътъ въ природата. Който иска да стане чистъ и светъ човѣкъ, той трѣбва да употреби дълъгъ периодъ отъ време за изучаване на великитѣ Божии закони. За тази цель, човѣкъ трѣбва да се домогне до великата Божия програма

и да я изучава отъ любовъ, а не отъ страхъ. Не мислете, че Божествената програма нарушава програмата на земята. Ще кажете, че нѣмате време да изучите Божиата наука. Не, и затова има време. Човѣкъ може да учи и когато спи. Това може да се потвърди съредъ примѣри отъ живота. Напримѣръ, нѣкой ученикъ решава една задача, но не може да я реши. Опитва се веднѣжъ, два, три пѣти и не може да я реши. Вечеръта, като си легне, безъ да съзнава, той става, решава задачата си и пакъ си ляга. Като стане сутринъта, вижда на масата си задачата решена. Чуди се, кой е могълъ да реши задачата му. Значи, когато е билъ въ будно състояние, той не е могълъ да реши задачата си, а въ съня си я решилъ. Това показва, че и въ сънь човѣкъ работи.

Странни и чудни сж законитѣ на природата! Нѣкой желае да стане богатъ, ученъ, силенъ човѣкъ, но колкото повече желае това, толкова по-голъми спънки и препятствия срѣща. Най-после, той се уморява да се бори, да преодолява и се отказва отъ всичко: Не искамъ вече нито богатство, нито ученостъ, нито сила — да става, каквото ще. Щомъ се откаже отъ желаніята си, щомъ се примири съ положението си, всичко, каквото е желалъ, започва едно следъ друго да се реализира: богатъ става, ученъ става, силенъ става. Той се чуди, защо тия нѣща идатъ сега, когато вече се е отказалъ отъ тѣхъ.

Ще ви обясня, защо природата работи по този начинъ. Да желае човѣкъ нѣщо, то-

ва значи да събира материалъ за изработването на това свое желание. Той събира материалъ, а природата го взима. Когато събере достатъчно материалъ, природата ще го изпжди вънъ, ще затвори вратата следъ него и ще започне да работи година, две, три или повече, споредъ желанието, което е проектирано отъ човѣка, и като свърши работата си, предлага я на онзи, който е доставилъ нужния материалъ. Като не знае този законъ, човѣкъ казва: Природата ме забрави. Не, природата не те е забравила, но трѣбва да имашъ търпение да чакашъ. Като свърши работата си, тя казва: Ето твоето желание се реализира. Тъй щото, пожелайте нѣщо и го забравете. Ако съ вашитѣ желанія постоянно хлопате на вратата на природата, тя нѣма да ви отвори. Тѣзи желанія ще се реализиратъ въ други сѣществувания. Срѣщате нѣкой човѣкъ, който ви обича, а вие се чудите, защо ви обича. Нѣкога вие сте пожелали този човѣкъ да ви обича и сега, когато сте забравили това свое желание, той ви срѣща и ви обиква. Неизповѣдими сж Божиитѣ пѣтища!

Сега, отъ всички се изисква работа, четене и учение. Не е достатъчно само да четете онова, което великитѣ хора сж писали, но трѣбва да изучавате законитѣ, по които тѣ сж работили. Като изучавате единъ писателъ, трѣбва да видите, отде е черпилъ той своето знание. И като вървите отъ единъ писателъ къмъ другъ, ще дойдете най-после до онзи, който е черпилъ направо отъ Първоизточника на нѣщата. Всички велики хора сж работили

и работятъ въ сжщото направление. Тѣ коментиратъ една и сжща идея по различни начини, вследствие на което я правятъ достъпна за вашия умъ. Въ това отношение, всички велики хора иматъ своето мѣсто. Важно е всѣки да знае мѣстото, което трѣбва да заеме въ живота.

Много отъ религиознитѣ хора се стремятъ къмъ видения, искатъ да видятъ нѣщо. — Ако е въпросъ за физически видения, всѣкога можете да имате такива. Достатъчно е да отидете единъ пжтъ на кинематографъ, за да се върнете обогатенъ отъ видения. Тамъ ще видите, колкото щете фантазии. Смислътъ не е въ тѣзи видения. Привилегия за човѣка е да види онази безкрайна лента на Битието, която датира отъ създаването му до днесъ. Това е достъпно само за високо напредналитѣ ученици. Останалитѣ могатъ да философствуватъ, колкото искатъ, защо свѣтътъ е създаденъ така, а не иначе. Който иска точно да знае, какъ е създаденъ свѣтътъ, той трѣбва да се върне по лентата на създаването на свѣта и да дойде до първия моментъ на това създаване; оттукъ, по сжщата лента ще върви напредъ, като минава презъ вѣкове и епохи, докато дойде до настоящия моментъ. Само по този начинъ той ще има пълна и ясна картина за цѣлото Битие.

Като говоримъ за създаването на свѣта, имаме предъ видъ неговата физическа страна. Физическиятъ свѣтъ е подобенъ на дреха, която всѣки день събличаме, за да се облѣ-

чемъ на другия день въ нова, по-хубава, по-устойчива. Новата дреха, въ която се обличаме, е дрехата на духовния свѣтъ. Като съблѣчемъ нея, ще облѣчемъ още по хубава — дрехата на Божествения свѣтъ. По сжщия начинъ и свѣтътъ се създава. При всѣки новъ свѣтъ, видимъ или невидимъ, се създаватъ нови дрехи, нови облѣкла, нови форми, въ които създаденото се облича. Като наблюдава различнитѣ форми въ свѣта, човѣкъ съ пробудено съзнание трѣбва да внимава, да различава тия, които сж създадени отъ човѣка, отъ ония, създадени отъ Първата Причина. Споредъ това, той трѣбва да знае, какъ да постѣпва съ еднитѣ и какъ — съ другитѣ.

Преди нѣколко дня показвамъ на ученицитѣ си едно малко дръвче и казвамъ: Ще внимавате, никой да не бута това дръвче; искамъ да направя съ него единъ опитъ. Следъ нѣколко дня, две сестри седѣли при това дръвче и се разговаряли помежду си. Дошълъ при тѣхъ единъ братъ, и като видѣлъ дръвчето, извадилъ ножчето си и започналъ да го окастриюва, споредъ своитѣ знания по градинарство. Сестритѣ не му казали нищо. Тѣ мислили, че той разбира отъ тази работа, затова така смѣло се заема да кастри дръвчето. Като видѣхъ дръвчето така окастрено, попитахъ брата, защо е направилъ това безъ позволение. Преди всичко, той още не е завършилъ наукитѣ си въ тази област. Не се рѣжатъ дръвчетата така. Сегашното градинарство е изопачаване на природата. Природата на много дръвчета

е изнудена, тѣ на сила сж станали високи. После, градинаритѣ отрѣзватѣ върховетѣ на тия дървета, за да върнатѣ енергиитѣ имѣ надолу, да ги направятѣ по-дебели. Значи, енергиитѣ на дърветата се препращатѣ по изкуственѣ начинѣ ту нагоре, ту надолу. Дърветата трѣбва да се развиватѣ естествено. По сжщия начинѣ и вие кастрите своя животѣ. Дойде нѣкой съ своето ножче, направи една или друга операция. Като види, че нѣкой е понадебелѣлъ малко, отправя енергиитѣ му нагоре, като казва: Нагоре трѣбва да вървишѣ! Като трѣгне много нагоре, обръща енергиитѣ му надолу, къмѣ коренитѣ. При това положение, и той самѣ не знае, накжде да върви, въ какво да върва. Човѣкъ трѣбва да върва въ онова, което е дълбоко вложено въ него: първо, той има стомахѣ — реалистѣ ще бжде; после, той има дробове — духовенѣ ще бжде; най-после, той има глава — Божественѣ ще бжде. Въ това отношение, човѣкъ е подобенѣ на дървото, което има коренѣ, стѣбло и клонища. Значи, той ще се развива по начинѣ, по който дървото се развива. Това показва, че само въ физическия свѣтъ има кастрене, но не и въ Божествения. Кастренето е законѣ на кармата. Присаждането е сжщо така кармически законѣ. Въ любовта нѣма абсолютно никакво кастрене, никакво присаждане. Въ Божествения свѣтъ нѣщата се развиватѣ правилно, естествено, безѣ никакво давление отвънѣ.

Като наблюдавате развиването на вашия животъ, забелязвате две течения: едното е подъ влиянието на кармическия законъ, а другото, — подъ влияние на Божествения законъ или закона на Любовта, на дихармата. Ако работите едновременно съ двата закона, ще се намърите въ противоречие съ себе си, съ окръжаващата срѣда и съ Божествения свѣтъ. Отъ васъ зависи, какъ да живѣете. Ако живѣете по първия законъ — кармическия, ще ви кълцатъ. Ще се намърятъ много градинари, които ще ви кастрятъ и присаждатъ. Ще дойде единъ градинарь, ще отпрати соковетъ ви нагоре; ще дойде другъ, ще отпрати соковетъ ви надолу. Въ края на краищата, отъ васъ нищо нѣма да излѣзе.

Христосъ казва: „Който има уши да слуша, нека слуша“. Това значи: който има желание да учи, той може да се учи. За да се учи и да постигне това, което желае, човѣкъ трѣбва да има търпение. Безъ търпение нищо не се постига. Казвате: Какъ да придобиемъ търпение? — Търпението се регулира чрезъ дишането. Колкото по-дълго време човѣкъ може да задържа дишането си, толкова по-голѣмо е търпението му; колкото по-малко време задържа дишането си, толкова по-малко е търпението му. Който иска да развива търпението си, той трѣбва да започне да задържа дишането си, въ първо време десетъ секунди, после — петнадесетъ, двадесетъ, половинъ минута, една минута и т. н. Това не може да се постигне изведнѣжъ,

но следъ много упражнения. Като стигне до една минута, пакъ ще увеличава постепенно, докато стигне две, три и повече минути. Ако нѣкой стигне до десетъ или повече минути, той минава за голѣмъ адептъ. Години работа се изисква, за да достигне човѣкъ това нѣщо. Нѣкои, като задържатъ дишането си нѣколко секунди, започватъ да се страхуватъ, да не се прѣсне сърцето имъ, или да не се скжса нѣщо въ дробоветъ имъ. Като правятъ тия упражнения за дишане, тѣ трѣбва да бждатъ тихи и спокойни, съ будно съзнание въ себе си. Дишането е най-добриятъ начинъ за развиване на търпение. При това, дишането трѣбва да става така, че никой да не забелязва, че дишате.

Сега, изпѣйте гамата, отъ долно **do** до горно **do** съ движения на ржцетъ, както бѣше дадена въ миналата лекция.

„Богъ царува на небето, Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

*

35. Лекция отъ Учителя, държана на 20 май, 1927 г. София.

*

СЪЗВУЧНО ДВИЖЕНИЕ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

За следния път пишете върху темата: „Най-лесниятъ въпросъ въ живота“.

Изпѣйте упражнененията: „Духътъ Божи“ и „Блага дума на устата“.

Сега ще ви задамъ въпроса: Съ какво е по-важно да се занимава човѣкъ — съ себе си, или съ хората? Съ себе си. Нѣкои хора се занимаватъ само съ единия си прѣстъ. Единиятъ прѣстъ още не представя цѣлия човѣкъ. Други пъкъ се занимаватъ само съ ухото си, или съ окото си, или съ ржката си, или съ врата си и т. н. Всичко това сж само части отъ цѣлото, но не и цѣлия човѣкъ. Да се занимавашъ съ себе си, азъ разбирамъ да се занимавашъ съ цѣлокупния човѣкъ.

Като наблюдавате проявитѣ въ природата, виждате, че прави линии въ нея не сжществуватъ. Въ природата сжществуватъ главно криви и счупени линии. Тѣй както хората си представятъ правата линия, такава права линия въ природата не сжествува, обаче, тя е основа на всички останали линии. Правата линия е най-късото разстояние между две точки. Следователно, тя е невидима, и съ

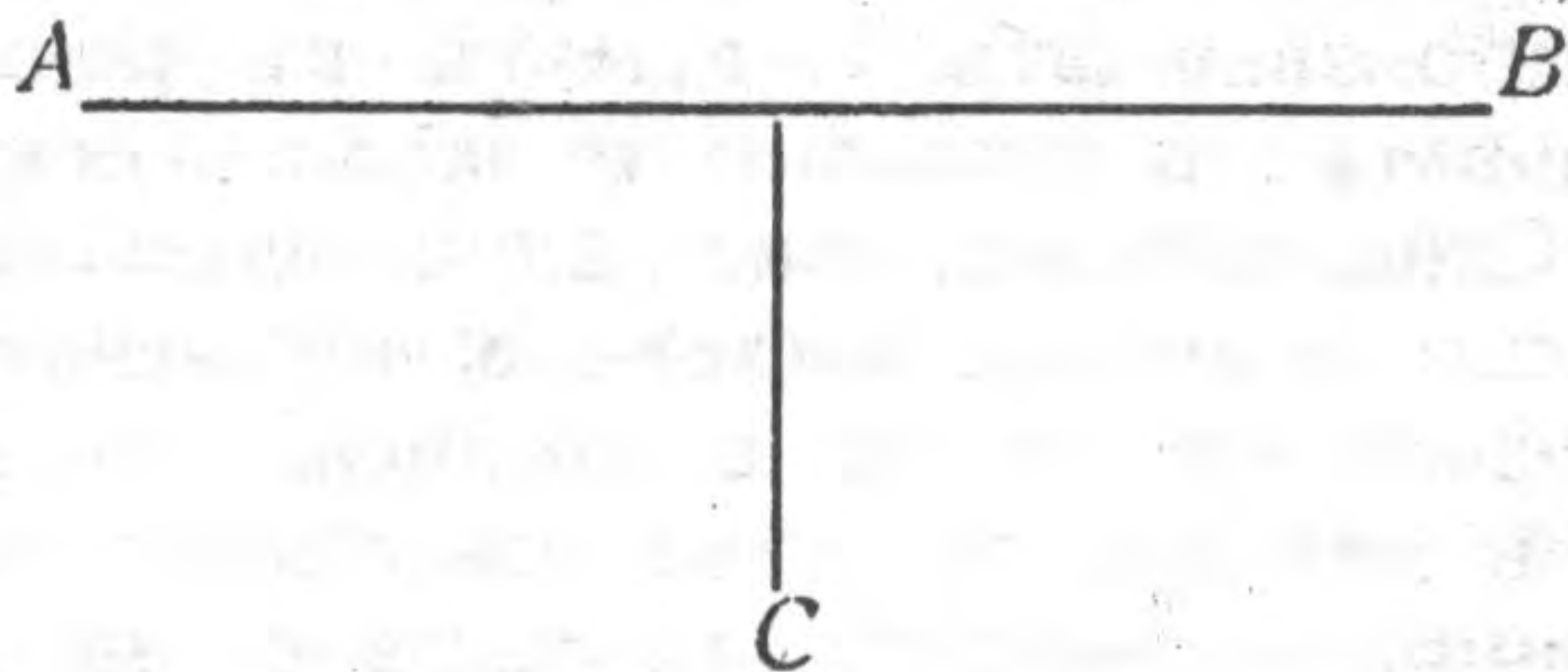
най-силенъ микроскопъ не може да се види Пътътъ, разстоянието между два атома, или между два йона е толкова малко, че е равно почти на точка. Нѣкои си го представятъ като малка, свѣтла, права линийка.

Съвременната физика се занимава съ свѣтлината, съ топлината и съ редъ още отдѣли. Какъ се образува топлината? — Чрезъ триене на тѣлата. — Какъ се образува свѣтлината? — При горение на тѣлата. Ако за образуването на топлината е нужно две тѣла да се триятъ, или да се търкатъ, защо тогава казвате, че е лошо, когато двама души на физическия или на духовния свѣтъ се търкатъ въ отношенията си? Какво лошо има въ търкането? Когато два предмета се търкатъ и между тѣхъ се с образува топлина, това показва, че между тѣхъ по-рано е съществувалъ студъ. Щомъ се образува топлина, всички се радватъ. Както се радвате за образуваната топлина при търкането на два предмета, така трѣбва да се радвате и за търкането между двама души. Не е лошо, че двама души се търкатъ, но лошо е, когато при това търкане не се образува топлина и свѣтлина. Всѣко търкане, което произвежда топлина и свѣтлина, е добро. Въ природата съществува постоянно търкане. Въ български езикъ е станало смѣшание между думитѣ търкане и триене. Търкането е процесъ, който не произвежда нито топлина, нито свѣтлина. Въ този смисълъ, търкането е произволенъ процесъ. Триенето, обаче, произвежда и топлина, и свѣтлина. И наистина, когато

търкатъ, боледува; когото триятъ, оздравява.

Представете си, че правата линия AB изразява известно ваше състояние. Въ тази линия се съдържатъ условия за проява на вашето състояние. Отъ срѣдата на тази линия надолу слиза перпендикуляръ, който се опира въ точка C , която представя дадено желание. Това желание указва известенъ напоръ, или налѣгане върху състоянието, изразено съ правата AB . Търкане ли предизвиква това напрежение, или триене? Когато напрежението е

нагоре, както става въ природата, напримѣръ, при образуване на топлината, имаме процесъ на триене, т. е. на сближаване между две тѣла. Триенето може да става между две, три, четири и повече частици, но важното е, че тѣзи частици се движатъ въ успоредни посоки, но въ две противоположни направления. Това движение е правилно, и при него еднакво се засѣгатъ всички частици на движещитѣ се тѣла. Триенето между частицитѣ на тѣлата става постепенно, при което образуваната топлина толкова се увеличава, че тѣлата, или едното отъ тѣхъ, което е способно да гори, се запалва. При това положение имаме про-

цесъ горение. Триене се извършва и между клетките на растенията. Тѣ трѣбва много пъти да се триятъ, докато се образува между тѣхъ нужната топлина. Триенето трѣбва да става деликатно, внимателно, и то така, че да не става претриване. Претриването подразбира търкане, а триенето е правиленъ, съзнателенъ процесъ, който върви въ паралелъ съ растенето.

Тѣй щото, дойдете ли до понятията, вие трѣбва да ги различавате въ психическо отношение, споредъ резултатитѣ, които тѣ произвеждатъ. И думитѣ въ речта се подчиняватъ на известни психологически закони. Следователно, ако една дума е граматически правилно поставена, логически правилно изказана, а не е съгласна съ Божественитѣ закони, тя е въ състояние да наруши мира на човѣка, вследствие на което той изгубва своята топлина и свѣтлина. Всѣка дума, която не е съгласна съ Божественитѣ закони, произвежда мракъ, тъмнина въ съзнанието на човѣка.

Сега, азъ говоря върху практически въпроси, които всѣки моментъ можете да опитате. Всички сте забелязали, напримѣръ, какви пресичания ставатъ въ мисълта на човѣка. Започвате да говорите нѣщо, но безъ да мислите много, кажете нѣкоя дума не на мѣсто, и веднага мисълта ви се прекъсва. Защо? Станало е нѣкакво нарушаване въ Божественния свѣтъ. Когато съзнанието на човѣка е будно, той всѣкога ще нарежда своята мисълъ, своята речъ споредъ Боже-

ственитѣ закони. Тогава, нито мисълта му ще се прекъсва, нито говорътъ му ще бжде дисхармониченъ. При това положение, човѣкъ може да изпадне въ друга крайностъ и да каже: Съ чужди мисли не искамъ да се занимавамъ, даже и да сж Божествени. И това е добре. Какво по-хубаво отъ това, да бжде човѣкъ самостоятеленъ, т. е. да бжде свободенъ? Но той трѣбва да знае, кои мисли сж чужди, и кои — негови. Всички мисли, които произвеждатъ търкане, сж чужди. Всички ония мисли, които произвеждатъ въ човѣка свѣтлина и топлина, сж Божествени, т. е. негови. Като казвамъ, че сж негови, имамъ предъ видъ Божественото въ човѣка. Топлината пъкъ трѣбва да се превърне въ свѣтлина. Свѣтлината трѣбва да се превърне въ чувство, а чувството — въ мисълъ. Това показва, че триенето трѣбва постепенно да се усилива, за да се превръща въ все по-високи процеси: триенето произвежда топлина; топлината — свѣтлина; свѣтлината — чувствуване, а чувствуването — мислене. Следъ мисълта има още по-високи прояви. Важно е, че процеситѣ трѣбва да бждатъ непреривни. Всѣки процесъ приготвя материали, съ които човѣкъ може да работи.

И тъй, ще знаете, че топлината, свѣтлината, чувствата, мислитѣ сж условия, материали, съ които човѣкъ трѣбва да работи, както алхимикътъ работи въ своята лаборатория, а домакинята — въ своята кухня. Споредъ мене, и домакинята е ученичка. Въ това отношение, домътъ е научна лаборатория.

Мжжътъ и жената сж студенти, които следватъ висша наука въ домашната лаборатория, т. е. въ дома. Като стане отъ леглото си, първата работа на жената е да запали огъня въ камината и да тури на него тенджерата съ вода, т. е. колба или реторта, въ която последователно ще прибавя елементитъ, нужни за известна реакция. Елементитъ, съ които извършва алхимическитъ процеси сж: лукъ, чесънъ, соль, черенъ и червенъ пиперъ, бобъ, картофи, домати и т. н. Тя нарѣзва лука на дребно, туря го въ тенджерата, прибавя къмъ него една-две лъжици масло и започва да мѣри, да размѣрва, колко вода трѣбва, колко зеленчукъ и т. н. После, следи за огъня, като ту го усилва, ту го отслабва. Следъ два-три часа реакцията е свършена, и домакинята си въздъхва спокойно, като казва: Пригответъ обѣда!

Като говоря по този начинъ, вие се смѣете. Нѣма нищо смѣшно въ това. Днесъ женитъ готвятъ механически, не знаятъ, колко сериозна и важна работа е готвенето. Тѣ не сж изучили още свойствата на лука, не знаятъ, защо го турятъ въ яденето. Ако запитате съвременната домакиня, защо туря лукъ въ яденето, тя ще каже, че го туря за вкусъ. Това не е наука. Лукътъ има съвсемъ друго предназначение; той е елементъ съ опредѣлени свойства, необходими за организъма. Маслото сжщо така има своето предназначение въ готвенето, а не само затова, че яденето трѣбвало да бжде мазничко. И водата има свое дълбоко предназначение въ готве-

нето, което всѣка домакиня трѣбва да изучи. Ако разбирахте свойствата на водата, вие бихте могли да лѣкувате съ нея всички болести. Има болести, които могатъ да се лѣкуватъ само съ една капка вода, други — съ две капки, трети — съ три или съ повече капки. Ако вземете десетъ капки вода, тѣ произвеждатъ съвсемъ другъ резултатъ. Всичко това е строго опредѣлено въ природата, но човѣкъ трѣбва да познава тази наука. Водата, съ която ще се лѣкувате, трѣбва да бжде абсолютно чиста. Това може да се изпита съ езика. Значи, езикътъ на човѣка трѣбва да бжде толкова чувствителенъ, че да различава качествата на водата. За тази цель, човѣкъ трѣбва да прави опити да ходи по планинитѣ, да пие вода отъ чисти извори и после да сравнява различнитѣ води, да изработи тънъкъ усѣтъ на различаване. Човѣкъ не трѣбва да се обленява, но да прави опити, изследвания. Той трѣбва винаги да пие чиста вода. Ако пие нечиста вода, той грѣши противъ себе си. Ако днесъ, утре пие нечиста вода, нѣма да забележи, какъ ще поквари съзнанието си. Не, чистота се изисква отъ човѣка. Той трѣбва да търси начини за пречистване на водата. Дали ще я прецежда презъ камъкъ, дали ще я пречиства съ стипца, или по другъ нѣкакъвъ начинъ, не е важно, но нечиста вода по никой начинъ не трѣбва да пие. Това значи уменъ човѣкъ.

Казвате: Нали Богъ всичко може да направи? И да пиеме нечиста вода, Той пакъ може да ни запази отъ болести. Казано

е въ Писанието: „Не изкушавайте Господа!“
 Защо трѣбва да пиете нечиста вода, когато
 Богъ е изпратилъ на земята чиста вода, като я
 прекаралъ презъ редъ дезинфектори? Водата,
 която иде отъ далечни мѣста на пространство-
 то, минава презъ свѣтлина, презъ топлина,
 презъ електричество, като сжщевременно се
 озонира и магнетизира; следъ това тя минава
 презъ редъ земни пластове, дето се филтрира,
 и тъй пречистена, дохожда до човѣка. Следъ
 всичко това, трѣбва ли човѣкъ да пие нечиста
 вода? Не, той трѣбва да пие само такава вода,
 каквато природата му е предложила, съ свой-
 ства, каквито тя ѝ е създала. Не пие ли та-
 кава вода, той непременно ще боледува. Каж-
 вате: Де ще намѣримъ такава вода? Ние нѣ-
 маме време да търсимъ, нѣмаме благоприят-
 ни условия. — За окултния ученикъ всѣкога
 има време, всѣкога условията сж благоприятни.
 Щомъ тръгне за вода, той трѣбва да знае,
 де има вода и следъ колко време може да
 намѣри. Въ движението си, водата се подчи-
 нява на известни природни закони, тя не тече
 произволно: нѣкога се управлява отъ електри-
 чеството, нѣкога — отъ магнетизъма. И ще
 видите, че на мѣста водата отива на голѣми
 дълбочини, а нѣкъде тече на плитки мѣ-
 ста. Съ мисълта си, човѣкъ може да намѣри,
 де има чиста вода и да я изтегли на по-
 върхнината. Искате да направя този опитъ.
 Не, за другитѣ не правя опити. За себе си
 правя опита, когато пожелаая, но щомъ съмъ
 съ други, и жаденъ да съмъ, нося жаждата,
 но опитътъ не показвамъ. Защо? Всѣки самъ

трѣбва да дойде до това положение. Ако нѣкой успѣе да ме види самъ, когато правя този опитъ, то е другъ въпросъ, той печели, но иначе, съзнателно никога нѣма да направя този опитъ предъ хората. Той е духовенъ опитъ, който изисква специални условия. Това е наука, това е изкуство, което може да се предаде само на онзи, който искрено е доказалъ, че обича това изкуство и е готовъ съ любовъ и безкористие да му служи. Ако дойда при васъ да ме научите да готвя бобъ, вие трѣбва да предадете изкуството си, само следъ като се увѣрите, че наистина азъ обичамъ боба. Готвачътъ може да предаде изкуството си само на онзи, който истински го цени. Музикантътъ има особени парчета, които свири само за себе си и на никого не ги съобщава. Художникътъ рисува особени картини само за себе си, които на никого не показва. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е скрилъ отъ другитѣ нѣщо красиво въ себе си. И така трѣбва да бжде! Въ красивото, което човѣкъ понѣкога крие и отъ себе си, се съдържатъ всички възможности за постижения.

И тъй, когато казвате, че Богъ всичко може да направи, това е вѣрно. Въпросътъ е, обаче, какво вие можете да направите. — Ама заради мене Богъ всичко може да направи. — Това е щестлавие, съ което искате да покажете, че Богъ особено благоволи къмъ васъ и е готовъ специално да ви служи. Не, въ мене този въпросъ е поставенъ другояче. Азъ си казвамъ: Слушай, прияте-

лю, ти трѣбва да се впрегнешъ на работа и да служишъ на Бога! Азъ знаая, какво Богъ, моятъ Баща, може да направи за мене, но важно е да се изпитамъ самъ, да видя, какво азъ мога да направя за Господа. Богъ всичко ми е далъ даромъ, но важно е, какво азъ мога да направя за Него.

И тъй, търкането трѣбва да се превърне въ триене. Въ какво трѣбва да се превърне топлината? Въ приятно, красиво чувство. Въ какво трѣбва да се превърне свѣтлината? Въ свѣтла, красива мисълъ. Като знаете това, при всѣка срѣща съ човѣка, вие трѣбва да си зададете въпроса, защо сте се срещнали, какво трѣбва да дадете на този човѣкъ, и какво той трѣбва да ви даде. Иначе, тази срѣща би била безпредметна. Всѣка срѣща съ човѣка предвижда известни допирни точки съ него. Представете си, че вие следвате въ странство, и по единъ специаленъ куриеръ получавате отъ баща си писмо. Този човѣкъ дохожда при васъ и ви пита, вие ли сте сина на еди-кого си. Вие го посрѣщате любезно, разговаряте се съ него, и между васъ се създава връзка. Тогава вие написвате на баща си писмо и го изпращате по сжщия куриеръ. Чрезъ тѣзи писма, между сина и бащата, се образуватъ отношения на триене: дветѣ писма сж въ успередна посока, противоположни едно на друго, но хармонични. Тѣзи отношения вървятъ по единъ вътрешенъ законъ на съзнанието. Ако човѣкъ знае, на кое мѣсто въ съзнанието е поставена всѣка негова мисълъ, или всѣка негова проява,

той се е домогналъ до известна философия. На-
 примѣръ, можете ли да кажете, на кое мѣ-
 сто въ съзнанието седи доброто? Ако е за
 теория, много нѣщо можете да кажете, но
 важно е да кажете това, което сте опитали.
 Добриятъ човѣкъ има единъ белегъ на уст-
 нитѣ си, по който се познава неговата до-
 брина. Сжщо такъвъ белегъ има и въ съ-
 знанието си, но трѣбва да се знае мѣстото на
 този белегъ. У нѣкои хора този белегъ на
 устнитѣ отсъствува.

Сега, ако продължавамъ да говоря по
 този въпросъ, ще се объркате, защото вие
 слагате всичко на лична почва. Личното пъкъ
 представя физическата страна на въпроса.
 Докато живѣете по физически начинъ, по-
 стѣпкитѣ ви никога нѣма да бждатъ свърза-
 ни. Сжщо така и мислитѣ, и чувствата ви нѣ-
 ма да бждатъ свързани. Въпрѣки това, вие се
 стремите къмъ съвършенство. Има хора, обаче,
 въ мислитѣ, въ чувствата и въ постѣпкитѣ на
 които има единство, тѣ сж свързани въ нѣщо
 цѣло, стройно и хармонично. Движенията
 имъ сжщо така сж пластични, хармонични.
 Това говори за здравъ човѣкъ. Само здра-
 виятъ се отличава съ такава пластичность и
 хармония въ движенията. Всички кости, всич-
 ки мускули въ него сж въ движение. Въ то-
 ва движение има красота. И наистина, кра-
 сотата се проявява чрезъ движения. Който
 иска да бжде външно красивъ, той ще изгу-
 би и тази красота, която има. Красотата се
 създава сама по себе си, по известни въ-
 трешни закони, а не по желанията на човѣка.

Колкото и да желае да стане красивъ, ако не работи върху себе си, човѣкъ никоги нѣма да стане красивъ. Колкото повече маслите и се безпокоите за нѣкои нѣща, толкова по-лесно ще ги изгубите. Напримѣръ, научите едно стихотворение наизустъ, но веднага ви мине мисълта: ами, ако го забравя? Щомъ се усъмните въ паметъта си, ще забравите стихотворението. Вие не трѣбва да се съмнявате въ паметъта си, ако не искате да я губите. Паметливиятъ човѣкъ никога не се съмнява въ паметъта си. Напротивъ, той всѣкога уповава на нея.

Отъ толкова години насамъ вие следвате Школата, слушате, какво ви се преподава, но не прилагате. Словото, което ви се предава, трѣбва да се подложи на опитъ, ако искате да се ползвате отъ него. Иначе, ще слушате, безъ да разбирате. Да се утешава само човѣкъ, това още не е наука. Да се говори на болния, че ще оздравѣе, безъ да се забелѣзва нѣкакво подобрене, това сж празни думи само, които не помагатъ. Като отида при болния, нѣма да говоря нищо за болестъта му, но ще извадя отъ джоба си едно малко шишенце съ течностъ, ще взема отъ нея съ върха на една игла и ще туря иглата на езика на болния, като го накарамъ да глътне тази малка капчица отъ течността. На втория день ще топна два пжти съ иглата въ сжщата течностъ и ще я мазна на езика на болния. На третия день ще топна иглата три пжти въ течността, и така ще правя въ продължение на десетъ

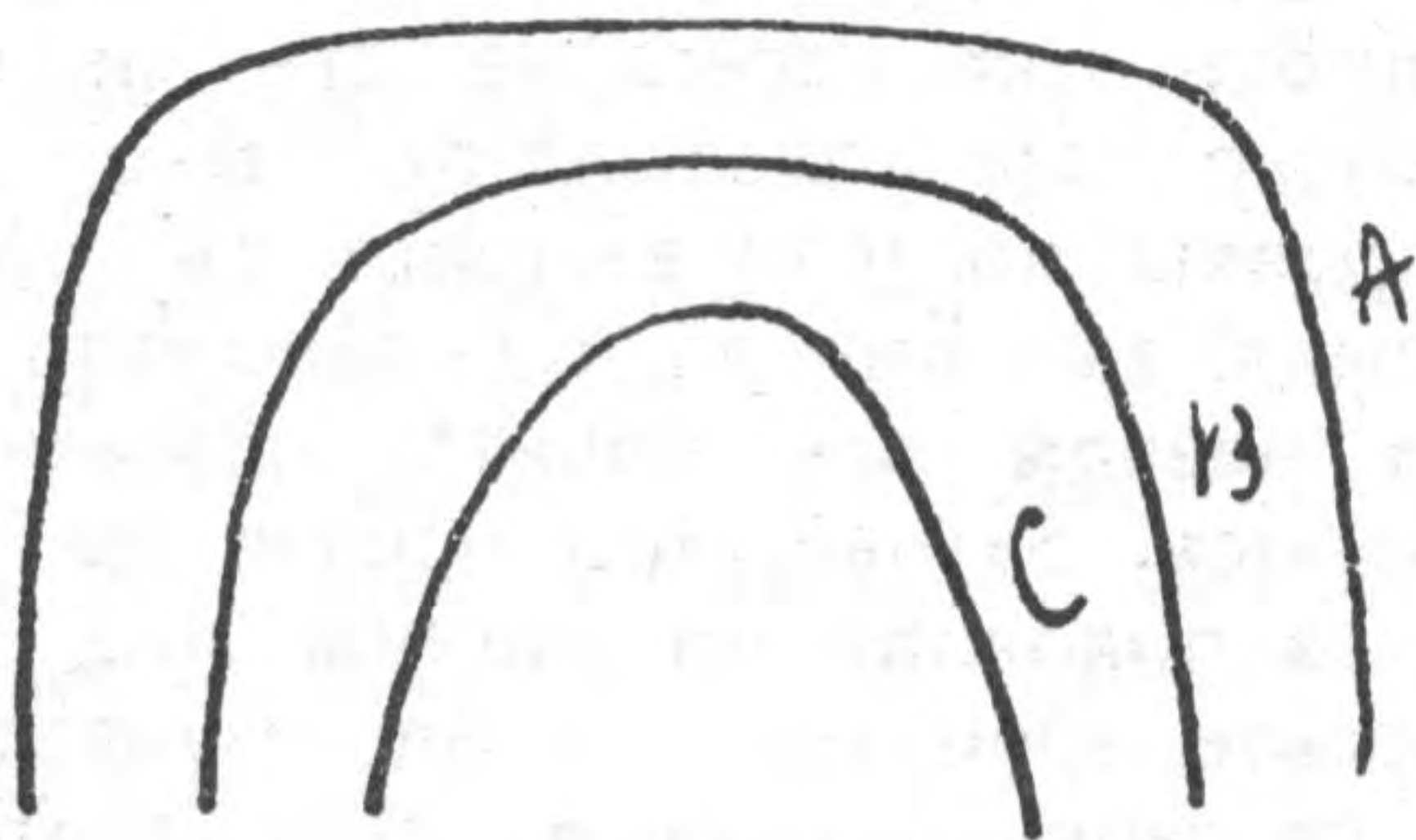
деня. На десетия денъ болниятъ ще стане отъ леглото си и ще бжде напълно здравъ. До това време нѣма да го слушамъ да разправа, че това или онова не може да направи. Най-лесно се лѣкува болниятъ по вътрешенъ пѣтъ, а не външно, като му се говори, или като се утешава.

Като слушате, че ви се говори така, мислите, че всичко сте разбрали. Ако сте разбрали всичко, тогава трѣбва да знаете, защо човѣкъ въ раменетѣ и въ бедрата, т. е. въ таза е по-широкъ, отколкото въ кръста? Отдавна е трѣбвало да си отговорите на този въпросъ. Ако досега не сте си отговорили, много сте закѣснѣли. Ако речете да се справяте по този въпросъ съ сегашната анатомия, тя нѣма да ви задоволи. Тя е останала назадъ отъ новитѣ обяснения по този въпросъ. Затова, ако искате да се домогнете до положителни знания, вие трѣбва да потърсите нови начини за изучаване на себе си, на своя организъмъ. Ако искате да си отговорите положително на този въпросъ, ще наблюдавате хора съ различни рамене, ще изучавате характера имъ и, следъ дълги наблюдения, ще извадите известни научни заключения.

Напримѣръ, първо ще изучавате характера на около сто души, които иматъ рамене, съ форма А.; после ще изучавате характера на други сто души, които иматъ рамене съ форма В и най-после — още на сто души, които иматъ рамене, съ форма С. (стр. 96) Правете тѣзи наблюдения презъ свободното си вре-

ме, когато нѣмате работа. Вмѣсто да се търкате помежду си, по-добре правете научни наблюдения. Има случаи, когато човѣкъ трѣбва да е съ широки рамене. Широки рамене иматъ повече мъжетъ, отколкото женитъ. Женитъ иматъ кръгли рамене. Мъжътъ е широкъ въ раменетъ, тѣсенъ въ бедрата, а жената — обратно: тѣсна въ раменетъ, широка въ бедрата. Оттукъ вадимъ следния законъ: мъжътъ е силенъ въ духовния свѣтъ, а жената — въ физическия. И наистина, ако дадете на мъжа много работа въ духовния свѣтъ, той

ще издържи; ако сжщата работа дадете на жената, тя нѣма да издържи. Обратно: ако на жената дадете много работа на физическия свѣтъ, тя ще издържи; ако сжщата работа дадете на мъжа, той нѣма да издържи. Азъ вадя това заключение отъ формата на раменетъ и бедрата на човѣка, безъ да взимамъ въ внимание, какво знаете по този въпросъ. Споредъ васъ е точно обратно: мъжътъ е силенъ на физическия свѣтъ, а жената — въ духовния. Защо вашитъ знания и

моитѣ изводи не се съвпадатъ, върху това нѣма да се спирамъ.

Представете си, че главата на единъ човѣкъ е дълга отъ 17—21 см., а мозъкътъ му има 15 см. широчина и 17 см. височина. Какво показва това? Колкото по-широкъ е мозъкътъ на човѣка, толкова по-голѣма е неговата издържливостъ на физическия свѣтъ. Широчината на мозъка отговаря на широчината на бедрата въ жената. Дължината на мозъка отговаря на раменетѣ въ мъжа. Значи, мъжетѣ сж дългоглави, а женитѣ — широкоглави. Хора съ широки рамене сж мъже, безразлично дали сж въ женска, или въ мъжка форма. Жена съ широки рамене е повече мъжъ, отколкото жена. Мъжъ съ широки бедра е повече жена, отколкото мъжъ. Така седи въпросътъ, когато се произнасяме за него споредъ законитѣ на природата, а не споредъ формата на нѣщата. Това е наука. Природнитѣ закони ще ни служатъ за мѣрка на нѣщата, и всѣко нѣщо, което е вънъ отъ тази мѣрка, е отклонение отъ нея. По степенъта на отклонението ще сждимъ и за причинитѣ на това отклонение отъ закона.

Вие трѣбва да изучавате и носа си. Напримеръ, нѣкои хора иматъ малка гърбавина на носа си. Коя е причината за тази гърбавина? Като изучава характера си, човѣкъ ще се домогне до причината на тази малка гърбавина върху носа. Всѣка форма на носа, всѣко най-малко отклонение отъ нормата, указва влияние върху характера на човѣка.

Носъ; който е малко увисналъ надолу, говори за човѣкъ съ песимистиченъ характеръ. Този човѣкъ не се интересува отъ онова, което става около него. Кой какво казалъ, какво направилъ, това той не чува и не вижда. Носъ, който е малко вирнатъ нагоре, говори за любопитенъ човѣкъ. Този човѣкъ иска да знае всичко, каквото става около него. Всичко външно привлича вниманието му. Неговите прозорци сж отворени, и той приема много впечатления отвънъ. Когато ноздритъ на носа у нѣкой човѣкъ сж много отворени, той е особено чувствителенъ къмъ любовта. Щомъ стане дума за любовъ, ноздритъ му започватъ да трептятъ. Когато ноздритъ сж стѣснени, този човѣкъ не чува даже, че около него се говори за любовъ. Всички хора наоколо му горятъ отъ любовъ, а той не иска да знае даже. Когато носътъ при гърбавината е широкъ, такъвъ човѣкъ има хубави възприятия. Не е лошо човѣкъ да възприема отвънъ впечатления. Добре би било, ако всѣка частица отъ тѣлото на човѣка бжде тъй чувствителна, че да възприема красиви впечатления отъ небето, отъ земята, отъ растенията, отъ животнитъ и т. н. Човѣкъ трѣбва да бжде проводникъ на Божиитъ блага, безразлично отде идатъ тѣ, дали отъ небето, или отъ земята. Каквото минава презъ пространството, трѣбва да се предава чрезъ човѣка. Той ще задържа за себе си онова, което е нужно за него, и следъ като си послужи, ще го пусне пакъ да тече. Не може и не трѣбва да се спира Божествената енергия. Тя непре-

станно трѣбва да тече. Така става съ здравия човѣкъ. Здравъ човѣкъ е онзи, презъ когото Божественитѣ енергии текатъ правилно.

Да се върнемъ къмъ въпроса за търкането и триенето. Търкането трѣбва да се превърне въ триене. За да се преустанови триенето, то трѣбва да се превърне въ топлина. Ако искате да получите свѣтлина, трѣбва да продължавате триенето дотогава, докато образуваната топлина стане толкова голѣма, че едно отъ тѣлата се запалва и почва да свѣти. Горението, свѣтлината създава разположение на духа. Ако тази свѣтлина продължава да се развива, тя създава приятни чувства; значи, чувствуване се явява. Когато горението е пълно, свѣтлината е приятна, и въ този родъ чувства нѣма димъ, нѣма пушекъ. И най-после, приятнитѣ, красивитѣ чувства трѣбва да се превърнатъ въ мисълъ. Щомъ мисълта дойде, явява се истинскиятъ човѣкъ, който разполага съ условията на живота и може вече да гради. Този човѣкъ може да се нарече алхимикъ, защото знае, де се намира елексира на живота, може да го получи и да се ползува отъ него. Той знае, колко капки сж нужни на човѣка отъ този елексиръ, за да добие безсмъртието.

Отъ Божествено гледище, каквото човѣкъ преживява въ съзнанието си, било колебания, съмнения, мракъ, всичко това сж уроци за него, предвидени отъ невидимия свѣтъ; всички изпитания и страдания, които човѣкъ минава, сжщо така сж неизбежни уроци за него. Всѣка грѣшка, която човѣкъ

прави, се дължи на неправилни възприятия. Ако възприятията въ него сж правилни, щомъ се натъкне на нѣкакво отрицателно състояние, той веднага ще влѣзе въ своята лаборатория, ще капне нѣколко капчици върху състоянието си, и то веднага ще се измѣни. Нѣкой се оплаква, че е сиромасъ, че сиромашията го нападнала. Що е сиромашията? Сиромашията не е нищо друго, освенъ положение, въ което човѣкъ желае това-онова, и ако въ даденъ моментъ не може да го постигне, той започва да мисли, че е сиромасъ. Хората мислятъ, че нѣматъ условия да учатъ, да се развиватъ, че нѣматъ пари, че не сж здрави и т. н. Като мислятъ по този начинъ, тѣ започватъ да вѣрватъ, че е така, и казватъ, че сж сиромаси. Всички хора трѣбва да разбератъ, че причината за сиромашията се крие въ тѣхното съзнание. Елементитѣ, които имъ сж нужни въ дадения моментъ, отстѣтствуватъ отъ тѣхното съзнание, т. е. отъ лабораторията на тѣхното съзнание. Какво трѣбва да направятъ тогава? Тѣ трѣбва да заематъ тѣзи елементи отъ лабораторията на друго съзнание и, като си свършатъ работата съ тѣхъ, да ги върнатъ назадъ. Човѣкъ трѣбва да знае, че не е роденъ нито сиромасъ, нито богатъ. Човѣкъ се ражда съ всички възможности въ себе си да бжде богатъ. Това не се отнася за обикновения човѣкъ. Обикновениятъ човѣкъ не се ражда съ всички възможности на гения, но той се ражда съ такива възможности, съ които, при формата, която му е дадена, може правилно да

расте и да се развива. Въ съзнанието на обикновения човѣкъ има редъ възможности и условия, при които той може да прогресира.

Въ този смисълъ, питамъ: какво нѣщо е водата? — Условие. — За какво? — За разтварянето на твърдитѣ тѣла, и по този начинъ да ги прави годни за възприемане. — Какво нѣщо е въздухътъ? — Условие. — За какво? — За горението, за подържане на живота. Безъ въздухъ нито горението може да става, нито животътъ може да се поддържа. И тогава, вие можете да направите аналогия между водата и чувствата отъ една страна, и между въздуха и мислитѣ на човѣка отъ друга страна, и по този начинъ да се домогнете до единъ алхимически начинъ на работа. Нѣкой заболява отъ ревматизъмъ и започва да търси лѣкари да го лѣкуватъ. И това е добре, но преди да се обърне къмъ лѣкаритѣ, нека се върне къмъ миналото на своя животъ и проследи причинитѣ на заболяването си. Той ще види, че когато дѣдо му билъ на 60 години, заболѣлъ отъ ревматизъмъ; после, ще види, че когато баба му била на 50 години, и тя заболѣла отъ сжщия ревматизъмъ. И най-после, знае, че и майка му, когато била на 45 години, заболѣла отъ сжщата болестъ. И днесъ, споредъ линията, по която той върви, мъжка или женска, на сжщата възраст наследява сжщата болестъ. Като намѣрите причината на вашия ревматизъмъ, по обратенъ пътъ ще се върнете къмъ онова време, когато баба ви, на примѣръ, е заболѣла, и ще търсите причи-

ната за нейното заболяване. Ще видите, че причината се крие въ нѣкакви неправилни мисли или чувства, които ще гледате, чрезъ внушение, да отстраните отъ вашето подсъзнание. Щомъ се освободите отъ тия мисли и чувства, и ревматизъмътъ ще изчезне.

Когато се лѣкувате, вие трѣбва да употребявате нѣкои магически формули, и то презъ времето, когато луната се празни. Напримѣръ, нѣкой страда отъ ставенъ ревматизъмъ. Нека направи следния опитъ: да вземе половинъ килограмъ соль, на бучки, морска или каменна, и въ единъ сждъ съ чиста изворна вода да туря всѣки день по една бучка отъ тази соль. Ще стане рано, преди изгрѣвъ на слънцето, ще тури бучката соль въ водата и ще каже: Както солта се разтопява въ водата, така да се разтопи, т. е. да изчезне моя ставенъ ревматизъмъ. Ако не мине веднага, ще прави този опитъ цѣли две седмици, докато луната се празни. Ако и следъ това ревматизъмътъ не си отиде, нека направи сжщия опитъ при залѣзване на слънцето, или вечеръ при луна. Като прави опита, ще гледа никой да го не вижда и на никого да не разправя, докато не получи резултатъ. Нѣкой може да употребѣи четвъртъ килограмъ соль, и болестъта му да мине; другъ може да употребѣи половинъ килограмъ; трети — единъ или два килограма. Важно е човѣкъ да постоянствува, докато оздравѣе.

Ще кажете, че това сж заблуждения, суевѣрия. Питамъ: когато лѣкарьтъ прегледа болния и му препорѣча да употребява на

всѣки два часа, напримѣръ, по петъ капки отъ нѣкакво лѣкарство, това не е ли суевѣрие? Болниятъ вземе шишенцето и внимателно сипва капка по капка въ лъжица, гледа да не сипе една капка повече. Когато взима лѣкарства, болниятъ свещенодействува, а когато му се препоръчва единъ окултенъ методъ, това било заблуждение или суевѣрие. Не е заблуждение това, но този методъ е мжеченъ за приложение. Знаете ли, каква точностъ, какво постоянство се изисква отъ болния, за да приложи този методъ? Знаете ли, какъ се топи единъ килограмъ сслъ? Вѣра, усилие се иска за това. Ако човѣкъ единъ пжтъ закъснѣе съ една минута отъ опредѣленото време, опитътъ му пропада, и отново трѣбва да го започне.

Сжщиятъ методъ се отнася и до развиване на известни добродетели въ човѣка. Да живѣешъ добре, това е цѣла алхимия. Колко години трѣбва да работи човѣкъ върху себе си, за да развие нѣкои добри качества! Богатство сж добритѣ качества, т. е. добродетелитѣ въ човѣка, заради които заслужава да работи. Какво по-хубаво отъ това, да бжде човѣкъ милосърденъ, добъръ, кротъкъ, въздържанъ? Милостивиятъ човѣкъ не може да бжде сиромасъ. Въздържаниятъ човѣкъ не може да бжде слабъ. Казватъ за нѣкого, че е нетърпеливъ човѣкъ. — Какъ познавате търпеливия и какъ — нетърпеливия човѣкъ? Ако нѣкой, като гледа, какъ убиватъ човѣка, може да издържа, търпение ли е това? Ако нѣкой гледа предъ очитѣ му да убиватъ чо-

вѣкъ, и той се застъпва за него, нетърпение ли е това? Търпеливиятъ човѣкъ се познава въ моменти, когато му взиматъ онова, което той обича, или за което се е приготвилъ. Напримеръ, нѣкой човѣкъ работилъ цѣль день, уморилъ се и, като се върналъ дома си, навечерялъ се и легналъ да спи. Тъкмо заспива, дохожда единъ неговъ приятель, сѣда до леглото му и започва да му разправя нѣкаква дълга история. Ако може да го изслуша, безъ да се раздражни, този човѣкъ е търпеливъ. Или, представете си, че нѣкой е гладенъ и сѣда да яде; въ това време отвънъ дохожда единъ неговъ познатъ и започва да яде отъ яденето му. Ако първиятъ остане спокоенъ и отстъпи яденето си на своя познатъ, той е търпеливъ човѣкъ.

Само умниятъ човѣкъ може да бжде търпеливъ. Той е надъ обикновенитѣ условия въ живота. Много сж случаитѣ въ ежедневния животъ, при които може да се изпита търпението на човѣка. Търпеливиятъ е предвидливъ. Когато иска да се освободи отъ слушането на нѣкаква дълга история, отъ казано-речено, отъ оплаквания, той излиза нѣколко минути по-рано отъ времето, когато гостътъ ще дойде, и отива да се разходи. Търпеливиятъ човѣкъ е способенъ на жертви. При такъвъ човѣкъ се готви да дойде единъ неговъ познатъ, съ цель да го подкупи съ нѣщо. Първиятъ знае, че тази срѣща ще бжде въ 10 ч. в. За да не се натъква на неприятности, предпочита да харчи срѣдства, да замине нѣкъде, но да

се освободи отъ предстоящата срѣща. Той си купува билетъ и заминава за странство. Оттукъ вадя заключение: хора, които обичатъ да пжтуватъ често, бѣгатъ отъ своитѣ познати, не искатъ да се срещнатъ съ тѣхъ, да не би да ги подкупятъ. Който не пжтува често въ странство, той е свободенъ вече отъ тѣзи изкушения, нѣма защо да го подкупватъ.

Окултниятъ ученикъ трѣбва да работи, да размишлява, да развива въ себе си ония качества, съ които да решава задачитѣ на своя животъ. Дойде му едно страдание — той трѣбва да мисли върху него день, два, три, докато се свърже съ невидимия свѣтъ и се справи съ това страдание. Иначе, той ще събира една следъ друга неразрешени задачи, и животътъ му ще свърши пакъ съ неразрешени задачи. Не, има задачи въ живота на ученика, които той непременно трѣбва да реши. — Ама не съмъ търпеливъ. — Ще решишъ задачата на търпението. — Не съмъ милосърденъ. — Ще развиешъ милосърдието си. — Нѣмамъ любовъ. — Ще работишъ, докато развиешъ любовта въ себе си. Това сж задачи, които ученикътъ непременно трѣбва да разреши. Щомъ ги разреши, той ще се домогне до онѣзи принципи, до онѣзи сили, които действуватъ въ духовния свѣтъ, както и въ човѣшкото съзнание.

Като ученици, вие навлизате въ областъ, въ която мжно се работи, но достатъчно е да имате желание да постигнете нѣщо, за да преодолеете всички мжнотии. При това, всѣко желание е постижимо, ако се прилагатъ

за него Божествени методи. Човѣкъ може да има много желанія, не само едно, но тия желанія сж свързани едно за друго, като халки на нѣкоя верига. Така сж свързани и удоветѣ въ човѣшкия организъмъ. Първата халка въ човѣшия организъмъ е главата. Следователно, за да реализира едно свое желание, или една своя мисль, човѣкъ трѣбва да прекара презъ ума, или презъ сърцето си всички мисли и желанія, свързани съ главната мисль, която предстои на реализиране. Всѣка мисль представя кръгъ отъ възможности. Тия кръгове трѣбва да се свържатъ въ едно цѣло съ кръга на главната мисль. И когато между всички кръгове има единство, тогава само главната мисль ще може да се реализира. Тѣй щото, реализирането на една мисль, или на едно желание, представя отъ себе си дълъгъ процесъ на свързване. Какво се свързва при този процесъ? Кръгове се свързватъ.

И тѣй, не се обезсърдчавайте, когато не можете да постигнете нѣкое свое желание. Могатъ да минатъ две, три, петъ, десетъ години, вие постоанствувайте. Нѣкога може да мине цѣль животъ, и пакъ да не реализирате желанието си. Едно трѣбва да знаете: кога и да е желаніята ви ще се реализиратъ. Ако по единъ начинъ не успѣете, опитайте втори, трети и т. н. За реализиране на мислитѣ, сжществува следния законъ: въ десетъ години дадена мисль се реализира въ положителна степенъ, т. е. тогава тя се посажда, израства и приема известна форма. Презъ другитѣ десетъ години тя се реализира въ от-

рицателна степенъ, т. е. дава плодъ. Следнитѣ десетъ години отново се посажда, после пакъ дава плодъ и т. н. Ние казваме, че мисълта се е реализирала, само следъ като видимъ нейния плодъ. Обаче, плодове даватъ само положителнитѣ мисли. Затова, именно, въ Писанието е казано, че човѣкъ трѣбва да расте и да се развива правилно, да приеме Божествена форма и тогава да даде плодове, които да отговарятъ на Божествения свѣтъ. Това значи Божествениятъ Духъ да работи въ човѣка, за да даде условия на „дървото на живота“ да расте и да се развива въ него, да даде своитѣ плодове.

„Богъ царувв на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

*

36. Лекция отъ Учителя, държана на 1 юний, 1927 г. София.

*

ОСНОВНИ МИСЛИ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

Чете се темата: „Най-лесниятъ въпросъ“.

Питамъ: кой е най-лесниятъ въпросъ? Най-лесниятъ въпросъ, който болниятъ може да зададе, е кой, какъ и кога може да му помогне да възстанови здравето си. Кой е най-лесниятъ въпросъ за ученика? — Ще свърши ли училището успѣшно? — Кой е най-лесниятъ въпросъ за гладния? — Въпросътъ за хлѣба. — Кой е най-лесниятъ въпросъ за бедния? — Въпросътъ за паритѣ. Значи, леснитѣ въпроси сж отъ различни категории. Ученикътъ лесно може да запита, ще свърши ли училището успѣшно, но той самъ не може да си отговори. Обикновено единъ запитва, другъ отговаря. Запитването и отговорътъ сж две различни нѣща. Който запитва, той не е длъженъ да отговаря. Освенъ това, ако нѣкой зададе въпросъ, това не значи, че веднага трѣбва да му се отговори. Тѣй щото, както въпроситѣ биватъ различни, така и отговоритѣ могатъ да бждатъ различни.

За следния пжтъ пишете върху темата: „Категории на леснитѣ въпроси“.

Както виждате, мжно е да се отговаря на лесни въпроси. Често елементарнитѣ

работи объркватъ човѣка. Затова, именно човѣкъ трѣбва да започне съ разбиране на елементарнитѣ нѣща. Ето, вижте въ музиката, напримѣръ: можете ли да размѣстите тоноветѣ безъ ущърбъ на хармонията? Можете ли въ нѣкоя гама да вземете тона **do** вмѣсто тона **re**? Не може. Значи, съществува единъ великъ законъ, който регулира всички нѣща. Ако единъ тонъ въ нѣкое музикално парче се повиши, тогава всички останали тонове, които сж свързани съ него, се измѣнятъ. За да не се измѣнятъ, и тѣ трѣбва да се повишатъ съ толкова, съ колкото се е повишилъ първиятъ тонъ. Същиятъ законъ се отнася и до обществата. Когато хората въ едно общество сж наредени по известна гама, щомъ стане промѣна съ основния тонъ на тази гама, измѣнятъ се и всички останали тонове. Такъвъ е законътъ на хармонията. Нѣкой казва, че не се интересува отъ този законъ. Да каже нѣкой, че не се интересува отъ този законъ, това е равносилно тонътъ **do**, напри- мѣръ, да каже, че не се интересува отъ другитѣ тонове. Тонътъ **do** не може да не се интересува отъ останалитѣ, защото най-малката промѣна съ него нарушава цѣлата хармония. Важността на нѣкои тонове се опредѣля отъ други, отъ които тѣ се намиратъ въ зависи- мость. Съ единъ тонъ музика не става. Въ този случай българитѣ казватъ: „Съ единъ камѣкъ кжща не става“. Съ една мисълъ човѣкъ ученъ не става. Съ едно добро же- лание човѣкъ добъръ не става. Следовател- но, когато говоримъ за основни мисли или

желания, разбираме основнитѣ тонове, отъ които започватъ промѣнитѣ на всички останали тонове.

Сега, като говоря за хармония въ музиката, имамъ предъ видъ сжщия законъ и при самовъзпитанието на хората. Нова наука, нова философия е нужна при самовъзпитанието. Въ първо време майката възпитава детето си, но дохожда моментъ въ неговия животъ, когато това възпитание спира, и детето започва само да се възпитава. Самовъзпитанието започва презъ такава фаза, която се налага на всички хора. Тази фаза представя физическата страна на духовния животъ. Следъ тази фаза идатъ другитѣ страни на духовния животъ. Да се самовъзпитава, да се самооблагородява човѣкъ, това е велика наука. Въ първо време майката възпитава, облагородява детето си, но после то започва само да се облагородява. Ако майката и бащата сж внесли въ детето си елементъ на благородство, неговата работа е по-лека. То пакъ ще работи за своето облагородяване и ще постигне по-голѣми резултати. Обаче, ако родителитѣ не сж внесли въ детето си благородство, на него предстои тежка задача, само да се справя съ мжнотиитѣ на живота. Това не трѣбва да ви обезсърчава. На каквито мжнотии да се натъквате, съ усилие на волята си, съ разумна работа ще можете да ги преодолеете. Когато благородството отсъствува отъ характера на човѣка, това показва, че неговитѣ дѣди и прадѣди не сж работили въ това направле-

ние, и днесъ на него е предоставена тази задача — да работи за развиване на благородството въ себе си. Когато математиката не се подава на нѣкого, причината затова е същата: неговитѣ дѣди и прадеди сж работили съ всичко друго, но не и съ математика; всички центрове, всички способности сж развили въ себе си, но този центъръ специално не сж развили. Когато музикалното чувство въ нѣкого не е добре развито, това показва, че редъ поколѣния преди него не сж работили въ областта на музиката. Всѣка способностъ, всѣко чувство, които човѣкъ има въ себе си, говорятъ за една предварителна работа. Нищо не се дава на готово. Всичко се придобива съ работа, съ трудъ, съ усилие на волята.

Чувството любовъ къмъ Бога не е дадено на готово, но постепенно се придобива. Това чувство подразбира отношение на душата къмъ Бога. Когато се говори за любовъ къмъ хората, това подразбира пакъ първото чувство на човѣка — любовъ къмъ Бога. Има случаи, когато при първа срѣща съ човѣка, вие го обиквате, безъ да знаете, защо и за какво. Обаче, има случаи, когато, едва следъ дълга дружба съ нѣкой човѣкъ, вие го обиквате. И въ първия, и въ втория случай се създава връзка, но втората връзка е по-трайна, по-устойчива. Може да обичате човѣка само тогава, когато въ ума ви никога не е прониквало съмнение или недовѣрие къмъ него, нито въ сърцето ви нѣкакво лошо чувство. Това значи идейна любовъ. Такава е лю-

бовѣта на Бога къмъ насъ. Каквото да правиме, Богъ никога не е допусналъ една лоша мисълъ, или едно лошо чувство по отношение на насъ. Такава трѣбва да бжде и вашата любовъ. Ако не спазите този свещенъ законъ на Любовѣта, страданията неизбежно ще ви следватъ. Човѣкъ може да избегне страданията, както и болеститѣ, само ако знае тѣхнитѣ причини. Ако рече да се самоосжжда, това не разрешава въпроситѣ. — Ама азъ съмъ грѣшенъ човѣкъ. — Този човѣкъ не знае, че грѣхътъ може да не е неговъ. Много сж причинитѣ за грѣховнитѣ състояния на хората. Запримѣрь, нѣкой лѣга вечеръ разположенъ, доволенъ, като че е на седмото небе, но сутринѣта става убитъ духомъ, изгубилъ всѣкакво разположение, чувствува, като че въ ада е слѣзълъ. Отде дойде това състояние? Негово ли е? Колкото бѣше негово доброто разположение, толкова е негово и лошото. Лошото състояние показва, че колелото на неговия животъ се завъртѣло тогава, когато съзнанието му не е било будно, вследствие на което той е попадналъ въ единъ дисхармониченъ животъ. Той трѣбва да знае, че това неразположение, това лошо състояние е нужно. И обратното се случаватъ: нѣкой лѣга вечеръ съ тежко, мрачно разположение, а става добре разположенъ, доволенъ, щастливъ. Това сж промѣни въ състоянията, които се отразяватъ и върху съзнанието на човѣка.

Всички се стремятъ къмъ благодатѣта — къмъ състоянията на благодатѣта, които, оба-

че, иматъ две противоположни посоки. На-
 примѣръ, благодать е за човѣка да му се из-
 тъкнатъ погрѣшкитѣ, съ цель да се поправи;
 благодать е за човѣка да му се каже нѣщо
 хубаво, да се изрази известно разположение
 къмъ него. Нима учителятъ не може да каже
 погрѣшкитѣ на своя ученикъ? Ако не каже
 погрѣшкитѣ му, той го излага на голѣма опас-
 ность. Учителятъ ще каже на ученика си
 приятелски, че тонътъ, съ който си служи,
 не е вѣренъ, че мислитѣ и постѣпки му
 не сж прави. Ученикътъ трѣбва да знае, че
 отъ учителя си, който го обича, може да по-
 лучи най-добъръ съветъ. Любовта никога не
 оскърбява. Любовта рани никога не отваря.
 Мнозина казватъ, че любовта отваряла рани.
 Това не е вѣрно. Онази сила, която отваря
 рани, не е любовта. Споредъ мене, по-мека рж-
 ка отъ ржката на любовта не сжществува. Кой-
 то се оплаква отъ ржката на любовта, той нѣ-
 ма нищо благородно въ себе си, той не е
 разбралъ живота. Казвате: Защо страдаме
 тогава? — Щомъ искате да разберете този
 въпросъ, ще повикате всички хора, съ които
 сте свързани, и заедно съ тѣхъ ще разреши-
 те въпроса. Самъ никой не може да разреши
 въпроса за страданията. Когато едно друже-
 ство, съставено отъ стотина души, иска да
 ликвидира, всички тия сто души трѣбва да
 се събератъ на едно мѣсто и заедно да ре-
 шатъ въпроса, трѣбва ли дружеството да
 ликвидира, или не. Следователно, има законъ
 въ природата, който опредѣля отношенията

между хората, и споредъ него, човѣкъ самъ нито страда, нито се радва. Когато се казва, че човѣкъ трѣбва да живѣе за себе си, т. е. за Божественото въ себе си, това подразбира, че той трѣбва да е миналъ вече фазата на самовъзпитанието и да е дошълъ до положение на жертвата. Отъ това, доколко човѣкъ е стигналъ въ самовъзпитанието, зависятъ и неговитѣ прояви като истински човѣкъ.

Когато познава законитѣ и силитѣ, които работятъ въ разумната природа, човѣкъ може да се справи съ всички мъчнотии въ живота. Ето, сега, напримѣръ, минава кола по улицата, дрънка, дига шумъ, прѣчи на вниманието ви. Какъ мислите, тази кола нарочно ли минава? Коларътъ знае ли, че ви смуцава? Коларътъ нищо не знае, но задъ него седятъ сжщества отъ низка култура, съ низъкъ моралъ, които специално устройватъ тази работа. Тѣ иматъ за целъ да внесатъ смутъ въ душитѣ ви, да прѣчатъ на вашата работа. Въ случая, колата е изкушение за васъ. Обаче, вие трѣбва да знаете, че изкушенията ви не се създаватъ сега. Тѣ сж предвидени отъ черната ложа отъ преди нѣколко стотици години. Вие мислите, че изкушенията ви датиратъ отъ вчера, отъ днесъ. Не, голѣмо изкуство, голѣма дипломация се крие въ начина, по който изкушенията ви се даватъ. Тѣ сж замислени отдалечъ, съ известенъ планъ, та като се натъквате на тѣхъ, да изглеждатъ тъй естествени, като че сж въ реда на нѣщата. Това, което днесъ вършите, е замислено отдавна, а днесъ само се реализира. И

затова, когато казваме, че нѣкои нѣща сж неизбѣжни, това значи, че тѣ сж замислени преди хиляди години. Какъ ще спрете водата отъ планинския връхъ? Слънцето силно грѣе, снѣговетѣ се топятъ, и водата неизбежно тече надолу, нищо не може да я подпуши. Никакъвъ моралъ не може да ѝ се чете, че тя нѣма право да слиза надолу, когато вие сте се разположили на почивка. Водата казва: Азъ не искамъ да знаая, че вие сте се разположили тукъ, и трѣбва да мина покрай васъ. Моятъ пътъ е оттукъ, даденъ ми е наклонъ и направление, което по никой начинъ не мога да измѣня. По-рано бѣхъ тиха, спокойна вода, седѣхъ на едно мѣсто, но днесъ искамъ да слѣза долу.

Вие трѣбва да знаете, че нищо въ живота не е случайно. Това, че салонътъ ни е поставенъ на улицата, дето се вдига голѣмъ шумъ, е отдавна предвидено. Сжщо така отдавна е предвидено нѣщо по-добро, и по-хубаво, което въ бъдеще ще ви се даде. Прозорцитѣ на този салонъ сж обърнати на северъ — къмъ истината. Отгоре има единъ тавански прозорецъ, който показва, че имате врата и къмъ Божествения свѣтъ. На западъ и на югъ нѣма никакви прозорци. Югъ е свързанъ съ доброто, но и съ гжстата материя. Който обича юга, той е мързеливъ човѣкъ; той обича широкия животъ, съ удобства. Който обича запада, той върши работитѣ си вечеръ. Той взима, но не дава; говори, безъ да мисли много. Като каже нѣщо, следъ това вижда, че е сбъркалъ и казва: Не трѣбваше да казвамъ това нѣ-

що. Той самъ си пакости. Тръгне на пжтъ и току вижъ, спъналъ се, падналъ нѣкжде. Защо? Не вижда човѣкътъ, вечеръ пжтува. Велика наука е да познава човѣкъ силитѣ на своя организъмъ и да се справя съ тѣхъ. Въ това отношение, окултната наука иде да улесни човѣчеството въ неговия пжтъ. Астрологията, напримѣръ, показва гамата, въ която човѣкъ се движи, както и нейниятъ основенъ тонъ. Това значи: астрологията изучава планетитѣ, които влияятъ върху човѣка. Казано е въ Писанието, че Богъ създалъ слънцето да управлява деня, а луната — да управлява нощта. Астрологията казва, че слънцето, луната и останалитѣ планети указватъ влияние върху човѣка. И наистина, ще срещнете хора, на които луната силно действува. Тѣзи хора иматъ особени прояви. Такива хора се наричатъ лунатици. Въображението въ тѣхъ е силно развито, вследствие на което тѣ преувеличаватъ нѣщата. Турцитѣ обичатъ да преувеличаватъ. Тѣ казватъ, че султанътъ ималъ на разположение безброй милиони хора. Като ги слуша нѣкой българинъ, той ги пита: Де ще се събере този народъ? Орѣхи да сж, земята не би могла да ги побере. Хора, които се намиратъ подъ влиянието на слънцето, сж жизнерадостни, весели, не отпадатъ духомъ. Животътъ въ тѣхъ тече като изворъ. Тѣ сж щедри, обичатъ музиката, поезията, изкуството. Луната е матката на идеитѣ, тѣ въ нея зачеватъ и се развиватъ, докато единъ день се родятъ. Луната се е създала въ четвъртия день, когато на земята е

сжществувала вече известна култура. Ако слънцето не бѣше се създадо, и луната нѣмаше да се създаде. И преди тѣхъ е сжществувалъ животътъ, и прѣди тѣхъ е живѣлъ човѣкъ, но при много трудни условия. Докато човѣкъ не се е нуждаелъ отъ слънце и отъ луна, тѣ не сжществували. Въ който моментъ, обаче, човѣкъ е почувствувалъ нужда отъ слънцето и отъ луната, Богъ ги е създалъ да бждатъ въ негова помощъ. И наистина, когато културата, при даденитѣ за нея условия, се затрудни и не може повече да прогресира, Богъ веднага изпраща нови условия, да продължи развитието ѝ. Въ бждеще слънцето нѣма да задоволява човѣчеството, и то ще изчезне. Тогава пѣкъ самъ Богъ ще бжде Слънцето на живота.

Следователно, човѣкъ трѣбва да схваща правилно нѣщата, да знае, че всичко въ свѣта предстои на промѣна. Тѣй както виждаме днесъ свѣта, той не е абсолютенъ, не е неизмѣненъ. Божествениятъ Духъ постоянно работи и пресъздава нѣщата. Това е неизбѣженъ законъ.

И тѣй, вие трѣбва да изучавате планетитѣ и тѣхнитѣ влияния върху човѣка. Това трѣбва да става отъ любовъ. Човѣкъ трѣбва да обича слънцето, луната и звездитѣ, за да ги изучава. Има хора, върху които луната указва лошо влияние, особено вечеръ, когато спятъ. Затова тѣ затварятъ прозорцитѣ, пушатъ пердетата и така се запазватъ отъ нея. Луната изсмуква силитѣ на човѣка. Има племена въ Индия, които толкова се плашатъ

отъ луната, че не смѣятъ да я гледатъ. Луната има свойството да изтегля, да изсмуква лошитѣ, нечиститѣ влияния. Обаче, като изсмуква лошитѣ влияния, съ тѣхъ заедно изсмуква и добритѣ. Затова човѣкъ трѣбва да бжде буденъ. Който е неразположенъ духомъ, добре е да се разхожда вечеръ, на лунно освѣтление, но трѣбва да пази съзнанието си будно. Правете опити, да видите, какво влияние указва луната върху васъ при пълненето ѝ, при пълнолуние, както и при изпразване. Тѣзи опити сж необходими, за да се усили вѣрата ви, да видите, че наистина планетитѣ влияятъ върху човѣка. Правете сжщитѣ опити и съ слънцето, да видите влиянието му върху човѣка. Има хора, които не могатъ да издържатъ силното слънце. Други пъкъ обичатъ изгрѣващото слънце. Всичко това говори за любовта и разположението на човѣка къмъ слънцето.

Като изучавате науката за небеснитѣ свѣтила, съ нея заедно ще изучавате и свещенитѣ книги, които представятъ бждещата култура на човѣчеството. Засега свещенитѣ книги сж затворени за хората. Нѣма да мине много време и тайнитѣ, които тѣ криятъ въ себе си, ще излѣзатъ на яве, ще станатъ достъпни, ако не за всички хора, поне за тѣзи, които искрено се стремятъ къмъ тѣхъ. За тази целъ вие трѣбва да се приготвите, да разбирате тѣзи тайни. Ако не можете да се ползвате отъ знанията, които днесъ имате бждещитѣ знания ще представятъ нѣщо по-мъчнодостъпно за умоветѣ ви. Днесъ всички

хора говорятъ за внушението, едни го препоръчватъ, други го отричатъ. Това показва, че като сила, като законъ, хората още не го познаватъ и не могатъ разумно да си служатъ съ него. Прави сж хората, когато се боятъ отъ внушението. Тѣ сж забелязали неговото вредно действие върху човѣка, но не знаятъ, какъ да приложатъ този законъ. Значи, има дни и часове, когато внушението се отразява вредно върху човѣка. Тогава нито той трѣбва да внушава на другитѣ, нито другитѣ — на него. Въ такива моменти човѣкъ трѣбва да се огражда отъ внушението така, както военнитѣ, съ редъ крепости, се ограждатъ отъ своитѣ неприятели. Както виждате, законътъ на внушението е съвремененъ въпросъ, и въпрѣки това, хората не сж се научили още да си служатъ съ него. Питамъ: ако тѣ не могатъ да се ползватъ отъ днешното знание, какъ ще се ползватъ отъ бждещето? Ако не се ползватъ отъ днешното знание, тѣ ще изпадатъ въ илюзии, въ заблуждения въ преувеличаване на нѣщата.

Съвременнитѣ хора преувеличаватъ нѣщата, вследствие на което създаватъ помежду си голѣми неприятности и страдания. Като знаете това, бждете внимателни, първо провѣрявайте, каквото ще говорите, и после говорете. Не бързайте да съобщавате нѣща, които не сте провѣрили. Съ бързана работа не става. Важнитѣ въпроси съ бързана не се решаватъ. Помнете следното нѣщо: какво и да става въ живота ви, то е необходимо за вашето самовъзпитание. За всички

случаи, които се представятъ въ живота ви, трѣбва да се радвате, защото въ тѣхъ се крие нѣщо дълбоко, нѣщо смислено. Това, именно, показва, че разумнитѣ сжщества отъ невидимия свѣтъ се интересуватъ отъ васъ и се радватъ, когато вие правилно използвате случаитѣ, които ви се даватъ въ живота за работа. Тѣ се радватъ така, както вие се радвате, когато имате въ градината си нѣкоя хубава ябълка или круша, която дава сладки, вкусни плодове. Вие се радвате на вашата ябълка или круша, и дето отидете, все за нея разправяте. Такова нѣщо представяте и вие за разумнитѣ сжщества отъ невидимия свѣтъ. За тѣхъ вие сте една хубава ябълка, круша, или доброкачествена лоза, и дето отидатъ, все за васъ разправятъ. Радвайте се, че има кой да се интересува за васъ. Никой не живѣе за себе си, никой не е самъ въ свѣта.

Мнозина мислятъ, че сж изоставени, че никой не се интересува отъ тѣхъ. Обаче, ако тѣ разбираха отношенията, които сжществуватъ между всички живи сжщества, въ душата имъ щѣше да цари пълень миръ и хармония. Отношенията, вжтрешнитѣ връзки между сжществата сж такива, че и за най-малкитѣ, и за най-ненапредналитѣ е дадена поне една малка благодать, която да ги тегли нагоре. Богъ никого не изоставя. И при най-лошитѣ условия на живота, за всѣко сжщество Той е предвидилъ единъ планъ, който хората не знаятъ. Добре, че тѣ не знаятъ плана, който Богъ е опредѣлилъ за всички живи сжщества. Тѣ трѣбва само едно нѣщо да знаятъ, а

именно: Всичко, което Богъ е намислилъ, е добро. Какви сж Божиитѣ мисли, какъ ще се реализиратъ, това ще остане тайна за всички времена и епохи. Богъ е предвидилъ условията за вашето сърдечно, умствено и духовно развитие, но въпрѣки това е оставилъ единъ специфиченъ кръгъ на деятелностъ, изключително за васъ, въ който Той никога не се намѣсва. Когато вие работите въ този кръгъ, Той поглежда отдалечъ, какво правите, и веднага следъ това се отегля. Това е областта, въ която човѣкъ е свободенъ да прави, каквото иска. Вънъ отъ този кръгъ, човѣкъ не е свободенъ. Щомъ излѣзе отъ този кръгъ и влѣзе въ другъ нѣкой, той се усѣща вече ограниченъ. Дойде ли до кръга на великия животъ, тамъ Богъ поставя граница и казва на човѣка: Оттукъ нататъкъ не можешъ да мръднешъ. Морето, това е великиятъ животъ, предъ който Богъ поставя граница на човѣка и казва: Само до брѣга можешъ да дойдешъ, по-нататъкъ не е позволено. Можешъ да философствувашъ, колкото искашъ; можешъ да плачешъ, да викашъ — всичко ще остане гласъ въ пустиня. Щомъ дойдешъ до брѣга, ще се върнешъ назадъ. Това, което днесъ ви е дадено въ живота, е достатъчно. За другъ животъ други работи ще се разкриятъ предъ васъ. Много нѣща предстоятъ за работа. Съвременнитѣ хора се занимаватъ съ чужди работи, а своитѣ изоставятъ.

Напримѣръ, върви пѣтникъ съ колата си, но по едно време колата му се счупва, и той остава срѣдъ пѣтя. Събиратъ се около

него 10—15 души и започватъ да разискватъ върху въпроса, защо се е счупила колата на този човѣкъ, и какво трѣбва да се направи, за да се поправи. Говорятъ, окайватъ го, но нито колата поправятъ, нито своята работа вършатъ. Щомъ дойде нѣкой, който разбира отъ тази работа, веднага разпрѣсва събралитѣ се около колата хора и казва: Моля, нека останатъ тукъ само онѣзи, които могатъ да помогнатъ, а останалитѣ да се разотидатъ. Сжщо така и вие се събирате около счупената кола, но приказвате само, безъ да вършите работа. Обаче, когато майсторътъ дойде, той веднага се заема да изправи колата. Първо разпрѣсва тълпата, а после започва да работи. У мнозина се заражда желание да не се разотиватъ, да седятъ около колата, макаръ и безъ работа. Не, свободнитѣ, които нѣматъ работа, нека вървятъ напредъ, и то на такова разстояние единъ отъ другъ, да не вдигатъ никакъвъ прахъ. Колкото разстоянието между единъ човѣкъ и другъ, както и между една кола и друга, е по голѣмо, толкова по-добре.

Като ученици на окултна школа, вие сте минали и презъ други училища—отдѣления, прогимназия, гимназия, висше училище, дето сте изучавали числата и различнитѣ действия съ тѣхъ. Щомъ е така, вие познавате дробитѣ, знаете, какво нѣщо е числителъ и какво — знаменателъ. Напримѣръ, въ дробитѣ $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{5}$, и $\frac{5}{6}$, числителитѣ показватъ, какъвъ е капиталътъ, съ който се работи. Представете си, че тия числители 1, 2

3, 4, 5 сж скачени сждове. Скачениѣ сждове пѣкъ представятъ пѣтя, по който идеитѣ вървятъ и се развиватъ. И наистина, шомъ една идея мине презъ ума на човѣка, следъ нея иде втора, трета, четвърта, докато се прояви едно хармонично цѣло. Хармоничнитѣ идеи иматъ единъ и сжщъ знаменателъ. Всѣка идея съдържа въ себе си сила, която дава потикъ на душата. Силата, която идеята съдържа, още не е самата идея, както и любовното чувство не е още любовъ. Всѣко любовно чувство е признакъ, че любовта иде, но самата любовъ е далечъ нѣкъде, тя още не е дошла. Следователно, когато казвате, че обичате нѣкого, това още не е любовъ. Колкото любовта е по-далечъ отъ формитѣ на нѣщата, толкова тя е по-чиста, по-неопетнена. Напримѣръ, имате приятель, когото обичате. Обаче, единъ день приятельтъ ви умира. Сега вие обиквате приятеля си повече. Колкото повече времето минава, толкова и любовта къмъ приятеля ви се увеличава. Вие започвате да виждате неговитѣ добри чѣрти — нѣщо, което по-рано не сте забелязвали. Вашиятъ приятель може да бжде мжжъ или жена — безразлично. Въ дадения случай, формата не указва влияние за накърняване чистотата на любовта. Тази любовъ е идейна. Когато духовното въ човѣка преодолява, той и на земята може да обича идейно, безъ да опорочи съ нѣщо любовта. Тамъ, додето съвременниятъ човѣкъ е достигналъ, любовта не може за дълго време да се запази въ своята чистота. Не че той не желае това, но

условия за тази любовъ въ самия него още не сжществуватъ. Единъ день, когато тия условия се подобрятъ, и любовта ще се прояви въ всичката си чистота.

Днесъ всички хора плачатъ за изгубената си любовъ. Питамъ: любовта може ли да се изгуби? Любовта никога не се губи, но токътъ на любовта, който минава презъ човѣка, може да се прекъсне. Който разбира законитѣ на любовта, той може да възстанови своитѣ първи отношения къмъ любовта, и по този начинъ отново да я придобие. Който не разбира законитѣ на любовта, тѣй ще съжбялява, че я изгубилъ, и ще казва: Едно време, като младъ, имахъ любовъ, но сега остарѣхъ и изгубихъ любовта си. Питамъ: когато Яковъ обикна сина си Иосифа, младъ ли бѣше? Защо го обичаше повече отъ другитѣ? Казва се, че Яковъ направилъ на Иосифа пѣстра дрешка, съ която той и външно го отличилъ отъ братята му. Казватъ, че Яковъ ималъ слабостъ къмъ Иосифа. Споредъ мене, слабостта на Якова не бѣше въ любовта му къмъ Иосифа, но въ това, че изказа любовта си къмъ него външно, предъ другитѣ. Яковъ не трѣбваше да прояви любовта си къмъ Иосифа предъ братята му; тѣ не трѣбваше да знаятъ за неговата любовъ. Въ това, именно, се заключава неговата грѣшка. Братята на Иосифа не можаха да разбератъ, защо баща имъ го обича повече отъ другитѣ си синове. Причината, задето Яковъ обичаше Иосифа повече отъ другитѣ си синове, се дължи на любовта му

къмъ Рахила. Той обичаше Рахила, и въ лицето на Иосифа виждаше нея. Яковъ обичаше Рахила, но Лаванъ му даде за жена първо Лия, по-голъмата си дъщеря, а после Рахиль. Това показваше, че Иосифъ, когото Рахиль роди, ще преживѣе нѣщо особено.

И тъй, отъ единия до другия край, животътъ на съвременнитѣ хора представя скачени сждове. Ето защо, тѣ трѣбва да изучаватъ законитѣ за скаченитѣ сждове, да знаятъ, какви трѣбва да бждатъ тѣхнитѣ отношения. Сегашниятъ животъ не трѣбва да се отрича, но къмъ него трѣбва да се приложи нѣщо ново, да се подобри, както земедѣлецътъ подобрява почвата на своята нива, дава ѝ условия да изкарва по-доброкачествено жито. Това подобряване става чрезъ наторяване. Ще кажете: земедѣлецътъ лесно може да подобри нивата си: ще вземе торъ и ще го нахвърля отгоре. Но ние какъ можемъ да подобримъ живота си? И най-бедниятъ животъ може да се натори. Съ какво? Съ знания. Човѣкъ трѣбва да знае, какъ да постѣпва, какъ да се справя съ всички условия на живота. Какво струва на човѣка да бжде любезенъ, да има широко сърце? Нѣкой казва: днесъ не съмъ разположенъ, никой да не ме докосва. — Какво отъ това, че не си разположенъ? Твоето неразположение не е нищо друго, освенъ барометъръ, който показва, че времето се е развалило малко. Какво отъ това, че времето се е развалило? Трѣбва ли да считаме, че времето е виновно въ нѣщо, или че барометърътъ е виновенъ, задето по-

казва лошо време? Нито времето, нито барометърът сж въ състояние да измѣнятъ естеството на човѣка. Утре времето ще се подобри, и барометърътъ ще се повдигне. Значи, при промѣна на времето, барометърътъ трѣбва да се повдига и спада, но човѣкъ трѣбва да знае, че при всички тия промѣни на неговия барометъръ, естеството му остава неизмѣнно. На неизмѣнното въ себе си, именно, той трѣбва да разчита. Ако барометърътъ на нѣкой човѣкъ показва само лошото време, той не е здравъ човѣкъ. Барометърътъ на здравия човѣкъ показва и добро, и лошо време. Ако барометърътъ ви показва само лошото време, вие мязате на часовникъ, който има единъ-два счупени зжбци, вследствие на което цѣка, но стрелките не се движатъ, не показватъ времето. Този часовникъ трѣбва да се поправи, да показва точно времето.

Едно се изисква отъ васъ: да бждете толкова чувствителни, че да схващате и добритѣ, и лошитѣ влияния и промѣни, които ставатъ въ васъ. Вие нѣмате право да се оплаквате, че бѣлъ день не сте видѣли въ живота си. Ако сте видѣли черни дни, видѣли сте и бѣли дни. На човѣка сж опредѣлени толкова страдания, колкото и радости. Когато нѣкой казва, че не е видѣлъ бѣлъ день въ живота си, това показва, че той е билъ по-чувствителенъ, по-отзивчивъ къмъ скърбитѣ и страданията, вследствие на което радоститѣ сж минали незабелязано покрай него, безъ да ги използвалъ, както трѣбва. За

тази целъ, човѣкъ трѣбва да има будно съзнание, да схваща еднакво и радоститѣ, и скърбитѣ. Тѣй щото, мрачнитѣ състояния на човѣка говорятъ за низходящитѣ промѣни на неговия барометъръ. При всѣко подобно положение, умътъ на човѣка трѣбва да бжде буденъ, да схваща и възходящитѣ състояния на своя барометъръ. Който приема радоститѣ въ живота, той трѣбва да приема и скърбитѣ.

Животътъ се движи между контрасти. Затова, онѣзи, които изучаватъ астрологията, виждатъ, какво голѣмо влияние указватъ слънцето, луната и другитѣ планети върху човѣшкитѣ темпераменти. Следователно, човѣкъ трѣбва да познава своя темпераментъ, свойствата на своя организъмъ, а оттамъ и влиянието на планетитѣ върху себе си. Ако организъмътъ на нѣкой човѣкъ е доброкачественъ, слънцето ще му влияе по единъ начинъ. Ако организъмътъ е долнокачественъ, слънцето ще му влияе по другъ начинъ. Отъ качеството на организма зависи и влиянието на планетитѣ върху него. Въ това отношение, задачата на човѣка е да си изтъче единъ доброкачественъ организъмъ. Това означаватъ думитѣ, че човѣкъ е творецъ на своята сждба. Отъ него зависи бждещето му. Бждещето на човѣка пѣкъ зависи отъ това, какъвъ организъмъ той ще си изработи, и какво самиятъ организъмъ ще изработи.

Днесъ всички хора говорятъ за подобряване на своя организъмъ, на своето тѣло. Прави сж тѣ, защото тѣлото не е нищо друго, освенъ организирана материя. Органи-

зирането на тази материя се постига съ редъ усилия, съ съзнателна и непреривна работа отъ страна на човѣка. Апостолъ Павелъ казва : „Има тѣло естествено, има тѣло духовно“. Естественото тѣло е не организираното, неоформеното още тѣло, въ което съзнанието не взима участие. Духовното тѣло е организираното тѣло, въ което съзнанието на човѣка взима участие и го прави буденъ за всичко онова, което го заобикаля. Такъвъ човѣкъ се радва и на радоститѣ, и на скърбитѣ, които невидимиятъ свѣтъ му изпраща. Той се радва и на благата, и на лишенията, въ които е поставенъ.

Изпѣйте упражнението „Изгрѣва слънцето“.

Когато се говори за новата философия на живота, азъ имамъ предъ видъ онова съзнание, което показва на човѣка миналото и бждещето му. Той трѣбва да знае своето минало, за да изправи настоящето си. Той трѣбва да изправи настоящето си, за да приготви своето добро бждеще. Това нѣщо може да се познае по прѣститѣ на човѣка. Нѣкои отъ прѣститѣ показватъ миналото на човѣка; други показватъ настоящето, а трети — неговото бждеще. Тия нѣща не могатъ да се обясняватъ, защото ще уплашатъ човѣка. Понѣкога хората се плашатъ отъ голѣмитѣ благословения. На единъ турчинъ, отъ Цариградъ, му се падналъ на лотария единъ голѣмъ английски параходъ. Като го въвели въ парахода и му казали, че е неговъ, отъ радост той полудѣлъ.

Следователно, човѣкъ трѣбва да бжде готовъ да се ползува разумно отъ богатата, които природата му е опредѣлила. Ако не е готовъ да се ползува отъ тѣхъ, тѣ ще бждатъ тежестъ за него. Затова, именно, много отъ своитѣ блага природата е скрила отъ ония, които не сж готови; за готовитѣ тя всѣки день разкрива своитѣ тайни. Въ природата лицепритие нѣма. Готовъ ли си, тя вдига завесата предъ тебе и открива онова, което ти е нужно. Не си ли готовъ, тя всичко затваря предъ тебе съ деветъ ключа. Ето защо, който иска да се домогне до великата Истина, той трѣбва да се приготвява за това. Иначе, не работи ли съзнателно върху себе си, човѣкъ изпада въ еднообразие, което го довежда до сънно състояние. Ако човѣкъ мисли върху едно и сжщо нѣщо по единъ и сжщъ начинъ, най-после той дохожда до хипнотично състояние и заспива. Ако седите близо до нѣкой водопадъ и се вслушвате въ монотонното падане на воднитѣ капки, вие можете да заспите. Сжщо така човѣкъ може да заспи и подъ монотонното удряне на нѣкой чукъ. Еднообразието обикновено докарва човѣка въ сънно състояние.

Единъ баща често водилъ детето си на воденицата и забелѣзалъ, че подъ звуковетѣ и шума на воденицата, детето много лесно заспивало. Като се връщалъ у дома си, детето не могло да спи, и постоянно плачело. Като търсилъ причината за безсънието на детето, бащата разбралъ, че това се дължи на отсѣтствието на воденичния шумъ. Детето

заспивало на воденицата лесно, подъ влиянието на монотоннитѣ звукове на воденичното колело. За да го приспи майката взела една тенекия и почнала да дрѣнка на нея. Щомъ чувало дрѣнкането, детето заспивало. Значи, равномѣрнитѣ, еднообразни и монотонни звукове и движения успиватъ човѣка. Понѣкога тѣ сж потрѣбни, но щомъ дойде въпросъ до мисль, до облагородяване, до работа върху себе си, тѣзи движения не сж потрѣбни. Напротивъ, тѣ сж опасни и трѣбва да се избѣгватъ. Тѣ сж потрѣбни, само когато човѣкъ трѣбва да заспи. Вънъ отъ това положение, тѣ сж вредни. Когато искате лесно да заспите, четете нѣкоя неинтересна книга. Само че въ това време около васъ трѣбва да се навърта нѣкой, да изгаси свѣщъта, да не стане нѣкаква пакостъ, нѣкакво нещастие. Индуситѣ иматъ разни методи за заспиване, но тѣзи методи на западъ сж неприложими. Достатъчно е човѣкъ да концентрира мисльта си, като гледа на края на носа си, за да заспи лесно. Обаче, западниятъ човѣкъ по този начинъ не може да заспи. Хората на западъ иматъ съвсемъ други методи за заспиване отъ тѣзи на индуситѣ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да ѿжде благословено името Му!“

*

37. Лекция отъ Учителя, държана на 8 юний 1927 г. София.

ВРЪЗКА НА СЪЗНАНИЕТО.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

За следния път пишете върху темата: Отличителнитъ чърти на Соломона, на Сократа и на Толстоя“.

Животътъ е изкуство, вследствие на което трѣбва да се изучава като изкуство. Сжщевременно животътъ е и наука. Следователно, когато разглеждаме живота като изкуство, ние трѣбва да го поставимъ по отношение на вътрешното съзнание, което свързва всички факти на живота въ едно цѣло. При това, тия факти трѣбва да се тълкуватъ положително, всѣки отъ които да се постави на своето мѣсто по отношение на цѣлокупния животъ, както и по отношение на всички живи сжщества. Това може да се постигне при положение, когато човѣкъ има частично, или индивидуално отношение къмъ козмоса. Въ този случай, азъ разглеждамъ козмоса като живо сжщество. Козмическото съзнание има предъ видъ човѣка само тогава, когато неговото съзнание е будно и въ четиритъ свои области: като съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Днесъ хората се намиратъ на повърхнината на козмическо-

то съзнание, тъй щото, каквото започватъ, отъ негово гледище, всичко свършватъ успѣшно.

Като говорятъ за живота, сегашнитѣ хора иматъ предъ видъ главно материалнитѣ работи, материалнитѣ интереси на хората. Обаче, материалнитѣ блага сж последнитѣ блага въ свѣта. Когато отъ невидимия свѣтъ решатъ да уморятъ нѣкого, да го лишатъ отъ живота, даватъ му материални блага. Напримѣръ, достатъчно е да окачатъ на врата на нѣкого торба съ злато и да го пуснатъ въ морето. Затова и мъдрецътъ е казалъ: Господи, не ми давай богатства, да не потъна на дъното на морето. Не ми давай и голѣма сиромашия, да не олекна много, че вѣтрътъ да ме отнесе нѣкъде. Тъй щото, ако човѣкъ е богатъ, има опасностъ да потъне въ морето; ако е сиромасъ, има опасностъ вѣтрътъ да го отнесе. Значи, колкото е опасно голѣмото богатство за човѣка, толкова е опасна и голѣмата сиромашия.

Казано е въ Евангелието: „Блажени нищитѣ духомъ“. Подъ „нищѣ духомъ“ не се разбира сиромасъ човѣкъ. Нѣкой може да е сиромасъ и да бжде горделивъ. Или, може да бжде богатъ и пакъ да е нищѣ духомъ. Когато постѣпва въ училище, ученикътъ не трѣбва да мисли за своя произходъ. Не бждете като горделивитѣ царски синове, които, като постѣпватъ въ училище, мислятъ, че много знаятъ. Тѣ знаятъ толкова, колкото знаятъ и другитѣ ученици. А това, че имали царска кръвъ, тѣ трѣбва да знаятъ, че тази кръвъ е човѣшка, и като така, еднаква съ

кръвта на всички хора. Тъй щото, първата задача на ученика е да учи, да придобие достойнство отъ знанието, което всъки денъ черпи отъ училището, а не да се гордѣе съ своето произхождение и съ своята кръвъ. Нѣкой казва, че се обърналъ вече къмъ Бога. — Това още не е достатъчно. Да се обърне къмъ Бога, това е въ реда на нѣщата, но следъ като се обърне къмъ Бога, той трѣбва да влѣзе въ Царството Божие. На сжщото основание, казвамъ: ученикътъ не се нуждае само отъ знания, но той трѣбва да има и характеръ, съ нищо да не се подкупва. Истински характеръ е този, който съ нищо не се подкупва: и цѣлата земя да му дадатъ, той пакъ нѣма да се подкупи. Човѣкъ още не е миналъ презъ всички процеси на живота, да изпита характера си. Всичко, каквото живогътъ и природата даватъ на човѣка, иматъ за цель да изпитатъ устойчивостта на неговия характеръ, като морално сжщество. И следъ като се изпита и познае, едва тогава човѣкъ може да говори за любовъ. Любовта се проявява само при морално стабиленъ човѣкъ. Когато човѣкъ изгуби своята морална стабилностъ, и любовта изчезва отъ него. Казвате: Какво правятъ тогава грѣшнитѣ хора безъ любовъ? Любовта се проявява и между грѣшнитѣ, но тамъ тя произвежда голѣми страдания. Богъ е и въ ада, но тамъ Той произвежда такъвъ огънь, какъвто никой не би пожелалъ.

И тъй, щастието ви зависи отъ вашитѣ разбирания, отъ това, което правите въ време

и пространство. Въ това отношение, всѣки день ставатъ промѣни въ човѣшката душа, както и въ съзнанието му. Обаче, каквито и да сж тѣзи промѣни, мирътъ на човѣка не трѣбва да се нарушава. По повърхнината на човѣшкото сърце, на човѣшкия умъ, на човѣшката душа, както и на съзнанието му, могатъ да ставатъ редъ промѣни, обаче, дойде ли въпросъ до вътрешното му естество, никакви колебания и смущения не се позволяватъ. Каквито усилия да правите, презъ каквито изпитания да минавате, тѣ сж необходими за вашето развитие. Отъ всичко трѣбва да се учите. Добриятъ човѣкъ може да бжде и богатъ, и сироманъ — той отъ всичко се учи. Сиромашията и богатството сж вътрешни, а не външни процеси. Когато човѣкъ раздаде богатството си на другитѣ и остане сироманъ, той е добъръ човѣкъ. И обратно: ако задържи всичкото си богатство само за себе си и не помисли за другитѣ, той е лошъ човѣкъ.

Питамъ: какво разбирате подъ връзка на съзнанието? Подъ връзка на съзнанието се разбиратъ правилни отношения къмъ Първата Причина, или къмъ Козмоса, или къмъ Бога. Като говорите за Бога, това още не означава, че Той живѣе въ васъ. Въ тѣлото на човѣка Богъ не може да живѣе, но Той живѣе въ неговата душа. Днесъ човѣшката душа не е напълно въ тѣлото му. Човѣшкото тѣло още не е устроено, както трѣбва, т. е. не е още добре организирано. Единъ день, когато човѣшкото тѣло се устрои добре, тогава ду-

шата му ще се въплъти напълно въ него, и той ще стане безсмъртенъ. Казано е, че човѣкъ е създаденъ по образъ и подобие Божие, но това още не е реализирано. Човѣкъ е създаденъ по образъ и подобие Божие, но още не е направенъ така. И наистина, казвате, че Богъ е всезнаещъ, обаче, човѣкъ не е всезнаещъ. Знае ли той, какво има на слънцето? Знае ли той, какво въ сжщностъ е въздухътъ? Знае ли, на каква височина достига атмосферата около земята? Знае ли, какво има въ дълбочината на океана? Знае ли, какво има въ центъра на земята? Защо не знае всичко това? Нали е създаденъ по образъ и подобие Божие? Само онзи може да знае тѣзи нѣща, въ когото козмическото съзнание е пробудено. Той може да напуска тѣлото си и да обикаля цѣлата земя, да влиза въ вътрешността ѝ, да види, отъ каква материя е направена, отъ колко пласта е съставена. Той може да слиза и на дъното на океана, както да отива и на слънцето. Много нѣща знае този човѣкъ, но нищо не съобщава за тѣхъ. Ако нѣкой отъ васъ на сънъ само отиде на слънцето, всички вестници ще пишатъ за него. Така постъпватъ децата. Тѣ обичатъ да се хвалятъ. Каквото чуятъ, или видятъ, веднага съобщаватъ на всички. Обаче, който е развилъ въ себе си козмическото съзнание, той е разуменъ човѣкъ. Той знае, какви усилия, колко работа, колко енергия е изживилъ, докато стигне до това положение. Той постъпва внимателно, за да не изгуби това съзнание. Голѣми препятствия е срещналъ

той въ пжтя си, докато развие своето козмическо съзнание. Щомъ стигне до това положение, той счита понѣкога земното богатство за спънка, а земната сиромашия — за благословение.

Единъ богатъ американецъ вложилъ шесть хиляди долари въ една банка, да му послужатъ на стари години. Отъ този день той престаналъ да спи, престаналъ да се моли, все за банката мислилъ. Най-после той решилъ да се освободи отъ това тежко състояние: извадилъ паритѣ си отъ банката, раздалъ ги на бедни и се успокоилъ, започналъ да се моли на Бога усърдно. Значи, вѣрвата му въ шестѣтъ хиляди долара била спънка въ неговия животъ. Този примѣръ не се отнася за беднитѣ хора. Тѣ ще си кажатъ: Като имаме тия пари, ние и спокойствие ще имаме. Този примѣръ се отнася до васъ, като ученици, които искате да направите връзка въ съзнанието си, да дойдете до козмическото съзнание. Докато това съзнание не се е пробудило въ васъ, вие можете да внасяте паритѣ си въ разни банки. Щомъ се пробуди, безъ да мислите много, ще извадите шестѣтъ хиляди долари отъ банката и ще ги раздадете на бедни. Докато сте обикновени хора, въ реда на нѣщата е да внасяте паритѣ си въ банки. Щомъ станете необикновени, ще вършите необикновени работи. Христосъ е казалъ: „Не влагайте съкровищата си тамъ, дето рѣжда и молци ги изядатъ, но вложете ги въ небеснитѣ банки, дето нито молецъ, нито рѣжда ще ги изядатъ!“ Вие хо-

дили ли сте въ тия банки? Знаете ли, какъвъ е редътъ и порядъкътъ тамъ? Вложите ли паритъ си въ тия банки, и следъ хиляди години да отидете. ще си ги вземете, безъ да се е изгубила стотинка отъ тѣхъ. И най-малкиятъ капиталъ да сте вложили, той ще ви се върне безъ никакви удържки, безъ никакво накърняване. Но и за най-малкия заемъ, който сте направили въ една отъ Божественитъ банки, сжщо така се държи смѣтка. Ще ви извикатъ и ще кажатъ: Платете си заема, който сте направили преди еди-колко си хиляди години! Тамъ за всичко се държи смѣтка.

Сега, ще ви задамъ нѣколко въпроса: Защо, когато обичате нѣкого, трѣбва да го питате, обича ли ви и той? И защо трѣбва да му кажете, че го обичате? Защо трѣбва да ви говоря днесъ? Вие сами не можете ли да се учите? Ще кажете, че ви говоря, защото служа на Бога. Да служите на Бога, подразбира да приложите Неговия законъ на земята. По този начинъ само хората ще направляватъ своя животъ. Ако хората живѣятъ споредъ свои закони, а говорятъ за Божествени, тѣхниятъ животъ нѣма да устои. Може ли да устои връзката между две вжжета, едното отъ които е здраво, а другото слабо? — Не може. Такова нѣщо представя връзката между Божествения и човѣшкия животъ, ако човѣшкиятъ животъ не се ръководи отъ Божествения. Когато между съзнанията на двама души се прави връзка, и дветъ съзнания трѣбва да бждатъ еднакво силни. Силенъ човѣкъ е онзи, на когото съзнанието

е винаги будно. Будно съзнание пъкъ е това, въ което нѣма никакво прекъсване. Грѣхове-тѣ и страданията на хората се дължатъ на отклоненията, които ставатъ въ тѣхнитѣ съзнания. Напримѣръ, нѣкой човѣкъ отваря Евангелието всѣки день, да прочете поне единъ стихъ отъ него. Една сутринь, обаче, казва: И безъ четене на стихове може. Щомъ каже така, въ съзнанието му се вмѣква нѣщо чуждо, което го отклонява, прекъсва връзката му. Когато съзнанието на човѣка се прекъсне, той не може вече да контролира своитѣ мисли, чувства и постѣпки. При тѣзи прекъсвания на съзнанието, човѣкъ губи своя духъ, губи смисъла на живота. Изпитанията, страданията, сиромашията ставатъ причина да се прекъсва съзнанието на човѣка. Нѣкои хора въ сиромашията си сж много ревностни къмъ Бога. Тѣ се молятъ, работятъ, подвизаватъ се духовно. Щомъ забогатѣятъ, забравятъ Бога. Не, човѣкъ трѣбва да търси Бога и като богатъ, и като сиромасъ, и като ученъ, и като простъ.

Най-красивото нѣщо е човѣкъ да гледа на живота като на изкуство и като на наука. Чрезъ тази наука той ще създаде въ себе си характеръ, чрезъ който ще моделира своя умъ и своето сърце. Да моделира ума и сърцето си, това значи да моделира, да оформи, да организира мислитѣ и чувствата си. Ако срещнете човѣкъ, въ когото мислитѣ и чувствата не сж организирани, ще кажете, че съзнанието му е прекъснато. И наистина, всѣко прекъсване на съзнанието създава въ

човѣка известна аномалия. За такъв човѣкъ се казва, че е особенъ. Той се намира подъ чуждо влияние на безброй сѣщества около него. Мускулитѣ на рѣцетѣ и краката му треперятъ, цѣлата му нервна система е разкла- тена. Всичко въ него е въ дисхармония. Ако хванете рѣката на този човѣкъ, тя е разсла- бена, мека, отпусната. Често разваленитѣ хо- ра иматъ такива рѣце. Развалени, значи раз- въртани, развинтени. Развратенъ, разваленъ човѣкъ е този, който не върви въ Божия пѣтъ. Той не може да задържа въ себе си и най-малкото количество Божествена енер- гия, понеже има дупки, презъ която тя изти- ча. Като резултатъ на това изтичане, идатъ различнитѣ болести. Това изтичане на енер- гията отъ човѣка се нарича въ науката де- магнетизиране. Много отъ болеститѣ на съ- временнитѣ хора се дължатъ, именно, на това демагнетизиране. Главоболието, напимѣръ, се дължи, или на натрупване излишѣкъ на енергия въ стомаха, която не може да се пла- сира, или на недостигъ на енергия въ стома- ха. Това показва, че между главата и стомаха има известна връзка.

Като се знае това, човѣкъ трѣбва да регулира силитѣ въ своя организъмъ. Това може да се постигне чрезъ връзка съ Пър- вата Причина, съ козмическото съзнание. Само по този начинъ човѣкъ може правилно да се лѣкува. Козмическото съзнание е въ сила да регулира енергиитѣ въ човѣшкия организъмъ, като ги насочва въ права посока. Когато имате връзка съ Божественото, или козмиче-

ското съзнание, и започнете да изучавате нѣкой предметъ, то ще хвърли свѣтлина въ вашето съзнание, и вие лесно ще изучите този предметъ. На това се дължи факта, дето едни хора разбиратъ Библията правилно, по духъ, по вътрешенъ смисълъ, а други я взиматъ само въ букваленъ смисълъ. Първитѣ иматъ връзка съ козмическото съзнание, а вторитѣ — нѣматъ такава връзка. Да разбирате Библията правилно, това е изкуство и наука. Да разбирате вътрешната връзка на живота, това е изкуство и наука.

Като ученици на Великата Школа, вие се различавате помежду си по възраст, по опитности, по преживявания, вследствие на което едни отъ васъ сж стари души, а други — млади души. Като не знаете това, вие казвате: Защо тия млади момичета и момчета сж влѣзли въ Школата? — Вие не знаете още, дали тѣ сж млади, или не. Дали човѣкъ е младъ, или старъ, това зависи отъ възрастта на неговата душа. Нѣкой може да е 15—20 годишенъ, но като душа да е старъ; другъ може да е 60—70 годишенъ, но като душа да е младъ. Казвамъ: който не разбира живота като изкуство и като наука, той е млада душа, безразлично, на каква физическа възраст е на земята. Въ това отношение, всѣки трѣбва да се стреми да разбира живота като изкуство и като наука. Като разберете живота така, ще видите, какво велико бждеще се разкрива предъ васъ. И млади души да сте, пакъ е добре, но трѣбва да знаете положението и мѣстото си

въ природата. И млади, и стари души, всички трѣбва да работите, да развивате козмическото съзнание въ себе си. Ако съ това съзнание започнете да изучавате астрологията, ще знаете, на кое мѣсто трѣбва да поставите всѣка планета. Ако всѣка планета поставите на мѣстото ѝ, вие ще се домогнете до живота като изкуство и като наука. Тогава ще можете да гадаете върху събитията, които се случаватъ въ живота. Сжщевременно ще гадаете и върху събитията въ вашия животъ, ще знаете всѣка година, какво ви предстои да минете. Само онзи може да гадае бждещето си, въ когото е пробудено вече козмическото съзнание.

Въ връзка съ въпроса за предсказване бждещето на човѣка, турцитѣ казватъ: Каква полза отъ гадането, когато никой не може да отмѣни това, което е писано на човѣка? — Вѣрно е, че има нѣща, които, веднѣжъ опредѣлени, не могатъ да се отмѣнятъ, но тѣ могатъ да се отложатъ. Когато човѣкъ не е готовъ да посрещне нѣщо, било добро или зло, това нѣщо може да се отложи. Едно е важно за човѣка днесъ: той не трѣбва да мисли, какъ може да отмѣни лошитѣ условия, които му се готвятъ, но да работи върху себе си съзнателно, съ цель да приготви добри условия за своето бждеще. Тѣзи добри условия ще го поставятъ при сжщитѣ условия и въ невидимия свѣтъ. Ако води непорядъченъ животъ, безъ да иска, той си приготвя лоши бждещи условия, които ще го заведатъ

въ ада, въ тъй наречената „тринадесета сфера на земята“. Подобното подобно привлича.

Ще ви дамъ едно правило за живота: всъка сутринь, преди да започнете работата си, отправете съзнанието си само за две минути къмъ козмическото съзнание, да се свържете съ всички живи същества на земята. Презъ тѣзи две минути постарайте се абсолютно да се отдѣлите отъ този свѣтъ, като че около васъ нищо не съществува. Първи англичанитѣ направиха този опитъ. Следъ свършване на общоевропейската война, въ цѣла Англия се издаде заповѣдь на еди-кое си число, въ точно опредѣленъ часъ, за две минути да спре всъкакво движение, всички фабрики, работилници, училища, всъкакви заведения, и кой дето се намѣри, да отправи мисълта си къмъ Бога, къмъ невидимия свѣтъ, да се свърже съ него. Красивъ моментъ е този! Две минути цѣлъ народъ да посвети на Бога! Ако единъ день се опредѣлятъ петъ минути — още по-добре. Цѣла Англия спрѣ своя обикновенъ животъ, своитѣ ежедневни работи за две минути, за да се свърже съ Бога. Какво би било, ако цѣлото човѣчество опредѣли единъ такъвъ моментъ за връзка съ невидимия свѣтъ! Мощна вълна би се разлѣла изъ цѣлия свѣтъ!

Сега и на васъ казвамъ: всъка сутринь, следъ ставане, ще опредѣлите две минути за връзка съ невидимия свѣтъ. Силата на човѣка седи въ връзката му съ невидимия свѣтъ. Всички, които сж завършили своето развитие и се интересуватъ отъ човѣчеството, иматъ тази

опитностъ. За васъ е достатъчно за две минути само да отправите съзнанието си къмъ козмическото, Божественото съзнание, за да се свържете съ напредналитѣ същества и да опитате силата, която тѣ упражняватъ върху васъ. Достатъчно е само две минути да тече тѣхната енергия презъ съзнанието ви, за да можете презъ цѣлия день да се чувствувате силни, мощни по мисълъ, по чувства, по духъ, да свършите успѣшно работата си презъ деня. И тогава ще отправите благодарността си къмъ невидимия свѣтъ. Две минути сж достатъчни за васъ. Нѣкои се оплакватъ, че нѣматъ време за духовна работа. Не, само две минути сж нужни на човѣка, за да се свърже съ невидимия свѣтъ.

Като ученици, предстои ви вътрешна работа. Способниятъ ученикъ пише хубаво, говори хубаво, рисува хубаво, свири хубаво, чувствува и мисли правилно. Това значи да разбира човѣкъ живота като изкуство и като наука. Изкуство е да знае човѣкъ, какъ да услужва. Едно е нужно за това: сърцето му да е отворено, щедро. Щомъ сърцето на човѣка е отворено, хиляди начини има, чрезъ които той може да помага, да услужва на другитѣ. Изкуство е, наука е да знае човѣкъ, какъ да взима и какъ да дава. Така трѣбва да искате, че да останатъ доволни отъ васъ и да кажатъ: Дано този братъ и другъ пжтъ дойде да ми иска нѣщо. Така трѣбва да свирите, че да останатъ доволни отъ васъ, да пожелаятъ и другъ пжтъ да имъ свирите. То-

ва значи да разбирате живота като изкуство и като наука. Това не може да се придобие въ единъ день, нито въ една година — това е задача на вѣковетѣ. Но работата въ това направление донася всѣки день несмѣтни богатства. Въ единъ день човѣкъ милиардеръ не става, но като придобива всѣки день по нѣколко милиона, нѣкога ще стане милиардеръ. Милиардерътъ не се задоволява съ милиони. Обикновениятъ човѣкъ се задоволява съ единъ милионъ даже. Учениятъ съ малко знания не се задоволява, но обикновениятъ човѣкъ и на малко знания е доволенъ. Три категории знания има въ свѣта: еднитѣ знания сж необходимостъ въ живота; другитѣ — сж украшения въ живота, а третитѣ — сж благословение въ живота. Последнитѣ даватъ мощъ, сила на човѣка. Следователно, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ тритѣ категории знания.

Сега, като ученици, предъ васъ седи великата задача — всѣка сутринъ да употребите две минути отъ времето си за връзка съ великото козмическо съзнание. Две минути презъ деня, използувани правилно, съставятъ истински день. Като умножите 365 деня по две минути, ще получите 12 часа. Значи, истинската работа презъ годината се равнява на тия 12 часа, или половинъ день. Този половинъ день ще ви донесе голѣми богатства. Следователно, всички мъчности и страдания на човѣка не сж нищо друго, освенъ приготвление за тия две минути. Англичанитѣ сж опредѣлили тия две минути за вътрешна,

духовна работа, подъ ръководството на своя духовенъ ръководителъ. Тѣхниятъ ръководителъ е единъ отъ виднитѣ адепти. Благодарение на тѣзи две минути, англичанитѣ можаха да се спасятъ. Тѣ благополучно минаха презъ мжчнотиитѣ, които невидимиятъ свѣтъ имъ бѣше опредѣлилъ. Голѣмъ бѣше кракътъ, презъ който благословението отъ невидимия свѣтъ тече презъ тѣзи две минути. — Какво ще направимъ за две минути? За какво първо да мислимъ? — Първата минута ще мислите за любовта си къмъ Бога, а втората минута — за любовта си къмъ ближния. Нѣма по-велико нѣщо отъ това, да мислите за Бога и за ближния си.

Изпѣйте сега пѣсеньта „Богъ е Любовь!“

Въ недѣля, рано сутринъта, преди да е изгрѣло слънцето, цѣлиятъ класъ, безъ изключение, ще дойдете на „Изгрѣвъ“ да приложимъ закона „за дветѣ минути“. Който е готовъ да изпълни този законъ, той е ученикъ. Първата минута ще мислите върху първия законъ: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичката си душа, съ всичкото си сърце, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила!“ Втората минута ще мислите върху втория законъ: „Да възлюбишъ ближния си, както себе си!“ Ще мислите само върху тия два закона, а всичко друго ще оставите настрана. Ще мислите само — нищо друго. Кашлици, смущения, болки — всичко ще забравите. Ще забравите даже и да дишате —

всичко трѣбва да спре. — Може ли да стане това? Въ Бога всичко е възможно. Когато Богъ иска, и ние трѣбва да искаме. Когато ние искаме, и Богъ иска. При тѣзи условия всичко е възможно. Когато Богъ ни покани да ни даде нѣщо, ние трѣбва да бждемъ точно на опредѣленото отъ Него време.

И тѣй, по закона на любовта, всички ще бждете на „Изгрѣвъ“ на опредѣленото време. Каквато спънка да ви се яви, ще дойдете на време. Всичко трѣбва да преодолѣете предъ мисълта за тия две минути. Че сте били болни — нищо отъ това — отъ леглото си ще станете и ще дойдете. Че майка ви или баща ви умрѣли — пакъ ще дойдете. Даже и васъ на носилка да носятъ — пакъ ще дойдете. Ще спрете носилката, ще слѣзете отъ нея и на време ще дойдете. Ще постъпите по английски: точно на време, и то само за две минути. Цѣлиятъ ви животъ се заключава само въ тия две минути. — Не може ли да изпълни този законъ всѣки самъ, въ дома си? — Не, всички трѣбва да дойдете на „Изгрѣвъ“, колективно да го изпълните. Тамъ има достатъчно мѣсто. Ще се наредите предъ и задъ бороветъ, на метъръ, метъръ и половина разстояние единъ отъ другъ, всички да бждете свободни. Ако опитътъ излѣзе сполучливъ, ще направимъ и втори, и трети опитъ. Тѣй че и за онзи свѣтъ да заминавате, пакъ ще дойдете на „Изгрѣва“. Докато не се изпълни закона за „дветъ мину-

ти“, на никого не се позволява да замине за онзи свѣтъ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

*

38. Лекция отъ Учителя, държана на 15 юний, 1927 г. София.

ОТЛИЧИТЕЛНИ ЧЪРТИ.

Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!"

Размишление.

Чете се темата: „Отличителнитъ чърти на Соломона, на Сократа и на Толстоя“.

Като говорите или пишете за нѣкои отличителни чърти, тѣ трѣбва да бждатъ такива, които напълно да характеризиратъ дадено лице, или даденъ предметъ. Въ такъвъ случай, като оставямъ настрана второстепеннитъ нѣща, питамъ: Коя е отличителната чърта на Соломона? Като погледнете едно чело, единъ носъ или една уста, вие веднага можете да кажете, коя е отличителната чърта на челото, на носа и на устата. Казвате: Отличителната чърта на челото, наприкладъ, е разумността, на очитѣ — способността да виждатъ, т. е. зрението, на устата — чувствителността. Чувствителността произтича отъ съзнанието, въ което се явяватъ редъ желания. Значи, устата показва, какви сж желанията на човѣка. И други нѣща се определятъ по устата, но тѣ сж второстепенни. И гладътъ предизвиква въ човѣка желание да яде, което желание се задоволява първо чрезъ устата. Какво се разрешава съ яденето? Като се наяде, човѣкъ може ли да стане

ученъ? Опредѣлено ли е, колко пжти трѣбва да яде човѣкъ? Значи, колкото пжти и да яде, човѣкъ не може да стане ученъ. Яденето е само условие за учене, но чрезъ ядене човѣкъ нито ученъ става, нито знания придобива. Знанието иде отъ друго мѣсто, отъ другъ източникъ. Тренирането на тѣлото е условие за нѣщо, но знания не дава. Зрението е друго условие, но и то знания не дава. И знанието даже не е най-важното нѣщо въ живота, и то е условие за нѣщо. За какво? За разбиране на живота, за използване на неговитѣ сили. Безъ знания вие не можете да живѣете. Колкото и да е малъкъ животътъ, поне елементарни знания трѣбва да имате.

Христосъ казва: „Азъ съмъ пжтътъ, истината и животътъ.“ Обаче, за разбирането на този пжтъ, на тази истина и на този животъ, необходими сж знания. Подъ думата истина, Христосъ разбиралъ всички методи, чрезъ които животътъ може да се реализира. Значи, пжтътъ води къмъ истината, а истината — къмъ живота. Безъ пжтъ човѣкъ не може да намѣри истината, а безъ истината не може да намѣри живота. До тукъ Христосъ е спрѣлъ. Като казва за себе си, че азъ съмъ пжтътъ, истината и животътъ, искалъ да каже, че самъ Той е въ този пжтъ, въ тази истина и въ този животъ. Ако и вие намѣрите този пжтъ, тази истина и този животъ, ще разберете Христа. Иначе, ще Го критикувате, ще разисквате върху личността и живота Му, безъ да придобиете нѣщо. Ако имате единъ приятелъ, когото

критикувате, и той ви критикува, какво печелите? Ако двама художници рисуват картина, която представя красотата, но и двамата се критикуват, печелят ли нѣщо? Единиятъ казва на другия: Очитѣ, носѣтъ, устата въ твоята картина не сж правилни. Другиятъ пъкъ казва: Сѣнкитѣ въ твоята картина не сж добре поставени. Ако критиката на двамата художници е на мѣсто, всѣки самъ ще изправи картината си и взаимно ще се усъвършенствуватъ. Обаче, ако критиката не е на мѣсто, и дветѣ картини ще останатъ непоправени. Отъ резултатитѣ, които критиката произвежда, се сжди, дали тя е била права, или не. Да кажете на нѣкой, че не живѣе добре, това още не е критика. Вие трѣбва точно да опредѣлите, де, какъ и на кое мѣсто той не живѣе добре. Той трѣбва да знае, въ какво се изразява неговия лошъ животъ, за да може да се поправи.

Коя е отличителната чѣрта на Соломона? Преди всичко, Соломонъ е билъ юдеинъ, и като такъвъ, той не е могълъ да се освободи отъ общитѣ национални чѣрти на юдеитѣ. Тѣ сж крайни материалисти. Братята на Иосифа, напримѣръ, го продадоха за пари. Тѣ не го убиха, но го продадоха. Сжщо така юдеитѣ продадоха Христа пакъ за пари, и то много евтино, само за 30 сребърника. Тази е отличителната национална чѣрта на юдейтѣ. И Соломонъ, като юдеинъ, трѣбваше да реагира срещу тази национална чѣрта на своя народъ. И еврейскитѣ пророци реагираха срещу тази чѣрта. Като четете Библията,

ще видите, че тѣ навсѣкжде сж сипвали огънь и жупель, само заради тази чѣрта на евреитѣ. Тѣ сж търсили злото въ духовенството, въ управляващитѣ. Направете преводъ да видите, кое въ човѣка отговаря на духовенството и кое — на управляващитѣ. Духовенството, т. е. духовната страна въ човѣка представя принципитѣ, вѣруюто, отъ които се ржководятъ ума и сърцето на човѣка.

Коя е отличителната чѣрта на Сократа? По произхождение, Сократъ билъ грѣкъ. Значи, той изразява грѣцкитѣ национални чѣрти. Грѣцитѣ сж хитри, тѣ се отличаватъ съ слабъ мораленъ устой. Напримѣръ, следъ като воюваха десетъ години съ Троя, тѣ измислиха най-после една хитрина: направиха единъ голѣмъ дървенъ конь, съ който превзеха Троя. Грѣцитѣ сж на по-високо стъпало на развитие отъ евреитѣ: тѣ умъртвиха Сократа съ отрова, съ по-изтънчено средство, а евреитѣ продадоха Христа и Го разпнаха на кръстъ. Затова, именно, Сократъ трѣбваше да се бори съ по-голѣми престѣпления.

Най-после ще дойдемъ до Толстоя. Съ какво се отличава Толстой? Той е славянинъ. Нѣои учени изтъкватъ, като отличителна чѣрта на славянитѣ, нечистотата. Тѣ обичатъ да оцапатъ човѣка. Както и да е, каквото и да се казва за евреитѣ, за грѣцитѣ и за славянитѣ, това още не е абсолютно, защото отрицателнитѣ чѣрти на единъ човѣкъ, или на единъ народъ не могатъ още да го характеризиратъ. Тѣ сж въ процесъ на разви-

тие, следователно, единъ день отъ тия отрицателни чърти поменъ нѣма да остане. Толстой ималъ голѣми уши, което говори за щедростта на славянитѣ. Много престѣпления въ свѣта се вършатъ отъ щедростъ. По характеръ, Толстой е доблестенъ, която чърта отсъствува въ характера на Соломона и на Сократа. Въ края на живота си, Соломонъ казва: „Суета на суетитѣ, всичко е суета!“ Той е изпиталъ всичко, и следъ това изказалъ тази мисль, като считалъ, че всичко това е било необходимо за придобиване на знания. Сократъ пъкъ разсѣждавалъ точно обратно: Той казалъ, че чрезъ волята си, човѣкъ може да обуздае всички свои недостатъци и слабости. Толстой, като се основава на християнството, изнася още по-високъ моралъ, а именно: недостатъцитѣ не трѣбва само да се обуздаватъ, но тѣ трѣбва да се трансформиратъ. Като енергии, които вървятъ въ низходеща посока, тѣ могатъ да приематъ обратна посока на движение — възходеща. Въ това отношение, Толстой има по-хубави чърти отъ тия на Соломона и на Сократа. Обаче, и тримата не сж завършили още своето развитие. Въ бъдеще тѣ ще дойдатъ на по-висока степенъ на развитие.

И тъй, всѣки човѣкъ е миналъ или минава презъ формата на Соломона, на Сократа и на Толстоя. Соломонъ е прекаралъ единъ животъ само на ядене и пиене, физически животъ. За такъвъ животъ се изискватъ хора. И наистина, около него е имало много жени и прислужници. Това е аристо-

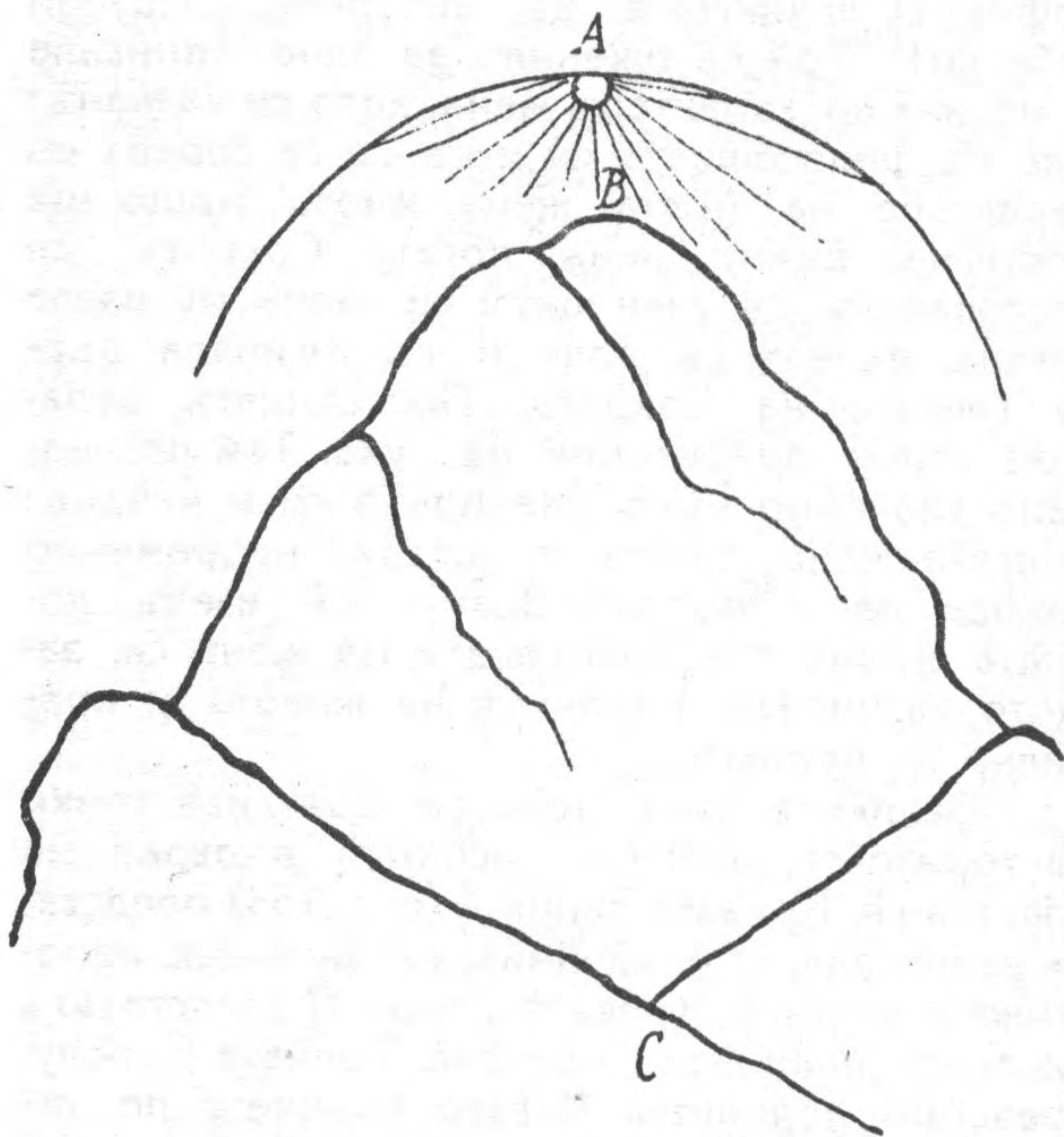

кратически животъ. Този животъ се е поддържалъ и съ наука, съ четене и писане на притчи. Въ Сократа виждаме точно обратното. Той искалъ да ликвидира съ физическия животъ, съ живота на ядене и пиене, затова се предалъ на размишления, на философски разговори и беседи. Неговата философия се заключава въ мисълта: „Познай себе си!“ Той се оженилъ за една сприхава и нервна по характеръ жена, като си казвалъ: Ако съ философията си мога да се справя съ характера на моята жена, много нѣщо ще постигна. Единъ день, когато Сократъ се разговарялъ съ ученицитѣ си, жена му взела легень пълень съ вода и го изсипала върху главата на Сократа. Последниятъ запазилъ пълно присъствие на духа. Той погледналъ спокойно къмъ ученицитѣ си и казалъ: „Когато едно дърво се посади, непременно трѣбва да се полѣе“. Значи, той взелъ добрата страна отъ постъпката на жена си, защото разбиралъ законитѣ на живота и правилно ги прилагалъ.

Великитѣ хора, това сж свѣтлитѣ точки на хоризонта, това сж високитѣ върхове на планинитѣ. Кривата линия *A* (стр. 154) представя небосвода, т. е. идейния, възвишения, непостижимия свѣтъ. Кривитѣ линии *B* представятъ високитѣ планински върхове. Точката *C*, долу, представя долинитѣ. Когато слънцето по високитѣ върхове започва да изпраща повече свѣтлина и топлина, снѣговетѣ и ледоветѣ по тѣхъ започватъ да се топятъ. Въ морално отношение, топенето на снѣговетѣ и ледоветѣ

представя разпуснатия животъ на планинитѣ. Следователно, когато хората сж много любезни, много учтиви, това показва, че тѣ сж горе, по високитѣ планински върхове, дето се топятъ и изпращатъ водитѣ си надолу. Когато

нѣма какво да се топи, тѣ оставатъ сами и се проявяватъ толкова скържави, каквито сж въ действителность. Какво представятъ тѣ тогава? Голи, скалисти върхове. Това,

което природата е натрупала върху тях, изчезва. Природата казва: Всичко, каквото имахъ, дадохъ, повече нѣма какво да давамъ. Като събера нови материали, пакъ ще ги натрупамъ. Планинитѣ регулиратъ въздушнитѣ течения. Сжщевременно и влагата става причина да се образуватъ различни течения, бури, циклони въ съгласие съ наклона на земята. Когато енергията на планинитѣ стане устойчива, снѣговетѣ започватъ да се топятъ и да слизатъ надолу, въ долинигѣ. Тогава дейтелността на долинитѣ започва да се усилюва: растителността става буйна, цвѣтята се развиватъ добре, дърветата вързватъ и даватъ хубави плодове. Значи, щомъ водитѣ започватъ да прииждатъ, това показва, че животътъ въ долинитѣ се усилюва. По този начинъ става преливане на живота отъ едно състояние въ друго. Ако това преливане става правилно, наричаме го еволюция, мораленъ устой, радостъ и веселие. Ако преливането на живота не става правилно, тогава идватъ всички нещастия въ свѣта. Съ други думи казано: ако снѣговетѣ на планинитѣ се топятъ равномерно и слизатъ по всички склонове, за да напояватъ долинитѣ, животътъ въ долинитѣ се развива добре. Обаче, ако топенето на снѣговетѣ става неравномерно, при слизането си, водитѣ завличатъ камъни, чакълъ, тиня, вследствие на което образуватъ голѣми насипи. Следователно, това, което става въ природата, става и въ индивидитѣ, и въ обществата, и въ народитѣ, и въ цѣлото човѣчество. Енергията отъ тяхнитѣ планински

върхове, т. е. отъ тѣхнитѣ мозъци понѣкога тече правилно, равномерно, надолу къмъ долинитѣ имъ, а понѣкога тече неправилно, неравномерно.

Съвременнитѣ хора говорятъ често за моралъ, за мораленъ устой и т. н. Когато се образува нѣкакво общество, хората пъкъ говорятъ за добро, за честностъ, за справедливостъ и за редъ още добродетели. Това говори за известни процеси, които ставатъ въ човѣшката душа. Кога човѣкъ говори за моралъ, за мораленъ устой? Когато стане богатъ, само тогава човѣкъ говори за моралъ, за мораленъ устой, за редъ и порядъкъ. Защо? Защото той има какво да пази. Ако нѣма какво да пази, нѣма защо да говори за тия нѣща. Следователно, когато се говори въ свѣта за моралъ, това подразбира пазене, грижливо отнасяне къмъ ония ценности, които Богъ е вложилъ въ човѣшката душа. Тѣзи ценности могатъ да се пазятъ само съ чистъ, възвишенъ животъ. Щомъ тѣзи ценности се загубятъ, човѣкъ престава да се развива.

Сега, когато разглеждате отличителнитѣ чѣрти на Соломона, на Сократа и на Толстоя, каква поука можете да извадите отъ тѣхъ? Въ тѣзи три лица вие трѣбва да виждате едно и сѣщо лице, което, отъ положението на царъ, постепенно слиза като философъ-мислителъ и стига въ положето на човѣкъ, който иска да познае душата на народа. Това сж три състояния, презъ които човѣшката душа минава. Нѣкой

човѣкъ казва: Да имамъ условия, това и това бихъ направилъ. Значи, този човѣкъ мечтае за царски условия. Питамъ: ако бждете царъ, какво ще направите? Ще направите това, което и Соломонъ направи. Казвате: Да имамъ знания. Какво ще направите? — Ще направите това, което и Сократъ направи. Сократъ можа ли да разреши задачата „познай себе си“? Преди всичко, гърцитѣ възприеха тази задача отъ източнитѣ народи. Човѣкъ нѣма защо да се познава. Истинското самопознаване разбира познаване на онова, което е скрито въ душата на човѣка. Само това нѣщо трѣбва да се реализира. А тъй, да познава човѣкъ своитѣ недъзи, това не е самопознаване. Тъй щото, самопознаването подразбира разкриване на човѣшката душа, да знае човѣкъ, какво добро може да направи.

Значи, познаването не подразбира разкриване на човѣшкитѣ слабости, на човѣшкитѣ дефекти. Когато гениалниятъ работи, дефектитѣ му сж извънъ неговия животъ. Той не се спира върху дефектитѣ си. Дефектитѣ на писателя, на примѣръ, не сж въ самия него, тѣ сж въ окръжаващата срѣда. Това не зависи отъ неговата нервна система, но изключително отъ външнитѣ условия. Нѣкой писаръ пише тънко или дебело — и това зависи отъ външнитѣ условия, отъ перото, отъ мастилото, отъ обстановката и т. н. Отъ френологическо гледище, това показва, че хората около него се занимаватъ съ дребнавости, които препятствуватъ

на енергията да се прояви правилно. Човѣкъ трѣбва да дойде до положение да не се смущава отъ външнитѣ условия, нищо външно да не го безпокои. Срѣщате нѣкой човѣкъ, виждате, че е неспокоенъ. Защо? Дрехитѣ му не били, каквито трѣбва, обувката му били малко скжсани, шапката му била стара. Другъ пъкъ се смущава, че масата за ядене не била наредена, както трѣбва: кърпитѣ не били добре сгънати, солницата не била турена на мѣсто, въ яденето нѣмало достатъчно пиперъ и т. н. Всички хора се безпокоятъ за дребни работи, вследствие на което тѣхниятъ почеркъ не е правиленъ. Енергиитѣ на тѣхнитѣ сили и способности не се проявяватъ правилно. Ако нѣкой графологъ разглежда почерка на съвременнитѣ хора, по него свободно може да чете характера на тѣхнитѣ желания.

Казвамъ: Соломонъ, Сократъ и Толстой сж три типа, които носятъ въ себе си известни сили. Всѣки типъ, изобщо, крие въ себе си известни сили, но отъ всички типове единъ день ще се оформи общъ типъ, въ който ще се включва положителната философия и наука на живота. Този типъ ще представя една митическа книга, отъ която ще се изучава историята и развитието на цѣлото човѣчество. Като помислимъ за Соломона, за Сократа и за Толстоя, веднага ще си спомнимъ за голѣмото влияние, което тѣ сж упражнили върху човѣчеството. Обаче, тѣ не сж първокласни единици; има и по-високи върхове отъ тѣхъ, но понеже днесъ четохте темата „Отли-

чителнитѣ чърти на Соломона, на Сократа и на Толстоя“, затова говориме за тѣхъ. Положението на Соломона, като царь, представя условия за придобиване на знание и мъдростъ. Що се отнася до женитѣ и наложницитѣ на Соломона, ще ги оставимъ настрана, понеже тѣ представятъ неговитѣ костюми, т. е. неговитѣ желания, които всѣки день могатъ да се мѣнятъ. Въпросъ е, дали този царь е могълъ да обича всички тия жени. Какво представя числото 1200, т. е. 900 жени и 300 наложници, отъ кабалистическо гледище? Това сж 12-тѣ зодии. Значи, на всѣка зодия се падатъ по сто жени. Въ числото 900, 9-тѣ представя крайния предѣлъ, до който могатъ да стигнатъ желанията на човѣка. Въ числото 300, тройката, напримѣръ, показва число, съ което може да се работи на физическия свѣтъ.

Когато Соломонъ прибралъ при себе си тия 900 жени и 300 наложници, той криелъ въ душата си съвсемъ друга идея отъ тази, която съвременнитѣ хора му приписватъ. Тѣ му приписватъ повече грѣхове, отколкото той ималъ. Тѣзи жени били негови ученички и слушателки. Неговитѣ грѣхове не се заключаватъ въ това, че ималъ много жени, но въ факта, че се отклонилъ отъ Бога. Неговитѣ ученички отдалечили сърцето му отъ Бога. Вследствие на това, Соломонъ изгубилъ равновесието си. Той се подкупилъ, увлѣкълъ се и падналъ. Съ това заедно той съградилъ нѣколко езически храмове и служилъ на други богове. Въ това, именно, седи погрѣшката на Соломона. Когато се казва, че човѣкъ върши престѣп-

ления, това не е право. Човѣшката душа е нематериална, неуловима. Немислимо е душата на човѣка да се опетни или оцапа. Тѣлото на човѣка може да се подложи на мъчения, може да се петни, да се разпѣва, но що се отнася до неговата душа, тя е свободна, независима. Щомъ се отдѣли отъ тѣлото, тя веднага се изчиства. Единствената грѣшка на хората седи въ мисълта имъ, че душата може да се петни. Душата нито се петни, нито се заробва. Има деликатни страни въ чувствата на човѣка, дето, докосне ли се нѣщо отвънъ, може да създаде редъ нещастия за него, но това още не е човѣшката душа.

Представете си, че вие посещавате единъ свой приятелъ, когото не сте виждали цѣли десетъ години. По този случай той ви приготвя хубава баница, съ млѣко, съ чисто масло, и ви предлага да я раздѣлите между десетина свои приятели, които поканилъ пакъ по случай вашето гостуване. Вие поглеждате къмъ баницата, вижда ви се приятна, съблазнителна. Ако хвърлите око на нѣкое парче отъ срѣдата на баницата, като на най-хубаво, отъ този моментъ вече вие се натъквате на грѣхове и нещастия. Отъ този моментъ вече вие пущате малкото краче на дявола въ себе си. Отъ този моментъ започватъ грѣховетъ ви, които съ хиляди години ще ви следватъ. Казвате: Какво да правя тогава? — Трѣбваше да вземете за себе си крайчето на баницата, а не най-хубавото парче. Ако постѣпите така, въ този моментъ щастието ще започне да ви ледва. Всичкитѣ

парчета на баницата сж отъ едно и сжщо качество. Казвате: Еди-кой си човѣкъ е по-добъръ отъ мене, а еди-кой си е по-лошъ. Въ това, именно, седи вашата погрѣшка. Вие трѣбва да знаете, че всички парчета отъ баницата сж отъ едно и сжщо качество и сж еднакво опечени. Следователно, отъ Божествено гледище, къмъ всички хора трѣбва да имате еднакво почитание и уважение. Докато правите разлика между хората, че едни сж по-добри, а други — по-лоши, вие всѣкога ще бждете нещастни. Кажете ли, че хората въ нѣкое братство не живѣятъ добре, вие не дѣлите баницата правилно. Отъ този день нещастieto нѣма да напусне дома ви.

Питамъ: Кой е събралъ хората въ обществата? Ако мислите, че тѣ сами сж се събрали, лъжете се. Богъ. Любовта е събрала хората въ обществата. За да се събератъ хората на едно мѣсто, между тѣхъ непременно трѣбва да има любовъ. Докато между хората нѣма нѣкакъвъ идеалъ, докато любовта не влѣзе между тѣхъ, тѣ не могатъ да образуватъ общества. За да се подържатъ обществата, всѣки трѣбва да внимава на своя животъ, правилно да дѣли баницата. Въ това седи истинскиятъ моралъ. Въпроситѣ се разрешаватъ съ правилно дѣление, а не съ закачване, или съ заплашване. Последнитѣ сж палеативни сръдства. Затова казвамъ: Виждайте доброто въ всѣки човѣкъ! Виждайте добрата страна на всичко! Представете си, че всички хора живѣятъ добре, че всички сж-

светии. Какъ мислите, при това положение, щѣхте ли да бждете щастливи? Нѣмаше да бждете щастливи. При това положение, хората щѣха да изпитватъ такова недоволство, каквото никога на земята не е съществувало.

Ще приведа единъ примѣръ, който илюстрира недоволството на съвременнитѣ хора. Хората сж недоволни и оттамъ, отдето нѣматъ право да бждатъ недоволни. Единъ майсторъ грѣкъ се качилъ единъ день на кжщата си да поправя нѣщо. По невнимание, той се подхлъзналъ, падналъ отъ кжщата и строшилъ крака си. Той започналъ да плаче, да роптае и се обърналъ къмъ Зевса съ думитѣ: Господи, азъ мислихъ, че си отъ добритѣ богове, а ти създаде такъвъ законъ, споредъ който трѣбваше да си счупя крака. — Какво искашъ да направя? — Изхвърли този законъ, да не действува повече въ свѣта, за да бждатъ хората свободни. Какъвъ билъ този законъ? Законътъ за земното притегляне, споредъ който, всѣко тѣло, хвърлено въ въздуха, пада на земята. — Добре, още утре ще бжде твоята воля: кракътъ ти ще оздравѣе. Този майсторъ, здравъ вече, отишълъ пакъ на работа. Махналъ съ чука въ въздуха, но той увисналъ, не могълъ да се върне пакъ назадъ. Ударилъ съ другъ инструментъ, и той увисналъ въ въздуха. Каквото подхвърлилъ въ въздуха, всичко увиснало. Седи той, чуди се, какво да прави, но вече ядосанъ, недоволенъ отъ новото положение, отъ новия законъ. Цѣла седми-

ца стоели чукътъ и другитѣ инструменти въ въздуха, и той нищо не могълъ да върши. Който иска да живѣе споредъ съвършенитѣ закони, той ще стои на едно мѣсто въ въздуха, безъ да може да работи. Който не е готовъ за тия закони, той ще живѣе споредъ несъвършенитѣ закони: ще работи споредъ тѣхъ, макаръ и да чупи понѣкога краката си. Затова казвамъ: по-добре съ опасностъ за краката, но съ разумностъ за главата, отколкото съ опасностъ за главата, а съ разумностъ за краката.

Сжщото се отнася и до васъ: по-добре съ мжнотии да вършите всичката си работа, отколкото да казвате, защо Богъ е създалъ свѣта така, а не иначе. Когато сте спѣли, Богъ е мислилъ, правилъ хиляди опити, докато най-после е създалъ най-красивия свѣтъ, отъ който вие сте недоволни. При сегашнитѣ условия, по-хубавъ свѣтъ отъ този не може да сжществува. И по-добъръ животъ отъ сегашния не може да сжществува. Като не разбирате живота, казвате: Защо Богъ ни е пратилъ на земята? — На този въпросъ всѣки самъ трѣбва да си отговори. Затова, за следния пжтъ пишете върху темата: „Защо Богъ ни е пратилъ на земята, и каква работа ни е далъ?“ Споредъ положителната философия човѣкъ трѣбва да бжде доволенъ отъ живота, който му е даденъ, защото, следъ време, този животъ ще се трансформира въ нѣщо по-хубаво. Формата на сегашния човѣкъ не е съвършена още. Съ умоветѣ, които хората иматъ днесъ, тѣ не могатъ да

разбератъ Божиитѣ пѣтища. Обаче, тѣ не трѣбва да се отчайватъ. Тѣ ще пострадатъ, ще потжгуватъ, ще се помжчатъ, но единъ день ще се домогнатъ до положителната философия, ще разбератъ живота. Тѣ ще иматъ по 900 жени и 300 наложници, ученички и слушателки, като Соломона, и ще изучаватъ философията на живота. Тѣ ще иматъ най-лошитѣ жени, като Сократа, и ще изучаватъ философията „познай себе си“! Тѣ ще бждатъ и въ положението на Толстоя, и женитѣ имъ нѣма да имъ позволяватъ да реализиратъ идеитѣ си. Соломонъ казваше: Не е лесно да излѣзе човѣкъ на глава съ толкова жени! Сократъ казваше: Всѣко дърво, като се посади, трѣбва да се полѣе. Жената на Толстоя пѣкъ казваше: Не е дошло още времето за това учение.

И наистина, не е дошло още времето за новото учение. Защо? Защото хората сж недоволни. Човѣкъ трѣбва да бжде доволенъ отъ положението, въ което се намира, и да благодари за всичко: да благодари за хлѣба, за въздуха, за водата, за дрехитѣ, за обувката, за водата. Всѣка сутринъ човѣкъ трѣбва да благодари на Бога за всичко и да каже: Боже, помогни ми, дай ми сила да работя, да изправя всичко! Макаръ днесъ да съмъ съ скжсани дрехи и обувка, но единъ день всичко ще изправя. Богъ всѣки день ви дава възможность да работите. Той ви е далъ една картина, която трѣбва да изработите, като опредѣля, де да отидете, какво да правите, а вие се отказвате, не искате да изпълните Не-

говия съветъ, да не ви сждятъ хората. Ако работите, никой нѣма да ви сжди. Умниятъ лесно намира погрѣшкитѣ си. Той знае, че погрѣшкитѣ седатъ въ неправилното приложение на принципитѣ, а не въ самитѣ принципи. Когато майката дава твърда храна на детето си, желанието ѝ е добро, но преждевременно е дошло. Малкото дете трѣбва да се храни съ мека, съ течна храна.

Питамъ: защо ви проповѣдвамъ за любовта? Защото вие сте малки деца, и трѣбва да се храните съ млѣко. Въ бъдеще, когато пораснете и дойдете на земята, нѣма да ви говоря вече за млѣко, за любовта, но ще говоря за коститѣ, за мъдростта. Тогава ще кажа: едно време, когато бѣхте малки деца, нуждаехте се отъ млѣко, но сега имате вече зжби, сами дѣвчите храната си, затова ви трѣбва твърда храна. Ще кажете: Едно време ни държахте близо до гърдитѣ си. Да, минаха вече тѣзи времена. Така постъпва природата, така постъпва и Богъ. Тѣй щото, когато става въпросъ за обичъ, за близость, трѣбва да знаете, че обичта, както и близостта сж вътрешни. Разбирането е вътрешно.

Природата работи сега, за да превърне соковетѣ на любовта въ свѣтлина. Свѣтлината ще превърне въ знание, знанието — въ животъ, животътъ — въ абсолютна истина, а истината — въ свобода. Така ще се дадатъ на човѣка всички възможности да реализира желанията на своята душа. Когато реализира напълно всички красиви и възви-

шени желания, човѣшката душа ще се задоволи. Тогава и Богъ ще бжде доволенъ отъ човѣка. „Въ Писанието е казано: Ще се всели Богъ въ душата, въ умоветъ, въ сърцата, въ тѣлата ви, за да се радвате на Неговитъ дѣла!“

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

*

39. Лекция отъ Учителя, държана на 22 юний, 1927 г. София.

*

КЛАСИЧЕСКАТА КНИГА НА ЛЮБОВТА.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

Чете се темата: „Защо съмъ пратенъ на земята?“

Изпѣйте упражнението: „Изгрѣва слънцето“.

Колко отговори могатъ да се дадатъ на зададената тема? Колко отговори могатъ да се дадатъ специално на думата „защо“?

Сега ще напиша нѣколко действия, върху които трѣбва да разсждавате:

$$2 + 4 = 6$$

$$2 \times 4 = 8$$

$$4 : 2 = 2$$

Това сж прости, аритметически действия. Защо между числата 2 и 4 се туря знака плюсь? За да се покаже, че действието е събиране. Числото 6 е отговорътъ на това действие. Има ли другъ отговоръ? Не, този е единствениятъ. Допуснете, че това сж живи същества, напимѣръ, яйца, отъ които могатъ да се излупятъ пиленца. Колко пиленца могатъ да се излупятъ отъ тия яйца? Шестъ пиленца. Ще имате ли печалба отъ тѣхъ? За да живѣятъ, тѣзи пиленца трѣбва да се хранятъ. Числото шестъ е неутрално. Щомъ

съберете числата 2 и 4 на едно мѣсто, вие ще дойдете до границата на едно реално число. Когато отъ числото 4 извадите 2, вие ще получите числото две. Числото 4 е строго, положително число, което произвежда страданията въ свѣта. Щомъ го раздѣлите на две, ще получите едно меко число, а именно, числото две.

Често хората изпитватъ голѣмъ страхъ, безъ да знаятъ причинитѣ за страха. Коя е причината за страха имъ? Че могатъ да счупятъ нѣкой прозорецъ и после трѣбва да плащатъ. Питамъ: има ли такива прозорци въ тѣхъ, които могатъ да се счупятъ? Има, но тѣ могатъ да се счупятъ само при условие, ако вѣтърътъ се усили. Щомъ вѣтърътъ престане, и опасността за счупването на прозорцитѣ е избегната.

Сега, като разглеждаме аритметическитѣ действия, натъкваме се на редъ закони, които иматъ приложение въ самия животъ. Напримѣръ, числото 4 представя краенъ предѣлъ на нѣщо. Съ него се изобразява квадратътъ. Който попадне въ квадрата, той се намира въ крайно напрежение, въ положението на пълна бомба. За да излѣзе отъ него, човѣкъ трѣбва, или да го изпразни, или да го пукне нѣкъде, да направи дупка въ него. Ето защо, когато човѣкъ се намѣри въ напрегнато състояние, явяватъ се страданията. Въ този смисълъ, страданията не сж нищо друго, освенъ изтичане на излишна енергия. Щомъ излишната енергия отъ човѣка изтече, и страданията за него преставатъ. Напри-

мѣръ, различнитѣ болести, които човѣкъ изпитва, като главоболие, коремоболие, болки на сърцето и др., — не сж нищо друго, освенъ напрегнати състояния. Тия състояния се дължатъ на известни подпушвания, които ставатъ, както въ нервната, така и въ останалитѣ системи на човѣка. Често хората подпушватъ мисълта си отъ страхъ. Напримѣръ, имате синъ, който следва въ странство. Въ първо време вие сте спокойни заради него, радвате се, че той работи добре и мечтаете, че като свърши университетъ, великъ човѣкъ ще стане. Единъ день отивате при една врачка, да ви каже нѣщо за вашия синъ. Тя хвърля карти, хвърля бобъ и казва, че на 33 годишната си възраст синътъ ви ще умре. Отъ този день вашето спокойствие се нарушава, вие започвате да се безпокоите, да се тревожите за сина си. Тази врачка е станала причина да се безпокоите, да се страхувате за сина си. Значи, вие вѣрвате на врачката повече, отколкото на вашето вътрешно чувство. Досега азъ не съмъ срещналъ човѣкъ, който да не вѣрва въ нѣкоя врачка. Човѣкъ все вѣрва въ нѣкоя врачка. Нѣма човѣкъ, който да не е лековѣренъ въ едно, или въ друго отношение. Вѣтърътъ духа, прозорцитѣ се подвижватъ, приказватъ нѣщо таинствено на човѣка, и той става лековѣренъ. Вѣтърътъ влиза отвънъ, иска да се разговаря съ насъ, а пазачитѣ на прозорцитѣ пазятъ, не го пущатъ да влѣзе, защото има карантина. Задоволителенъ ли е този отговоръ?

Сега, като умножите 2×4 или 4×2 , получавате числото осем. Защо между тѣзи две числа поставяте знака за умножаване? Каква е разликата между събирането и умножаването? Какъв процесъ представя поставянето на яйца подъ нѣкоя кокошка? Това е процесъ на събиране. Какъв процесъ се извършва при излупване на пиленцата? Умножаване. Значи, при умножаването влиза единъ елементъ по-високъ отъ този, който влиза при събирането. Събирането е законъ на приготвление. Отъ редъ години вече вие се занимавате съ окултната наука, но все още не сте се домогнали до ония елементарни правила, съ които можете да си обяснявате вътрешнитѣ преживявания. Вие често промѣняте състоянията си, което показва, че минавате презъ една област на настроения. Напримѣръ, както седите и размишлявате, изведнѣжъ дигнете червеното знаме и сте готови да воювате. Подирѣ малко се размислите, сгънете знамето, умърлушите се и казвате: Не му е времето още — и се връщате назадъ. Можете ли да си дадете отчетъ, кои сж сжщественитѣ причини, поради които тѣй лесно измѣняте състоянията си? Единъ добъръ методъ срещу настроенията е четенето на книги отъ различни автори. Ако имате нѣкакво мрачно, тежко настроение, четете нѣкоя книга отъ авторъ, който е идеалистъ, и ще видите, че настроението ви ще се подобри. И обратно: ако сте добре разположени, четете нѣкоя книга отъ материалистъ писателъ, и ще видите, че настроението ви веднага ще се по-

нижи. Ако имате нѣкакъвъ усъвършенствуванъ термометъръ, мѣрете съ него температурата си, да видите, какви понижавания и повишавания ставатъ съ нея при различнитѣ настроения и преживявания, които минавате. Когато се съмнявате, достатъчно е да изживѣете нѣщо силно, за да не остане сѣнка отъ съмнението ви. Това показва, че малко или много, човѣкъ все се подава на влияния. Достатъчно е да минете покрай нѣкое дете, което ще ви каже една обидна дума, за да се повлияете отъ нея. Ако това дете ви запита, дали сте боленъ, защо имате малко жълтъ цвѣтъ на лицето, вие веднага ще се върнете дома си и ще започнете да се самонаблюдавате, какво ви боли. Като мислите по този начинъ, ще намѣрите, че имате нѣкакво възпаление въ чървата, или въ бѣбрецитѣ, или въ слѣпото чърво и т. н.

Съвременнитѣ хора още не сж дошли до положението на гжската, или на патицата, да мажатъ перата си съ нѣкаква масъ, благодарение на която да не потъватъ въ водата. Като намаже перата си съ масъ, въ колкото дълбока вода и да влѣзе, гжската никога не потъва. По сжщия начинъ и дяволътъ постъпва съ себе си. Като види, че може да пострада нѣкъде, той намазва перата си съ нѣкакво масло да не потъва въ водата. Вие още не сте патици, но сте кокошки.

Казвате: Възможно ли е да сме кокошки? Като казвамъ, че не сте патици, но сте кокошки, имамъ предъ видъ, че като плава въ водата, патицата намазва перата си съ масъ,

за да не отнима водата топлината на тѣлото ѝ. Кокошката, обаче, която живѣе на суша, не се занимава съ това изкуство, да се маже съ масъ. Мнозина казватъ, че животътъ е море. Да, зависи, какъ човѣкъ живѣе. Ако животътъ е море и може да ви удави, трѣбва да имате малко масъ на перата си. На въпроса „защо“, никога не може да се отговори, т. е. по-право не може да се даде положителенъ, абсолютенъ отговоръ. Тѣй щото, на въпроса, защо числата се събиратъ, изваждатъ, умножаватъ и дѣлятъ, не може да се даде никакъвъ отговоръ. Напримѣръ, числото две може да се събира, да се изважда, да се умножава, да се дѣли и т. н. На въпроса, защо Богъ е изпратилъ човѣка на земята, също така не може да се даде абсолютенъ отговоръ. Огъ това, че Богъ е изпратилъ човѣка на земята, разбираме законъ на ограничаване.

Казваме, че Богъ е изпратилъ човѣка на земята, но може и никжде да не го е изпратилъ. Нѣкой сънува, че е ходилъ въ Америка, въ Англия, или другаде нѣкжде. Става сутринята, вижда, че никжде не е ходилъ. Тѣй щото, когато нѣкой казва, че е ходилъ на слънцето, това е толкова вѣрно, колкото, че е ходилъ на сънъ въ Америка, въ Англия, или другаде нѣкжде. Значи, идейното ходене не трѣбва да се смѣсва съ физическото. Идейниятъ свѣтъ е свѣтъ на освобождаване, а физическиятъ — свѣтъ на ограничаване. Да бждете близо до Бога, това значи да сте въ свѣта на освобождаването, т. е. да

сте освободени отъ всѣкакви ограничения. Да сте близо до Бога, това значи да сте въ една атмосфера чиста и възвишена и да живѣете между сжщества, които напълно разбиратъ вашия умъ, вашето сърце, вашата душа и постъпватъ съ васъ тъй, както вие разбирате. Да сте далечъ отъ Бога, значи да сте между хора, които никакъ не ви разбиратъ. Учителтъ разбира ли ученика си? Не го разбира. Щомъ ученикътъ не знае урока си, учителтъ веднага му пише слаба бележка. Ученикътъ разбира ли учителя си? И той не го разбира. Щомъ не отговори добре, той се сърди на учителя си, че му писалъ слаба бележка. Когато готвачката не готви добре, господарката ѝ веднага я уволнява. Изобщо, съвременнитѣ хора не се разбиратъ помежду си.

Сега всички трѣбва да изучавате основнитѣ принципи и закони на живота, за да разбирате своитѣ вътрешни състояния. Следователно, когато човѣкъ дойде до положение да разбира своитѣ вътрешни състояния, само тогава той може да живѣе идейно. Ако не разбира своитѣ вътрешни състояния, той всѣкога ще се излага на закона на илюзиитѣ. Въ съвършения човѣкъ всичко е хармонично. Той живѣе въ голѣмо изобилие. Идейниятъ човѣкъ живѣе въ чистота, въ широчина на своитѣ идеи, въ сила, въ мощъ, въ вътрешно разбиране и прилагане на Божественитѣ закони.

Представете си една майка, която има две деца. Единъ день бащата донася въ кж-

щи два килограма круши, отъ два вида: всѣка круша отъ единия видъ тежи по четвъртъ килограмъ, а всѣка круша отъ втория видъ тежи по 50 грама. Майката дава на едното си дете една отъ хубавитѣ круши, които тежатъ по 250 грама, а на другото дава една отъ крушитѣ, които тежатъ по 50 грама. Детето, което е получило голѣма и хубава круша, има едно мнение за майка си, а другото, което е получило по-малката круша, има друго мнение. Първото дете е доволно отъ майка си, а второто е недовошно. Майката се усмихва и казва: Нѣма нищо, деца сж. Не, това сж символи, въ които се криятъ известни закони. Ако дамъ на едного едно хубаво самопишещо перо, съ златенъ писецъ и съ златна верижка, а на другиго дамъ едно просто, желѣзно перо, което струва едва 10—15 лева, какво ще бжде разпожението на тия двама души по отношение на мене? Или, да допуснемъ, че на едного дамъ една хубава класическа книга, а на другиго — единъ простъ букваръ за първо отдѣление, какво разположение ще иматъ тѣзи двама души къмъ мене?

Следователно, който само говори нѣкому за любовта, безъ да я прилага, той му подарява букваръ за първо отдѣление — букваръ на любовта. Който пъкъ говори нѣкому за любовта, но сжщевременно я прилага, той му подарява класическа книга на любовта. Питамъ: еднакво ли струватъ тия две книги? Каква е разликата между едната и другата? Който чете „букваря на любовта“,

той се надува като пътелъ, като пуякъ. Защо? Такива сж качествата на букваря. Който чете „класическата книга на любовта“, или „книгата на съвършенството“, той мисли дълбоко, постоянно ходи, плаче. Защо плаче той? Защото въ тази книга има сухи формули, които той трѣбва да чопли, да развива, да разработва, докато извади нѣщо отъ тѣхъ. Букварьтъ на любовта казва: Който ме чете, той ще охка, ще се мъчи да научи азбуката на моя езикъ. Книгата на съвършенството, или класическата книга на любовта казва: Който ме е взелъ веднѣжъ въ ржцетъ си, той ще разбере, че сълзитъ отъ очитъ му трѣбва да пресъхнатъ. Тя изисква отъ човѣка готовностъ за всѣко добро дѣло, добро начинание. Ако нѣкой е богатъ, той трѣбва да знае, че ще дава.

И тъй, които сж чели букваря на любовта, като заминатъ за онзи свѣтъ, ще влѣзатъ въ небето на букваритъ. Значи, има едно небе на букваритъ, въ което влизатъ само малкитъ деца. На какво сж емблемъ децата? Въ живота си, старитъ хора четатъ букваря на любовта, а децата — класическата книга на любовта. Защо е така? Защото децата плачатъ. Ако нѣкое дете плаче, то плаче заради майка си. Това е физиологически законъ. Когато при зачеването на нѣкое дете майката плаче, като се роди, детето сжщо ще плаче. Изобщо, детето преживява състоянията на майка си и на баща си. Детето никога не боледува за себе си; детето никога не плаче за себе си. Ако майката е

била болна, и детето ще бжде болно; ако майката е била невежа, и детето ще бжде невежо. Затова се казва, че грѣховетѣ на майката сж грѣхове и на децата. Оттукъ можемъ да извадимъ следния законъ: за да роди човѣкъ една здрава, свѣтла и благородна мисль, или едно здраво и благородно желание, тѣ непременно трѣбва да се родятъ безъ охкане и пѣшкане. И мислитѣ, и чувствата, и желанията се зачеватъ, раждатъ и живѣятъ като човѣка. Следователно, всѣка мисль, която човѣкъ е родилъ въ нѣкакво болезнено състояние, сжщо като него ще стене, ще плаче. Затова е казано въ Писанието: „Постоянно се молете, винаги се радвайте и непрестанно благодарете!“ Това е състоянието на детето.

Питамъ: ако въ ума на нѣкой човѣкъ едновременно се родятъ нѣколко идеи, какво заключение ще извадите за него? Ако въ ума на нѣкой човѣкъ се родятъ едновременно петъ-шестъ идеи, той е млѣкопитаещо; ако въ ума му едновременно се родятъ десетина идеи, той е отъ рода на птицитѣ; ако въ ума му едновременно се родятъ хиляди идеи, той е отъ рода на рибитѣ; и най-последно, ако въ ума на нѣкое сжщество се роди само една сжществена идея, това сжщество е човѣкъ. Единъ день срещнахъ една стара баба, която ми каза: Ехъ, синко, родихъ азъ 20 деца, но нито едно не ми остана. Питамъ: не бѣше ли по-добре да е родила едно дете, но да ѝ остане живо, отколкото да роди 20 деца, но нито едно отъ тѣхъ да не остане живо?

Ако вие сте имали 20 вървания въ живота си, но нито едно отъ тѣхъ не ви е останало, какво ви ползватъ тия 20 вървания? Вие започвате съ мисълта, че Богъ е Любовь, а после казвате, че съ любовь не може да се живѣе. Започвате съ мисълта, че Богъ е Правда, вървите известно време съ тази мисълъ, но после казвате, че и съ правда не може да се живѣе. Казвате, че Богъ е Истина, искате да живѣете споредъ тази Истина, но после намирате, че и съ истина не може да се живѣе. Започвате съ мисълта, че Богъ е Мждрость, но казвате, че и съ тази мждрость не може да се живѣе. Намирате, че по-добре е човѣкъ да живѣе по простому, отколкото съ Божиата Мждрость. Искате да живѣете споредъ Божиата Добродетель, споредъ Божиата милость, но въ края на краищата, отъ всичко това се отказвате, докато останете само съ една проста мисълъ въ ума си, че Богъ за всичко промисля. Какво разбирате подъ думитѣ, че Богъ промисля за всичко? Когато нѣкой работникъ копае лозето на господаря си съ любовь, последниятъ ще промисли за неговата храна и заплата. Но ако работникътъ седи нѣкжде, спотайва се и не работи лозето на господаря си, последниятъ нѣма да промисли за неговата прехрана.

Изводътъ, който можете да направите отъ говореното, е следниятъ. Казвате: Толкова време живѣхме на земята, но какво научихме? Наистина, всѣки трѣбва да се запита, какво

е научилъ, следъ като е живѣлъ известно число години на земята. Вие не сте направили една анализа въ себе си да видите, какво сте придобили отъ живота. Вие живѣете като царски синове, като велики хора и току се обръщате къмъ единъ или другъ авторъ, да прочетете, какво сж казали тѣ за слънцето. Четете единъ, втори, трети авторъ и казвате: Зная вече, какво е писалъ еди-кой си авторъ за слънцето. Зная, какво е писалъ втори авторъ за слънцето и т. н.

Сега, като задавамъ въпроса, защо Господъ ви е пратилъ на земята, важно е да знаете, дали Той ви е пратилъ на земята? Преди всичко, въпросъ е, дали вие сте на земята. Да не излѣзе, че сънувате, че сте на земята? Ако това е сънь, вие ще се намѣрите въ положението на онази млада мома, за която се говори въ една приказка: тя сънувала една вечеръ, че се оженила и родила едно красиво дете, което наскоро следъ това умрѣло. Като станала сутринъта, момата разправила съня на майка си, и дветѣ започнали да плачатъ за умрѣлото дете. Реалниятъ животъ не допуска никакви противоречия. Щомъ има противоречия въ живота, този животъ е сънь, хипнотическо състояние. Следователно, докато живѣе въ противоречия, човѣкъ още не е реално сжщество. Който се съмнява, той не е реално сжщество. Съмнението е изразъ на излишна енергия. Човѣкъ се съмнява въ недействителни нѣща. Нѣкой има една фалшива лира, за която казва, че му е непотрѣбна, излишна и не

може да я употреби. Такова нѣщо представя съмнението въ човѣка.

Всички говорятъ за реалността на нѣщата, търсятъ реалността и не я намиратъ. Защо? Защото се движатъ още въ свѣтъ на илюзии, на заблуждения. Хората трѣбва да изживѣятъ своитѣ заблуждения; като излѣзатъ отъ тѣхъ, тогава ще влѣзатъ въ реалния свѣтъ — въ свѣта на Истината. Нѣкой казва, че не вѣрва въ Господа, че сжествуването на Бога не е реално и т. н. — Кое е реално, споредъ васъ? Тѣй както хората живѣятъ, реаленъ животъ ли е тѣхниятъ? Тѣ се раждатъ, растатъ, развиватъ се, боледуватъ, биятъ се, каратъ се, убиватъ се, докато единъ день изчезнатъ отъ лицето на земята. Не, това още не е истинскиятъ животъ, това е животъ на раници. Единъ день, като свалите всичкитѣ си раници и ви претеглятъ, колкото тежите, това сте вие, това е животътъ на душата, животътъ на реалността. Великитѣ, ученитѣ хора казватъ, че душата на човѣка тежи само 33 грама. Докато човѣкъ е живъ, ще го теглятъ, да видятъ, колко килограма тежи. Като умре, пакъ ще го теглятъ. И най-после, когато тежи 33 грама, той вече влиза въ реалния свѣтъ. Въ това отношение, азъ не съмъ правилъ опити, не съмъ теглилъ човѣка като живъ и като умрѣлъ, да видя, колко тежи. Това сж твърдения на нѣкои учени хора. Тѣ казватъ, че душата на човѣка тежи 33 грама. Доколко е вѣрно това, не знаа. Тѣй щото, ако искате да видите, колко излишѣкъ носи човѣкъ на

гърба си, направете изчисления. Претеглете нѣкой човѣкъ, раздѣлете теглото му съ числото 33 и ще намѣрите отношението, което показва, колко пѣти човѣкъ е по-тежѣкъ отъ нормалното си тегло. Ако нѣкой човѣкъ тежи, наприкладъ, 66 клгр. или 66,000 грама, като раздѣлите $66,000 : 33 = 2000$. Значи, отношението е 1 : 2000.

Питамъ: вѣрата ви, съ която посрѣщате мъчнотиитѣ въ живота си, намира ли се въ отношение 1 : 2000? Значи, животътъ на човѣкъ, който тежи 33 грама, трѣбва да издържа на мъчнотии, които сж 2000 пѣти по-голъми отъ теглото му. Този законъ, това отношение е вѣрно и за вѣрата, и за силата на живота, вложена въ всѣки човѣкъ. Ето защо, когато се натѣкне и на най-голъмитѣ страдания, човѣкъ трѣбва да разшири душата си и да каже: Животътъ, който Богъ ми е далъ, има само външни, но не и вътрешни противоречия. При това разбиране, и 42° температура да има, човѣкъ ще бжде спокоенъ и ще каже: Каквато температура да имамъ, азъ зная, че нѣма да умра, защото вътрешната ми температура е толкова голѣма, колкото животътъ я изисква. Като дойде смъртъта при такъвъ човѣкъ, той ще я хване за ушитѣ, ще я разтърси и ще каже: Азъ не искамъ да умра! Смъртъта ще го погледне, ще види, че не може да се бори съ този човѣкъ и ще си отиде.

Като ви говоря по този начинъ, вие се въодушевявате и мислите, че сте готови изведнѣжъ всичко да направите. Затова, като

видите, че нѣкой има мжчноти и страдания, намирате, че тѣ нищо не представятъ. Обаче, щомъ мжчнотиитѣ и страданията дойдатъ при васъ, веднага кармата ви става тежка и губите всѣкакво самообладание. И наистина, най-трудната наука въ свѣта е самообладанието. Най-мжчно човѣкъ влада себе си. Следъ като завършите всички науки, най-после ще дойдете до науката на самообладанието. Най-малко десетъ пѣти ще побѣлѣе главата ви, докато се научите да се самовладате. Най-трудната, най-мжчнопостижимата наука е науката на самообладанието. Съвременнитѣ хора едва сж въ въведението на самообладанието. Говорите нѣщо на нѣкого, давате му нѣкакви съвети, а той казва: Да ми падне този човѣкъ въ ржцетѣ, ще го науча азъ!—Да, човѣкъ всичко може да направи, но всичко не дава добри резултати. Има произволни състояния въ човѣка, които не зависятъ отъ него. Има грѣхове, които човѣкъ върши несъзнателно, независимо отъ своитѣ разбирания. Има тайни грѣхове, за които човѣкъ не е отговоренъ. Напримѣръ, какъ ще изплатите грѣховетѣ и престѣпленията си, направени на сънь? За тия грѣхове ще ви сждятъ пакъ на сънь, а не въ будния ви животъ. Ако правите добро на сънь, пакъ на сънь ще ви възнаградятъ. Има разлика между доброто и злото, което човѣкъ върши въ сънния и въ будния си животъ.

И тѣй, да се върнемъ пакъ къмъ въпроса, защо човѣкъ е дошълъ на земята? Който се наеме да отговори на този въпросъ,

той трѣбва да го обоснове съ всички аргументи, научни и теоретически, както способният студентъ защитава своята докторска теза. Той навежда доказателства отъ 99 автори. Следователно, въ връзка съ зададения въпросъ, се явяватъ въпроситѣ, защо Господъ създаде човѣка и какъ го създаде? Въпросътъ „какъ Богъ създаде човѣка“, се отнася до знанието, до желанието му да учи занаятъ. На въпроса „защо Богъ създаде човѣка“, т. е. защо създаде калъта, се вижда желанието му да знае, за какво може да употреби тази калъ. Тази калъ е създадена за продаване. И тогава, на въпроса, защо Богъ ви е изпратилъ на земята, ще си отговорите, че сте изпратени да си купите по една кола.

Изпѣйте пѣсеньта: „Богъ е Любовь“!

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

*

40. Лекция отъ Учителя, държана на 29 юний, 1927 г. София

*

ВЪ ЖИВОТА.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

Четоха се резюмета на темитѣ: „Най-лесниятъ въпросъ“ и „Защо Господъ ме е пратилъ на земята?“

Съвременното човѣчество е влѣзло въ нова областъ, която изисква нови разбирания и нови методи за живота. Новата областъ изисква отъ хората и пълно самовладане. Тя изисква и нова наука. Новата наука не е за обикновени ученици, които не могатъ да се самообладаватъ. Обикновениятъ ученикъ едва има понятие, какво нѣщо е самообладаването. Самовладането е наука за светиитѣ, за адептитѣ, за великитѣ Учители въ свѣта. Но и ученицитѣ на окултизма отчасти поне трѣбва да прилагатъ самовладането въ живота си. И тѣ трѣбва да иматъ свѣтлина върху въпроса за самовладането. Нещастията, които сполетяватъ съвременния човѣкъ, се дължатъ на това, че той не може да се самообладава. Детето, което носи гърне съ млѣко на главата си, като не може да се владѣе, счупва гърнето и разлива млѣкото. Следъ туй плаче. Кой е виновенъ за това? То само е виновно. Благото бѣше на главата му, но не можа да го задържи. Кой е виновенъ

за нещастieto на богатия старецъ, който заровилъ богатството си нѣкжде въ земята, а после забравилъ мѣстото, дето го заровилъ? Той самъ е виновенъ. Кой е виновенъ за пияницата, че губи здравето, способноститѣ си? Той самъ е виновенъ. Неговиятъ нередовенъ животъ го съсипва.

Сега, не е въпросътъ да търсимъ виновния за нещастията въ живота, но важно е, какъвъ методъ трѣбва да се приложи за разрешаването на задачитѣ въ живота. Краката, напримѣръ, отдавна сж разрешили своята задача. Тѣ живѣятъ помежду си въ миръ и съгласие. Когато човѣкъ пита, какъ трѣбва да разреши задачитѣ си, краката му казватъ да се учи отъ тѣхъ. Защо ходи човѣкъ? Човѣкъ ходи, за да разреши социалнитѣ въпроси въ своя животъ. Докато е въ покой, човѣкъ мисли и разсжждава. Щомъ трѣгне, той разрешава нѣщо. Какъ ходи човѣкъ? Нѣкой трѣгва първо съ дѣсния, а после — съ лѣвия кракъ. Другъ пъкъ, обратно: първо съ лѣвия, а после — съ дѣсния. Дали съ дѣсния или съ лѣвия ще трѣгне, това има значение за резултата на неговата работа, но като вдига единъ кракъ следъ другъ, той върви къмъ известна целъ, разрешава известна задача. Като се движатъ, краката се разговарятъ помежду си и разрешаватъ нѣкаква задача.

Ние наричаме краката „область на човѣшкитѣ добродѣтели“. Ржцетѣ пъкъ само благославятъ. Десетѣтъ прѣста на краката представятъ десетъ метода, чрезъ които човѣкъ може да разреши известенъ социаленъ

въпросъ. Хората се различаватъ въ хода си: едни кривятъ краката си навътре, други — навънъ, трети — стъпватъ силно на петитѣ си, четвърти — на пръститѣ си и т. н. Причината за тѣзи изкривявания се дължи на отклоненията, които човѣкъ е направилъ въ своя животъ. Първоначално човѣкъ е ходилъ правилно, вследствие на което и задачитѣ му били разрешени. Първоначално разумниятъ свѣтъ, разумнитѣ сили сж действували чрезъ краката, а не чрезъ главата. Първо краката сж възприемали и прилагали Божественитѣ закони, а после — главата. Като сж знаели това, за да въздействуватъ на ученицитѣ си, учителитѣ въ миналото сж ги биели по краката съ фаланга. Когато набиете човѣка по краката, той става уменъ. Но разбира се, не трѣбва да се бие, докато всичко забрави. Когато имате едно своенравно, невежо дете, вземете една пръчица и го набийте по единия и по другия кракъ и вижте, каква промѣна ще стане съ него. Като не разбирали този законъ, много учители биели ученицитѣ си по ржцетѣ вмѣсто по краката.

Първото нѣщо, което се изисква отъ човѣка, е да държи въ изправностъ краката си. Човѣкъ не може да бжде добродетеленъ, ако краката му не сж въ изправностъ. Представете си, че нѣкой като върви, удря краката си ту въ единъ, ту въ другъ камъкъ, рита ту този, ту онзи човѣкъ, спъва се, пада, става. Какво показва това? Този човѣкъ има нѣкакъвъ същественъ дефектъ въ краката си, който се отразява върху неговия ходъ. Затова, именно,

човѣкъ трѣбва да пази краката си. Казано е въ Писанието: „Твоето Слово е свѣтилникъ на нозетѣ ми“. Значи, за да се приближи при Бога, човѣкъ трѣбва да започне съ методитѣ на движението. Лѣвиятъ кракъ, напримѣръ, е царствениятъ кракъ. Когато иска да разреши нѣкой въпросъ на жертва, човѣкъ трѣбва да стѣпи съ лѣвия кракъ, а дѣсния да вдигне нагоре, до го освободи отъ работа. Когато иска да разреши нѣкой въпросъ, който има отношение къмъ ума, ще стѣпи първо съ дѣсния кракъ. Тѣй щото, когато тръгвате съ нѣкой човѣкъ да вършите нѣкаква работа отъ сърдеченъ или умственъ характеръ, ще познаете, какъ ще свършите работата си отъ това, съ кой кракъ тръгвате. Дѣсниятъ кракъ е свързанъ съ силитѣ на мъдростта, а лѣвиятъ — съ силитѣ на любовта. Затова, когато предприемате нѣщо, което се отнася до мъдростта, ще се допитвате до дѣсния си кракъ; когато предприемате нѣщо, което се отнася до любовта, ще се допитвате до лѣвия си кракъ. Който може при ходене да владѣе краката си, той ще владѣе и рѣцетѣ си. Истинскиятъ човѣкъ се проявява чрезъ своитѣ рѣце и крака. Ако отрѣжатъ краката на човѣка до коленетѣ и рѣцетѣ — до лактитѣ му, той е изгубенъ вече. Той се връща въ първичния свѣтъ и се лишава отъ условията на всѣкаква проява. Тази частъ на краката, отъ коленетѣ надолу, и на рѣцетѣ, отъ лактитѣ надолу, сж създадени следъ разрешаването на важни социални въпроси въ живота.

Казвате: какъ трѣбва да живѣе човѣкъ,

че между сърцето и ума му да има хармония? За да има хармония между ума и сърцето на човѣка, той не трѣбва да се държи по-дълго време на единия, или на другия кракъ. По движенията на човѣка, по хода му можете да познаете, дали той е благочестивъ, или не, дали е крадецъ, или не. Изобщо, всичко, каквото човѣкъ мисли и чувства, се отразява върху хода му. Въ движенията, въ хода на човѣка сж отбелязани не само сегашнитѣ му чѣрти, но и такива, които той носи отъ миналото. Нѣкой върви и подхвърля краката си ту на една, ту на друга страна. Това сж атавистически прояви на миналото. Човѣкъ трѣбва да ходи правилно. Той трѣбва да внимава въ движенията, въ стѣпките си и да се коригира. — Ама не е ли позволено да ходя, както искамъ? — Щомъ искашъ, всичко ти е позволено, но трѣбва да знаешъ, че лошитѣ последствия на кривитѣ ти стѣпки и движения ще те следватъ. Никой не може да избегне последствията на своитѣ стѣпки. — Ама не мога ли да пиша, както искамъ? — Не можете. За писменността има правила, които трѣбва да се спазватъ. Всѣка буква трѣбва да се постави на мѣстото си. Не се ли постави на мѣстото си, написаното отъ васъ нѣма да има никакво съдържание.

Сжществува наука за ходенето, която днесъ мнозина изучаватъ. Отъ походката на човѣка се сжди за неговитѣ мисли и чувства, за въпроситѣ, които го занимаватъ, за неговия произходъ, за неговата чистота и т. н. Изобщо, цѣлиятъ характеръ на човѣка е опи-

санъ въ хода му. Който разбира тази наука, той всичко може да чете. Това показва, че нѣма нѣщо скрито-покрито въ свѣта. Хиромантикътъ чете по ржката, а онзи, който разбира науката за движенията, чете по хода на човѣка. И проститѣ хора, които се ползватъ отъ житейската си опитностъ, познаватъ нѣщо по хода на човѣка и затова казватъ: „Който много бърза, той назадъ остава“. Въ Школата бързане не се позволява. Бързитѣ, леснитѣ работи сж отъ лукавия. Богъ никога не бърза. Той се занимава съ най-бавнитѣ, съ най-мжчнитѣ работи. Човѣкъ се занимава съ обикновенитѣ работи. Лукавиятъ се занимава съ бързитѣ и лесни работи. Той бърза, иска да пести време. Не, щомъ трѣбва да свършите нѣкаква работа, никакво бързане не се позволява. Много време имате на разположение, нѣма защо да бързате толкова. Отъ васъ се изисква постоянство въ работата, но никакво отлагане и бързане. Работете, безъ да се стремите да свършите работата си чзсъ по-скоро. Отъ васъ се изисква да пригответе условията за дадена работа и да постоянствувате, а кога ще я свършите, това не е ваша задача. Всѣко упражненіе е подготвяване за дадена работа, която ще дойде отпосле. Напримѣръ, даде ви се упражненіе да носите десетъ пжти на день вода. Казвате: Какво ще придобия съ това упражненіе? — Първо ти калявашъ волята си, която указва влияние върху ума, а умътъ — върху чувствата. Чрезъ носене на вода, неусѣтно, въ организъма се внася малко влага, мал-

ко магнетизъмъ, който неутрализира разрушителното влияние на електричеството, особено въ слабитѣ, въ сухитѣ натури. Носенето на вода внася мекота въ човѣшкия характеръ, посрѣдствомъ която той привлича правната на живота. Носенето на вода е подготовка къмъ устойчивъ животъ. Тѣй щото, ходете по десетъ пѣти на день за вода, но не бързайте. Това упражнение ще даде добри резултати. Правиль ли е нѣкой отъ васъ опити, да брои, колко крачки има до изворчето, колко пѣти стѣпвате съ лѣвия, и колко пѣти — съ дѣсния кракъ? При това, интересно е да следите, дали крачкитѣ и презъ десетѣтъ пѣти на носене вода сж еднакво голѣми. Тѣзи нѣща, колкото и маловажни на видъ, иматъ голѣмо значение. Нека онѣзи отъ васъ, които сж свършили вече упражнението, направятъ тѣзи изчисления, да видятъ, колко крачки има до изворчето. Отъ даденитѣ статистически цифри ще извадимъ законитѣ на движението. По тѣзи числа учениятъ може да чете и да размишлява, да вади научни заключения.

И тѣй, ще знаете, че законътъ за самовладането е въ зависимостъ отъ закона за движението. Който не може да владѣе краката си, той не може да владѣе и своитѣ умствени способности. Ученикътъ трѣбва да владѣе движенията си, да върви правилно. Който върви и се клати надѣсно-налѣво, той нѣма хармония между ума и сърцето си, между мислитѣ и чувствата си, вследствие на което заболява отъ неврастения. Като ходи, нѣкой човѣкъ удря

силно съ петитъ си и предизвиква голѣмо сътресение на гръбначния си стълбъ. Това сътресение се предава и на главния мозъкъ. Човѣкъ трѣбва да върви тихо, спокойно, едва да се чува, че стѣпва. Защо нѣкои хора, когато ходятъ, тропатъ силно съ краката си? Какво означава тропането? Когато детето тропа съ кракъ, то иска да наложи волята си. Когато учителятъ тропа съ дѣсния, или съ лѣвия си кракъ, и той иска да наложи волята си на своитѣ ученици. Съ това той подчертава нѣщо. Човѣкъ има право да подчертава нѣщата, но на време и на мѣсто. Когато важни изречения се подчертаватъ, това има смисълъ. Когато маловажни и безсмислени изречения се подчертаватъ, въ това нѣма никакъвъ смисълъ.

Вие често изгубвате разположението на духа си и нищо не ви се работи, не ви се учи, не знаете, какво да правите, усещате вътрешна празнота. Казвате: Едно време имаше нѣщо, което ме радваше, подтикваше ме да вървя напредъ, но сега всичко изгубихъ. Какъ ще работя при това положение? Казвамъ: щомъ изпаднете въ такова състояние, измийте лѣвия си кракъ единъ, два, три, четири петъ, до десетъ пѣти. Следъ това измийте десетъ пѣти дѣсния си кракъ. Водата, съ която ще миете краката си, трѣбва да бѣде съвършено чиста, прѣсна, току-що донесена отъ чешмата. При това, тази вода трѣбва да е донесена съ молитва. Като миете по този начинъ краката си, ще видите, какъвъ резултатъ ще имате. Ако искате да имате резул-

татъ, всѣкога трѣбва да миете краката си съ чиста вода. Понеже краката сж свързани съ добродѣтелитѣ въ човѣка, всѣкога трѣбва да ги миете съ любовъ. Само така животътъ ви ще се осмисли.

Краката на човѣка трѣбва да бждатъ топли. Това говори за неговото здравословно състояние. Ако краката не сж топли и често истиватъ, човѣкъ не е здравъ. Студенитѣ крака сж първото условие за неврастенията въ човѣка. Онѣзи, които сж неврастеници и, които често губятъ разположението на духа си, нека отъ време на време се събуватъ боси и ходятъ по ситенъ пѣсъкъ, или по мека трева. Така, именно, краката влизатъ въ прямъ контактъ съ жизненитѣ сили на земята и се тониратъ. При сутриннитѣ упражнения, като вдигате ржцетѣ си нагоре, вие възприемате слънчевитѣ енергии; чрезъ краката пѣкъ възприемате земнитѣ енергии. Когато искате да възприемате енергии отъ слънцето, трѣбва да правите упражнения сутринъ. Когато искате да се освободите отъ събраната енергия презъ деня, трѣбва да правите упражнения вечеръ. Земята всичко взима, освобождава човѣка отъ излишнитѣ енергии, за да може сутринъ отново да възприема отъ слънцето. Значи, вечеръ ще се изпразвате, сутринъ ще се пълните. Ако не се изпразва, човѣкъ ще бжде подобенъ на бомба, готовъ всѣки моментъ да избухне. Излишната енергия, която е възприелъ, човѣкъ трупа по всички свои удове — ржце, крака, очи, уши и, дето го бутнатъ, веднага се произвежда взривъ. Като

прави упражнения, той се освобождава отъ тази енергия и става годенъ да възприема нова.

Сега, мнозина се противятъ, не искатъ да учатъ, не искатъ да правятъ упражнения и казватъ: Защо Господъ създаде такъвъ свѣтъ? Не можа ли да създаде другъ свѣтъ? На въпроситъ защо и за какво, ученитъ не отговарятъ. Тѣ казватъ: Програмата въ нашето училище е такава и такава. Който иска да следва това училище, той трѣбва да мисли право, да ходи право, да се движи право и т. н. Ако изпълнява тази програма, той ще има едни резултати; ако не я изпълнява, ще има други резултати. Отъ него зависи, какви резултати ще има. Окултната школа дава на ученицитъ си редъ правила, какъ да ходи, кога да тръгва, кой кракъ напредъ да туря и т. н. Викатъ нѣкого на гости. Той не трѣбва да бърза, но трѣбва да спре, да помисли малко, да се помоли вътрешно, да се приготви и тогава да тръгне. Викатъ нѣкого да отиде еди-къде си, че умиралъ нѣкой. И въ този случай пакъ не трѣбва да бърза. Първо ще се помоли за него. После ще се въоръжи съ сили, да може да се справи съ условията, на които ще се натъкне, и следъ това ще тръгне. Съ бързане работа не става. — Ама умиращиятъ искалъ часъ по-скоро да го види. — Нищо отъ това, ще почака малко. Толкова време е чакалъ, още малко ще почака. Небето не приема хора, които бързатъ. Щомъ го е повикалъ, той ще го дочака, нѣма да замине. Когато трѣбва да бързате, вие тогава се разтакавате натукъ-натамъ.

Щомъ последниятъ моментъ дойде, вие тогава започвате да бързате. Сжщото правите и когато идвате на класъ. Ходите, разговаряте се съ тѣзи-онѣзи, а щомъ наближи часа, веднага се разтичвате, влизате въ класъ уморени и не можете да слушате. Не, дойде ли деня за класъ, отъ сутринята още, преди изгрѣването на слънцето, трѣбва да започнете да се готвите. Въ сжщность, класътъ започва веднага следъ изгрѣването на слънцето. Когато дойдете вечеръ въ класъ, вие се намирате подъ закона за изпразването. Законътъ за изпразването е единъ отъ великитѣ закони на Битието. Който не може да се изпразва, той е нещастенъ човѣкъ. Щастливъ е онзи, който знае, какъ да се изпразва. Който яде, той трѣбва и да се изпразва. Какво ще стане съ него, ако не може да се изпразва? Туряте на гърба на нѣкой човѣкъ товаръ отъ сто килограма тежестъ и го пущате въ водата. Какво ще стане съ него? Ще потъне на дъното. Обаче, ако знае, какъ става изпразването, той ще хвърли товара отъ гърба си и веднага ще изплува на повърхността на водата.

Единъ отъ древнитѣ царе запиталъ единъ философъ: Кое е най-голѣмото благо въ свѣта? Царътъ мислилъ, че философътъ ще му отговори, какво най-голѣмото благо въ свѣта е богатството, или знанието. Философътъ отговорилъ: Най-голѣмото благо въ свѣта се заключава въ знанието на човѣка да се изпразва. Царътъ казалъ на философа, че не говори истината. Не се минало много

време, стомахътъ на царя се задънилъ, и трѣбвало да прекара въ това положение цѣли десетъ деня. Като се освободилъ, той казалъ: Най-голѣмото благо въ свѣта седи въ изпразването. — Нѣма по-голѣмо благо за човѣка отъ това, да знае, какъ да се изпразва. Нѣма по-велика наука отъ тази, да знае човѣкъ, какъ да се изпразва отъ злото, отъ съмнението, отъ умразата, отъ лъжата, отъ всички отрицателни качества въ себе си. Отрицателнитѣ състояния въ човѣка сж излишъци, отъ които той непременно трѣбва да се освободи. Лесно се подава човѣкъ на тѣхъ, но страшни сж послѣдствията имъ. За да се повдигне човѣкъ, да запази достоинството си предъ себе си, да бжде герой въ живота си, той трѣбва да бжде доволенъ отъ всичко, което му е дадено. Затова той предварително трѣбва да разреши въпроса на краката. И тогава, щомъ тръгне за нѣкъде, той ще се обърне къмъ Бога съ думитѣ: „Господи, нека Словото Ти бжде свѣтилникъ предъ нозетѣ ми!“ Щомъ каже така, той ще тури дѣсния си кракъ напредъ и ще тръгне. Умътъ трѣбва да бжде напредъ, а сърцето назадъ. Сърцето трѣбва да отстѣпва, за да се пази равновесие. Когато земята се е отклонила на 23° отъ своя пѣтъ, тогава и сърцето се е отклонило сжщо така на жгълъ отъ 23°. Тази е причината, задето сърцето днесъ е малко налѣво, а не е съвсемъ въ срѣдата. Единъ день, когато земята се върне въ своето първоначално положение, тогава и

сърцето ще се изправи, ще дойде точно на срѣдата, а не както сега, малко налѣво.

Когато казваме, че човѣкъ трѣбва да пази своето равновесие, подразбираме, че въ умствения свѣтъ той трѣбва да постави сърцето си точно въ срѣдата — нито налѣво, нито надѣсно. Физическото сърце на човѣка е малко налѣво, а духовното му сърце е подъ лъжичката. Това мѣсто се нарича още „слънчевъ вжзелъ, слънчево сплитане“. То е най-нежната областъ, която човѣкъ внимателно трѣбва да пази. Слънчевиятъ вжзелъ се намира подъ влиянието на черния дробъ, затова човѣкъ трѣбва да го държи въ пълна изправностъ. Какъ ще го държи въ изправностъ? Чрезъ слънчевия вжзелъ. Всички нечистотии отъ умствения, отъ сърдечния свѣтъ на човѣка отиватъ въ черния дробъ, а оттамъ — въ центъра на земята, дето се пречистватъ. Въ този смисълъ, слънчевиятъ вжзелъ служи като каналъ за пречистване на нечиститѣ мисли и чувства. Здравето на човѣка зависи отъ благосъстоянието на черния дробъ.

На онѣзи отъ васъ, които обичатъ науката, ще дамъ едно упражнение за десетъ дня. Упражнението е следното: първия день ще измиете лѣвия си кракъ единъ пжтъ. Втория день ще измиете дѣсния си кракъ два пжти. Третия день ще измиете лѣвия си кракъ три пжти. Четвъртия день ще измиете дѣсния си кракъ четири пжти. Петия день ще измиете лѣвия си кракъ петъ пжти. Шестия день ще измиете дѣсния си кракъ шесть пжти и т. н. Така ще правите въ продължение на десетъ

деня, като започнете упражнението съ лѣвия си кракъ, а го свършите — съ дѣсния. Миенето на крака ще става сутринь, преди изгрѣването на слънцето, и вечерь, преди да си легнете. Значи, по два пѣти на день: сутринь и вечерь. Водата за миенето на крака ви трѣбва да бѣде малко топла, а не студена. Петь минути сѣ достатѣчни за измиване на единь кракъ до коленетѣ. Като измиете крака си, нѣма да го истривате, ще го оставите самъ да си изсѣхне. Съ кърпа можете да попиете само голѣмата влага. Иначе, ще оставите крака свободно да си изсѣхва. Първия день сутриньта ще измиете лѣвия си кракъ, а сѣщия день вечерьта ще измиете дѣсния си кракъ. На другия день ще направите обратното: сутриньта ще миете дѣсния си кракъ два пѣти, а вечерьта — лѣвия два пѣти. Така ще редувате краката си въ продължение на десеть дня, докато трае упражнението. Това упражнение се дава като малъкь опитъ, да видите, какви резултати ще получите.

Като давамъ това упражнение, обръщамъ внимание на следното: всички не можете да правите упражнението едновременно, защото сте различни зодии. Всѣки ще го прави по време, когато има разположение. То се дава за цѣла година. Тѣй щото, презъ цѣлата година всѣки ще си избере десеть дня по свобода и разположение на духа. Добре е нѣколко ученика да го направятъ по продължително време: нѣколко месеца или цѣла година. Така само ще се опита резултата на упражнението. Нѣкои отъ васъ ще

иматъ добри резултати, а други — нѣма да иматъ никакви резултати. Това зависи отъ естеството на човѣка. Напримѣръ, ако пълень човѣкъ влѣзе въ море и седи половинъ часъ въ водата, той ще се чувствува добре. Ако сухъ човѣкъ седи половинъ часъ въ водата, той нѣма да се чувствува добре. Това, което е добро за пълния, не е добро за сухия. И обратно: това, което е добро за сухия, не е добро за пълния. Сухиятъ, който не може да седи дълго време въ вода, повече издържа на жажда отъ пълния. Пълниятъ, обаче, издържа студа, а не издържа горещината. Сухиятъ издържа горещината, а не издържа студа. Понеже хората сж различно устроени, за всѣки човѣкъ се изисква специално време презъ деня за миене на краката. Ако можете да познаете, кой е вашиятъ часъ за миене на краката, вие ще изпитате вътрешна радостъ, вътрешно доволство.

Като правите това упражнение, ще се учите отъ краката си. Ще размишлявате, ще се разговаряте съ тѣхъ. Ще кажете: Ако краката можаха да разрешатъ единъ важенъ социаленъ въпросъ, не мога ли и азъ да разреша единъ такъвъ? Ако тѣ сж били умни да разрешатъ единъ въпросъ, азъ по-глупавъ ли ще излѣза отъ тѣхъ? Като говоря за краката, имамъ предъ видъ разумнитѣ сжщества, които сж ги създали. Понеже краката не могатъ да приематъ слънчевата енергия направо отъ слънцето, тѣ приематъ енергии отъ центъра на земята. Когато приема земната енергия, човѣкъ става смѣлъ, рѣ-

шителенъ, а тѣлото му се освежава. Растенията, животнитѣ разбиратъ този законъ, и правилно го използватъ.

„Свѣтилникъ на нозетѣ ми е Словото“. Дръжте тази мисълъ въ ума си и знайте, че Богъ е вложилъ благата си въ земята, върху която стѣпвате. Защо човѣкъ трѣбва да стѣпва върху земята, има причини за това. Колко мѣсто трѣбва да извърви, и това е опредѣлено. Когато се разхожда, човѣкъ трѣбва да се движи по всички посоки: на изтокъ, на западъ, на северъ и на югъ. Хората повече обичатъ юга. Югътъ е свързанъ съ доброто, съ добродетельта. Западътъ указва по-особено влияние върху човѣка.

Изобщо, хората трѣбва да се самонаблюдаватъ, да се учатъ отъ своитѣ движения, отъ своитѣ навици. Нѣкой е недоволенъ, мъчи се, иска да разреши нѣкакъвъ въпросъ. Той става, сѣда, хваща главата си, лѣга на кревата си и т. н. При тѣзи положения, той не може да разреши никакъвъ въпросъ. Щомъ изпадне въ неразположение на духа, или въ недоволство, първата му работа е да измие краката си съ топла вода. После, той трѣбва да стане правъ, да помисли малко, да се помоли и да си каже: Господи, Твоето Слово е свѣтилникъ на нозетѣ ми. Следъ това, се разходи малко, като ще види, какво влияние му е указалъ този методъ. Този методъ е физически. Той е най-лесниятъ методъ за самовъзпитанието. Освенъ него, има и други два: методъ на ума и методъ на сърцето. Последнитѣ два метода сж по-труд-

ни. Които не могат да прилагат правилно метода на сърцето, тѣ затлъстяват повече, понеже сърцето има повече влага, повече магнетизъмъ. Които не могат да прилагат правилно метода на ума, тѣ изсъхватъ, защото умътъ си служи съ електричество. Следователно, при самовъзпитанието си, човѣкъ едновременно трѣбва да прилага и тритѣ метода, обаче, първо трѣбва да започне съ физическия. Така, постепенно той ще върви отъ видимото къмъ невидимото.

Като правите упражнението си, ще знаете, че природата обича точностъ, пълнота, но не излишни нѣща. Ще го правите тѣй, както ви е дадено: ни повече, ни по-малко — никакви качулки, никакви преувеличавания. При това, ще го правите въ свободното си време.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

•

41. Лекция отъ Учителя, държана на 6 юлий, 1927 г. София.

РАВНИ СТРАНИ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

Сега ще ви задамъ следнитъ въпроси: Защо хората се обезсърдчаватъ? Защо вѣрващитъ се обезсърдчаватъ? Отъ геометрията знаете, че две страни, по отдѣлно равни на трета, сж равни помежду си. Сжщото геометрическо положение имаме при зададени-тъ въпроси. Тѣ представятъ, именно, тритъ прави линии, които сж равни помежду си. Ние само задаваме въпроса, защо човѣкъ се обезсърдчава; ние само констатираме факта, че нѣкой се е обезсърдчилъ, а защо се е обезсърдчилъ, коя е психологическата причина за това, не знаемъ. Търговецътъ кога се обезсърдчава? Търговецътъ се обезсърдчава, когато работитъ му не вървятъ добре, когато малко или нищо не печели, когато губи вложенитъ въ търговията си капитали и т. н. Значи, вѣрата му се е основавала на капитала. Ученикътъ се обезсърдчава, когато изгуби паметта си и не може да помни това, което е училъ. Ами вѣрващиятъ защо се обезсърдчава? Той нали вѣрва въ Бога, нали казва, че Богъ е всесиленъ, всеблагъ, всемждъръ, всезнаещъ? Той нали казва, че

животътъ му произлиза отъ Бога? Защо трѣбва тогава да се обезсърдчава? Въпрѣки това, виждате, че единъ день този човѣкъ се е обезсърдчилъ и казва: Дали сжществува Богъ, или не сжществува? Питамъ: коя е причината за неговото обезсърдчаване? Това не се случаваша само съ обикновенитѣ вѣрващи, но и съ напреднали ученици.

Мнозина отъ васъ мислятъ, че като сж слушали толкова години да имъ се говори върху новитѣ положения на живота, че сж стигнали вече до положителната философия. Не, вие едва сте въ предверието на тази философия. Вие едва сега поставяте основа на едно право разбиране на живота. Напримѣръ, вие нищо още не знаете за отличителнитѣ чѣрти на индивидуалното, общественото и Божественото съзнания. Тѣ представятъ три кръга на дейтелностъ. Следователно, когато човѣкъ разрешава въпроситѣ отъ гледището на индивидуалното съзнание, изводътъ ще бжде единъ; когато разрешава въпроситѣ отъ гледището на общественото съзнание, изводътъ ще бжде другъ; и най-после, когато разрешава въпроситѣ отъ гледището на Божественото, т. е. на общочовѣшкото съзнание, изводътъ ще бжде съвършено различенъ отъ изводитѣ на първитѣ две съзнания. Всички тия съзнания сж въ васъ, но вие трѣбва да ги развивате, да работите въ зависимостъ отъ тѣхъ. Иначе, ако живѣете само съ индивидуалното съзнание, вие напълно ще се индивидуализирате. Докато живѣе въ това съзнание, човѣкъ ще се чувствува като боже-

ство, отдѣлно отъ съзнанията на другитѣ хора. Хора, съ такова съзнание, представятъ пеперуди, които преждевременно сж се излупили. Но смъртъ очаква тия пеперуди. Защо? Защото зима е сега и нѣма храна, която да подържа живота имъ. Докато живѣе въ индивидуалното съзнание, човѣкъ не може да проникне даже до другитѣ две съзнания, чиито кръгове на деятелность сж по-широки, по-голѣми. Голѣмо заблуждение е да счита човѣкъ себе си за божество. Той не може и не трѣбва да играе ролята на божество. Ето защо, когато нѣкой счита, че е човѣкъ, че е християнинъ, той трѣбва добре да разграничава и разбира проявитѣ на тия три съзнания въ себе си и да постави всѣко отъ тѣхъ на своето мѣсто.

Сега ще разгледаме отличителнитѣ чѣрти на индивидуалното съзнание. Важна отличителна чѣрта на това съзнание е, че то само никога не се обижда. И забележете, дойде ли до това съзнание, човѣкъ е много деликатенъ, много внимателенъ къмъ себе си. Той лесно се обижда и отъ себе си, и отъ другитѣ хора. Противоположно на това съзнание е Божественото. Докато живѣе въ Божественото съзнание, никой човѣкъ, никое общество, никой народъ не е въ състояние да обиди човѣка. Човѣкъ, съ пробудено Божествено съзнание, е любимецъ на всички. Тази е причината, задето всички хора, били тѣ християни, или езичници, обичатъ Христа. Който чете Христовото учение, и да не може да го изпълни, той го разбира и не сжди.

Всѣки намира, че Христовото учение е идеално. Докато минава презъ фазата на гжсеница, човѣкъ гризе коравитѣ листа на дърветата, но щомъ се превърне въ пеперуда, той не може вече да разрушава тия листа. Щомъ стане пеперуда, човѣкъ престава вече да човърка листата на Христовото учение. Той насочва хобота си къмъ ароматнитѣ цвѣтове на това учение и смуче отъ тѣхъ сладъкъ сокъ. Христовото учение не е само за спасяване на душитѣ, но то има за цель да подобри живота на човѣка, да подобри и засили неговитѣ способности. Ако това учение не може да развие способноститѣ на човѣка, ако не може да развие съзнанието му и да подобри неговия животъ, защо му е то? Да се самоизлъгва, да се заблуждава ли? Всѣко учение, което заблуждава човѣка, не е право учение. Да се лъже човѣкъ, че обича Бога, че Му служи, а не върви въ Неговитѣ пѣтища, това е заблуждение.

Преди нѣколко деня дойде при мене единъ господинъ да го лѣкувамъ и ми каза: Азъ съмъ благороденъ, добъръ човѣкъ, готовъ съмъ да дамъ цѣлото си имане, само да ме излѣкувате. — Мога да ви дамъ единъ естественъ методъ за лѣкуване. Ако го изпълните, както трѣбва, ще оздравѣете. — Да, но съ този методъ ще отиде много време. Азъ искамъ изведнѣжъ да се излѣкувамъ. — Щомъ искате изведнѣжъ да се излѣкувате, три условия се изискватъ за това: да раздадете всичкото си имане на сиромаситѣ, да посветите цѣлия си животъ въ служене на

Бога и да тръгнете съ торба въ ржка да проповѣдвате Неговото учение. Като чу това, този човѣкъ се замисли и си отиде. Който не е готовъ да изпълни това, той трѣбва да е доволенъ на методитѣ, които природата му показва за лѣкуване. Ще вземе единъ отъ нейнитѣ методи и ще се лѣкува, макаръ и следъ години да има нѣкакъвъ резултатъ. Сжщо така постѣпватъ и религиознитѣ. Тѣ искатъ да придобиятъ знания изведнѣжъ. Питамъ: готови ли сте да посветите цѣлия си животъ на Бога? — Да, но ние имаме жени, деца, трѣбва да ги гледаме. — Ако мислите, че вие гледате женитѣ и децата си, лъжете се. Вие сами си приписвате геройство, като мислите, че на васъ е предоставена грижата да гледате жена и деца. И жената си въобразява, че много работа върши, понеже трѣбва да нарежда кжща, да слугува на мъжа и на децата си. Животътъ не седи въ тѣзи нѣща. Съвременнитѣ хора сж нарушили сжщественния законъ, своитѣ прѣми отношения къмъ любовта, мъдростта и истината, и мислятъ, че прѣмата имъ задача е да гледатъ мъжъ и деца или, както мъжътъ казва, че първо трѣбва да се грижи за дома.

Ще кажете, че като служи на Бога, човѣкъ разваля семейния си животъ. — Покажете ми едно идеално семейство. Покажете ми една дъщеря, или единъ синъ, които да трептятъ за баща си, или за майка си, като за себе си. Единъ евангелски проповѣдникъ, нашъ познатъ, имаше две дъщери, които пазеше като зеницата на очитѣ си.

После той влѣзе въ новото учение и ходѣше да проповѣдва. Една отъ дѣщеритѣ често му казваше: Много си глупавъ, като ходишъ да проповѣдвашъ отъ градъ на градъ. Вижъ, по-добре печели, една кжца да ни направишъ, отколкото да си губишъ напразно времето. — Бащата билъ глупавъ, а тя е умна! Възможно ли е това? Казвате, че хората на новото учение се екзалтирали. Не, хората на новото учение не трѣбва да се екзалтиратъ, но трѣбва да се вдѣхновяватъ. Ония, които се екзалтиратъ, тѣ сж далечъ още отъ принципитѣ на новото учение. Нѣкой вдига ржцетѣ си нагоре, моли се на Бога, казва: Азъ се помолихъ вече. — Помолилъ се веднѣжъ, и всичко свършилъ. Не, изгрѣе ли слънцето веднѣжъ, то никога не трѣбва да залѣзва. Казано е въ Писанието: „Постоянно се молете!“ Значи и като спи, човѣкъ пакъ трѣбва да се моли. Това значи будно съзнание. Небето приема молитвата на хора, на които съзнанието е будно. На добритѣ хора съзнанието всѣкога е будно. Непреривностъ на съзнанието се изисква отъ човѣка. И въ будно, и въ сънно състояние, той трѣбва да се моли, трѣбва добро да прави. Нѣкой се оплаква, че сънувалъ лоши сънища. — Нечисто е било съзнанието ти. — Какво да направя тогава? — Изчисти съзнанието си, изчисти сърцето си отъ лоши чувства и желания.

Псалмопѣвецътъ казва: „Сърце чисто сътвори Ти въ мене, Боже“. Чисто съзнание, чисто сърце се изисква отъ човѣка. Това е велика наука, съ която всички хора трѣбва

да се занимаватъ. За тази цель, любовта трѣбва да се приложи въ живота. Любовта зло не прави. Казвате: Какво нѣщо е любовта? — Да обичашъ човѣка, това значи да вложишъ въ него такова нѣщо, съ което да го направишъ цененъ и за себе си, и за окръжаващитѣ. Какъвъ по-добъръ примѣръ за любовта искате отъ направеното отъ насъ изворче? Това мѣсто, около рѣката, бѣше нечисто, диво, а съ изворчето се превърна въ рай. Тукъ се вложи труда на братя и сестри отъ любовъ, и днесъ всѣки минувачъ спира да си почине, да уталожить жаждата си. Да обичашъ човѣка, значи да събудишъ въ него това, съ което да се увеличатъ възможноститѣ на неговитѣ ценности, вложени отъ Бога. Когато обичаме Бога, и Той ни обича. Тогава ние се разширяваме, готови сме на всѣкакви жертви заради Него. Мнозина казватъ, че обичатъ Бога, а често се обезсърдчаватъ. Причинитѣ за обезсърдченията на хората се дължатъ на това, че не могатъ да постигнатъ, каквото желаятъ.

Единъ евангелистъ разправя една своя опитностъ за човѣшкото обезсърдчение. Дохожда при него единъ младъ момъкъ, който му казва: Братко, моля ти се, намирамъ се въ голѣмо затруднение, дошълъ съмъ до отчаяние; хайде да се помолимъ заедно, да ми се помогне. Евангелистътъ се моли, радва се, че единъ младъ човѣкъ е готовъ да се обърне къмъ Бога. Младиятъ момъкъ казвлъ: Моли се на Бога да ми се помогне, иначе ще се самоубия. Ако Богъ ми помогне, ще

Му служи на вѣчни времена. Следъ десетъ деня той пристига при евангелиста и му казва: Благодаря ти за услугата. Сега се облекчихъ. Отишълъ си младиятъ момъкъ и повече не се върналъ. Каква била причината за неговото отчаяние? Той обичалъ една млада мома, влюбилъ се въ нея до полуда, и на всѣка цена искалъ да се ожени за нея. Каква била изненадата му, когато видѣлъ, че тя си имала възлюбенъ. Отчаянието му изчезнало, и той се примирилъ съ положението си. — Който обича Бога, той ще получи повече, отколкото може да си представи. Казано е въ Писанието: „Добрата жена е даръ отъ Бога.“ Азъ прибавямъ къмъ този стихъ още нѣщо: Добриятъ синъ, добрата жена, добритъ приятели сж даръ отъ Бога. Който обича Бога, той ще бжде обиколенъ отъ добри хора: жена му, децата му, приятелитъ му, познатитъ му, всички ще бждатъ добри и внимателни къмъ него. На такъвъ човѣкъ имотътъ расте. Ако е земеделецъ, житото се подобрява, плодородието се увеличава. За всичко това, обаче, се иска знание, наука.

Сега, като ученици на новото учение, вие трѣбва да възприемате новитъ принципи на живота, че като рухне старото, да има за какво да се хванете. Стариятъ животъ ще се замѣни съ новъ, както животътъ на гжсеницата се замѣства съ живота на пеперудата. Когато гжсеницата разбере, че животътъ ѝ се свършва, тя си приготвя пашкулъ, въ който се скрива, както Ной въ ковчега си. И вие,

като гжсеницата, ще влѣзете въ своя пашкуль и ще се понесете по водата. Щомъ водата се намали, ще створите вратата на своя ковчегъ и ще хвъркнете навънъ, както хвъркна гължбътъ отъ Ноевия ковчегъ. Казвамъ: потопъ иде въ свѣта! Не потопъ отъ вода, но потопъ отъ огънь. Всички ще видите този потопъ. Питамъ: ще можете ли тогава да излѣзете отъ своя пашкуль? Който не е успѣлъ да се завие на пашкуль, той ще се опърли отъ огъня, а нѣкои даже ще изгорятъ. Който има пашкуль, той ще мине съ него по водата, както Ной съ своя ковчегъ. И като мине огъня, той ще излѣзе отъ пашкула си и ще започне новия животъ, който носи истинскитѣ блага, истинскитѣ условия за добъръ животъ. Като излѣзе отъ ковчегъ, ще хвъркне въ въздуха, като пеперуда. Кой отъ васъ е ималъ тази опитностъ, да излѣзе отъ пашкула, да хвъркне свободно въ въздуха, като пеперуда, и да ходи отъ цвѣтъ на цвѣтъ да събира сладкъ сокъ? Който нѣма тази опитностъ, той нищо не може да говори.

Сега отъ всички се изисква да усилите вѣрата си. Това не значи, че нѣмате вѣра, но вѣрата ви е като тази на търговеца. Докато работитѣ на търговеца вървятъ, той се насърдчава; щомъ настане нѣкаква криза въ търговията му, той се обезсърдчава. Следователно, докато се обезсърдчава, човѣкъ се намира въ индивидуалното съзнание на своята личностъ. Докато ревността действува въ него, той живѣе въ общественото съзнание.

Щомъ дойде въ него нѣкакъвъ импулсъ за великъ животъ, той влиза вече въ общочовѣшкото съзнание, въ което взиматъ участие всички велики, възвишени души. И забележете, когато на едно мѣсто се събератъ двама, трима, петима или десетина души, всѣкога се явява ревностъ. Ревността има и добри страни. Тя дава потикъ на човѣка. Обаче, ревността трѣбва да се постави на своето мѣсто. Който не разбира ревността, той може да се спъне въ нея. Човѣкъ трѣбва да разбира своитѣ прояви, да знае, къмъ коя категория на съзнанието се отнасятъ: къмъ индивидуалното, къмъ общественото или къмъ общочовѣшкото.

Казвате: Защо съзнанието на човѣка не се пробуди изведнѣжъ, да види, какво му предстои да мине? — Ако видите всичко, което ви предстои да минете, въ единъ день косата ви ще побѣлѣе. Гръбнакътъ ви не е толкова силенъ, не може да издържа много. Тази е причината, задето Богъ постепенно вдига завесата и по малко дава. Когато човѣкъ разбира дълбокия смисълъ на страданията, животътъ не е страшенъ. Чрезъ страданията, човѣкъ ще познае Бога, ще познае хората, ще познае и себе си. Горко на онзи, който не е страдалъ! Обаче, това не значи, че човѣкъ трѣбва да се самоосжжда. Самоосжждането, строгата себекритика не прави човѣка герой. Да направишъ пжтъ на слабия, това е геройство. Да спасишъ нравята, когато се дави, това е геройство. Защо? Защото вие

изпълняват волята Божия. Богъ се грижи и за най-малкитѣ сжщества, на които хората сами не биха обърнали никакво внимание. Нѣкой човѣкъ страда и се моли на Бога да му помогне. Той иска Богъ да слѣзе отъ своето положение, да напусне работата си, за да му помогне. Това говори за ществието на този човѣкъ. Достатъчно е Богъ да чуе молбата му, а какъ ще му помогне, това е Негова работа. Както човѣкъ спасява мравята, така и него ще спасятъ. Ще дойде нѣкое по-силно сжщество отъ него, което ще му помогне. Богъ помага и на хората, и на животнитѣ чрезъ свои специални органи. Всѣко сжщество, което е готово да изпълни Божията воля, е Неговъ органъ.

Казвате: Дотегнаха ни страданията. — Щомъ кажете така, вие искате да се освободите отъ мжчната книга, която баща ви е купилъ да четете, да я изучавате. Страданията представятъ такава мжчна книга, дадена ви отъ вашия баща за изучаване. Какво придобива ученика, следъ като продаде на други хора своята мжчна книга? Нищо не придобива. Напротивъ, безъ тази книга, той остава простакъ, невежа. Щомъ получи тази книга отъ баща си, ученикътъ трѣбва да я разгърне, да изучи всичкото ѣ съдържание, за да разбере цѣлия свѣтъ, че наука има въ душата му.

Съвременнитѣ хора искатъ да уредятъ материалнитѣ си работи. Тѣ не знаятъ, обаче, че начинътъ, по който искатъ да ги уредятъ, нѣма да имъ помогне. Ново разбиране

се изисква отъ тѣхъ. Тѣ трѣбва да поставятъ любовта като основа въ живота си, и ще видятъ, какъ всичкитѣ имъ работи ще се уредятъ най-правилно. Ще кажете, че любовта днесъ не може да се приложи. Не, любовта всѣкога е могла да се приложи, а днесъ — най-много. Ако търговецътъ вложи любовта като основа на своя животъ, и търговията му ще върви добре. Ако ученикътъ вложи любовта въ живота си, всичко, каквото чете или учи, ще запомня лесно. Сега хората се приближаватъ къмъ любовта съ страхъ и ужасъ. Като видятъ любовта, отдалечъ още се объркватъ. Да влѣзете въ стаята на нѣкой разбойникъ и се забъркате, разбирамъ, но да влѣзете въ стаята на майка си и на баща си и да се забъркате, не разбирамъ.

Сега, не е въпросътъ да продавате книгитѣ си, които вашиятъ баща ви е далъ да изучавате. Като ученици на Великата Школа, вие имате задачи, които трѣбва да разрешите. Вие имате изпити, които трѣбва да издържите. Ще учите, ще работите, за да не пропаднете. Като се натъкватъ на известни затруднения, мнозина казватъ: Въ този животъ не мога да разреша задачитѣ си, но ще останатъ за друго нѣкое прераждане. — Това е криво мислене. Отде е дошла тази мисль въ ума ви? Отде знаете, че въ друго нѣкое прераждане ще имате сжщитѣ условия, каквито имате днесъ? Ако изпуснете днешнитѣ условия, вие ще прекарате въ пространството 200—300 или 500 години въ лутане, въ безпокойствия, безъ да имате надежда за връщане къмъ по-

раншнитѣ условия. Нѣма по-страшно нѣщо отъ това, да бждете изоставени, забравени отъ всички и да живѣете самъ, въ абсолютна самота! Вие не сте изпитвали, какво нѣщо е самотата на живота! Азъ ви говоря тия нѣща, за да не се подавате на вашитѣ лоши съветници, на вашитѣ лоши учители, които ви подтикватъ въ кривъ пѣтъ. Като знаете това, ще различавате, отде идатъ вашитѣ мисли и чувства. Всѣка Божествена мисълъ трѣбва да се приеме; всѣка мисълъ, която не е Божествена, трѣбва да турите настрана. Само по този законъ ще укрепнете, ще бждете здрави, силни и ще създадете хармония помежду си. Иначе, безъ този законъ, нищо не можете да постигнете. Само любовта е въ състояние да направи човѣка съвършенъ. Любовта дава животъ. Следователно, който придобие живота, той е роденъ вече отъ любовта. Следъ това мъдростта иде да допълни живота на човѣка, да му даде направление. Мъдростта съдържа въ себе си елементитѣ на знанието и на свѣтлината. Когато човѣкъ придобие знанието и свѣтлината, тукъ вече спира мъдростта и започва да действува истината, която носи свободата. Когато си постави за идеалъ познаването на Бога, човѣкъ става свободенъ.

И тъй, първо се проявява любовта, която носи живота. После иде мъдростта, която носи знание и свѣтлина. Трета се проявява истината, която създава въ човѣка великъ потокъ къмъ свобода. Съ този импулсъ човѣкъ може да преодолѣе всички препят-

ствия въ своя пжть. Това подразбира преми-
наване въ нова фаза на животъ, но не свърш-
ване на живота. И въ бъдеще, когато отново
дойде на земята, човѣкъ ще знае вече, върху
какви основи трѣбва да постави живота си,
за да бжде приятенъ, да се радватъ всички
хора по лицето на земята. Когато разбере
живота, тогава човѣкъ ще каже: „Всичко
считамъ за изметъ, да позная Тебе Единнаго
Истиннаго Бога“. Така е казалъ Апостолъ Па-
вель, когато е билъ въ общочовѣшкото съ-
знание. После той е слѣзълъ въ общественото,
въ народното съзнание и казалъ: Искамъ да
умра за народа си, искамъ да го спася. —
Христосъ не можа да го спаси, че той ще го
спаси. После Апостолъ Павель казва: „Азъ,
който проповѣдвамъ Христа, боя се да не
бжда отхвърленъ“. Значи, той почувствувалъ, че
еврейскиятъ народъ ще бжде отхвърленъ. Не
можешъ да спасишъ единъ народъ, докато
не го обикнешъ. Апостолъ Павель не можа да
проникне въ дълбочинитѣ на своя народъ, и
следъ като го опита, отказа се отъ мисълта
си да го спаси. Той каза: Отдалечавамъ се
вече отъ васъ и отивамъ при езичниците.
Щомъ се отърси отъ връзкитѣ на своя на-
родъ, той се избави.

И на васъ ще се даде такава задача, да
проповѣдвате новото учение между своя на-
родъ. Мнозина не ще издържатъ противодей-
ствието на външния свѣтъ и ще се върнатъ,
като кажатъ, че тази работа не е за тѣхъ.
Веднѣжъ сте влѣзли въ Школата, знайте, че
ще ви поставятъ на различни изпити, малки

или голѣми. Следъ като носихте десетъ деня наредъ вода, по-нататѣкъ ще ви се даде задача, напримѣръ, десетъ деня наредъ да търсите Бога въ проявитѣ на хората и да кажете, въ какво сте Го познали. Окултната школа дава на ученицитѣ си редъ задачи и опити, но тя изисква отъ тѣхъ послушание и деятелностъ. Затова и Писанието казва: „Ако не станете като малкитѣ деца, не можете да влѣзете въ Царството Божие“. Какви деца трѣбва да станете? Чисти по сърца и разумни въ проявитѣ на своя умъ.

Правете опити, за да се уякчи вѣрата ви. Вѣрата внася разбиране между всички хора. Божественитѣ огнь пѣкъ трѣбва да обхване цѣлото човѣчество. Той е необходимъ, за да събуди въ хората общочовѣшкото съзнание. И тогава, доколкото човѣкъ е вѣренъ на тритѣ принципа въ живота — на любовта, на мъдростта и на истината, до толкова и Богъ ще му помага. Христосъ казва: „Идете и проповѣдвайте това учение, и азъ ще бъда съ васъ до скончанието на вѣка“. Това значи Христовиятъ Духъ да бъде съ насъ. Щомъ Христовиятъ Духъ е върху васъ, вие ще можете да се повдигнете, да минете отъ индивидуалното съзнание въ общественото и отъ общественото въ общочовѣшкото. Споредъ езика на Писанието, това се нарича „новораждане“. Новородениятъ живѣе въ общочовѣшкото, въ козмическото съзнание. Съ такъвъ човѣкъ всѣки желае да се разговаря, всѣки се разбира съ него. Гответе се за този моментъ. Той може да дойде всѣкога.

Обаче, условия се изискватъ за този моментъ. Какви сж тѣзи условия? Вжтрешни. Следъ като сте се готвили толкова години за този моментъ, и следъ като още продължавате да се готвите, трѣбва ли, когато настане този часъ, да кажете, че не сте готови?

Ще приведа единъ примѣръ изъ българския животъ, да видите, какъ се постъпва съ онзи, който не е готовъ, когато Богъ похлопа на вратата му. Единъ добъръ, младъ момъкъ обичалъ дъщерята на единъ български чорбаджия. Родителитѣ ѝ не я давали на този момъкъ, но понеже момата го обичала, тя решила да му пристане. Вечеръта, когато момъкътъ отишълъ въ дома на момата да я вземе, тя му казала: Не съмъ още готова, дрехитѣ не съмъ събрала. Ела утре вечеръ. Той се върналъ у дома си, но повече не отишълъ при момата. По сжщия начинъ и Богъ не идва два пжти подъ редъ при човѣка. Като похлопа веднѣжъ на сърцето на човѣка и не Му се отвори, Той втори пжтъ не идва вече. Като похлопа веднѣжъ на сърцето на човѣка, той трѣбва да бжде готовъ да му отвори. — Ама не съмъ си събралъ дрехитѣ. — То е другъ въпросъ. Богъ не може да чака вѣнъ да събирашъ дрехитѣ си. Вие трѣбва да съберете дрехитѣ си, да се приготвите, и шомъ чуете, че Богъ тропа на вратата на вашето сърце, веднага да отворите и да излѣзете вѣнъ. Ще кажете: Ами какво ще правятъ мжжетѣ ни, какво ще правятъ женитѣ ни? — Това не е ваша работа. — Ами децата ни? — Това сж второстепенни въпроси.

Първата ви задача е да определите отношенията си къмъ Бога, а останалитѣ въпроси ще се разрешатъ сами по себе си. Питамъ: като сте се предали на домоветѣ си, на мъжетѣ и на женитѣ си, на дъщеритѣ и на синовитѣ си, осигурени ли сж тѣ? Не виждате ли, че съвременнитѣ народи, общества и домове се намиратъ въ ужасно положение? Страшно е положението на съвременния свѣтъ! Виждате, какъ мъже и жени се продаватъ. Не могатъ вече да сжществуватъ лъжи и измами. Трѣбва да се тури край на лъжата. Свѣтътъ се нуждае отъ герои.

Сега, ние не се интересуваме отъ престжпленията на хората. Ние се интересуваме отъ това, доколко тѣ спазватъ великия законъ въ живота — любовъ къмъ Бога. За предпочитане е сърце чисто, а ржце огрубѣли отъ работа, отъ трудъ, отколкото ржце меки, а сърце нечисто, покварено отъ различни пороци и недостатъци. По-добре ржце корави, а сърце меко, отколкото сърце каменно, загрубяло, а ржце меки. Които искатъ да изпълнятъ великия законъ, нека направятъ крачка напредъ. Този въпросъ нѣма да се разреши нито съ индивидуалното, нито съ общественото или народното съзнание, но съ общочовѣшкото. Що се отнася до индивидуалното съзнание, то е отживѣло времето си вече. Трѣбва ли още да се занимаватъ съ погрѣшкитѣ на хората? Да се занимаватъ съ чуждитѣ погрѣшки, това значи сами да се спъватъ. Има кой да се грижи за погрѣшкитѣ на хората и да ги оправя. Да се

занимават съ погрѣшките на хората, нито вие ще се спасите, нито на тѣхъ ще помогнете. Ето, Мойсей, единъ отъ видните адепти на времето си, който разполагаше съ египетската мъдростъ, употреби различни методи за изправяне на еврейския народъ, но не можа. Като не можа да постигне това, той се оплакваше, че не може да се справи съ този своенравенъ народъ. Едва сега започва да се пробужда съзнанието на евреитѣ.

Азъ не говоря за евреитѣ по плътъ, но имамъ предъ видъ духовния Израиль. Това пробуждане на съзнанието, т. е. този превратъ въ душитѣ на хората може да се постигне само по Божественъ начинъ. Никакви други начини, никаква друга култура не е въ състояние да прероди човѣка, освенъ Божествената. Тази култура носи любовта въ себе си. Безъ любовъ нищо не може да се постигне. Безъ любовъ човѣкъ се намира въ сжщото положение, въ каквото се намира мравката, когато попадне въ пѣсъчната хунийка на мравчения лъвъ. Влѣзе ли веднѣжъ тамъ, тя повече не може да излѣзе. Тази хунийка е майсторски построена. Чрезъ нея мравчениятъ лъвъ лесно лови жертвитѣ си. Следователно, вложете любовта въ душата си за основа на вашия животъ, ако искате правилно да разрешите всички задачи на живота си. Любовта подразбира пълно съгласие между тритѣ вида съзнания. При това положение, човѣкъ живѣе не въ настроянията, а въ вдъхновението, което никой не може да му отнеме. Тѣй свързани тритѣ

съзнания въ едно, тѣ опредѣлятъ и правилнитѣ функции въ духовния животъ на човѣка. Тѣ се намиратъ въ такава зависимостъ едно отъ друго, въ каквата зависимостъ се намиратъ помежду си главата, бѣлитѣ дробове и стомаха. Индивидуалното съзнание представя стомаха въ човѣка, общественото съзнание — бѣлитѣ дробове, а общочовѣшкото — главата. И наистина, соковетѣ отъ стомаха минаватъ въ бѣлитѣ дробове, а оттамъ — въ главата.

Като дойдатъ до известна възраст, мнозина се отказватъ да учатъ, да работятъ и казватъ: Докато бѣхме млади, ние работихме. Сега нека младитѣ работятъ, нека тѣ учатъ. Младостта на човѣка се поддържа отъ вѣрата му въ Бога. Чрезъ вѣрата човѣкъ може да привлече къмъ себе си ония нови сили, нови елементи, които сж нужни за подмладяването му. Колкото повече клиенти привлича единъ търговецъ, толкова по-добре вървятъ работитѣ му. Това не значи, че човѣкъ трѣбва да очаква да дойде помощта му само отвънъ. Ако мисли така, той ще се намѣри въ положението на турцитѣ, които казватъ, че Аллахъ всичко може да направи. — Това е вѣрно, но и хората трѣбва да работятъ. Че и хората сами правятъ много нѣща, виждаме по това, че свѣтътъ още не е изправенъ, макаръ да казватъ, че Богъ всичко прави. Ако хората биха оставили всичко на Бога, свѣтътъ щѣше да бжде въ пълна изправностъ. И старитѣ пророци сж казвали, че Богъ тѣй казалъ, иначе казалъ, но въпрѣки то-

ва, тѣ не обърнаха хората къмъ Бога. Значи, покрай Божиитѣ думи, тѣ сж предавали и свои. Ако нѣкои тѣхни мисли сж дали добри резултати, и това е добро. Но самъ Богъ се чуди, какъ е дошло на ума на хората да Му приписватъ нѣща, които Той никога не е помислялъ, нито казвалъ. Идатъ времена, когато вѣрата, знанията на хората ще бждатъ подложени на изпитъ.

Преди нѣколко деня дохожда една сестра при мене, уплашена, разтревожена, детето ѝ заболѣло отъ минингитъ. — Никакъвъ минингитъ не е това. Детето е ходило гологлаво на слънце, но като не е свикнало на силнитѣ слънчеви лъчи, заболѣла го глава. Щомъ му се даде очистително и изпие нѣколко чаши гореща вода, да се изпоти, минингитътъ ще изчезне. Друга сестра пила студена боза, оплаква се отъ коремоболие. Разбира се, че ще пострада. Студена боза не трѣбва да се пие. Много отъ вашитѣ мисли и желания сж подобни на студената боза, отъ която непременно коремъ ще ви заболи. Който е успѣлъ да хармонизира въ себе си и третѣ съзнания, той ще се избави отъ нещастията, които идатъ отвънъ.

Сега, азъ желая да разберете добре това, което ви говорихъ. Колкото малко и да сте разбрали, приложете го въ живота си. Колкото малко и да сте чули, то ще бжде въ състояние да ви разтърси, да раздвижи съзнанието ви, да направи генерално пречистване на мислитѣ ви. Азъ искамъ да бждете герои, да не се отпускате. Новото учение из-

исква нови дрехи, нови костюми. Скъсани, стари дрехи въ новото учение не се позволяватъ. Тамъ всѣки трѣбва да обръща вниманието на хората съ своитѣ нови костюми. Казвате: Има ли човѣкъ толкова срѣдства? — Срѣдствата се криятъ въ любовта. Тя носи голѣми богатства за човѣка. Който служи на първия принципъ — любовъ къмъ Бога, той нѣма да бѣде лишенъ отъ Божиитѣ блага. Щомъ не служи на този принципъ, никакви блага нѣма да получи.

И тъй, спазвайте основния принципъ въ живота си — любовъ къмъ Бога. Това не значи, че вие нѣмате любовъ. Всички имате любовъ, но съ тази любовъ не можете да влѣзете въ Царството Божие. Любовта на гжсеницата не може да бѣде любовъ на перудата. Вашата любовъ, вашата мъдростъ, вашата истина трѣбва да послужатъ за основа на по-широка любовъ, мъдростъ и истина.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бѣде благословено името Му!“

*

42. Лекция отъ Учителя, държана на 13 юлий, 1927 г. София.

РАБОТА НА ПРИРОДАТА.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му“.

Размишление.

Какво разбирате подъ думитѣ „Богъ да бжде идеалъ въ живота ви“? Богъ може ли да бжде идеалъ? Отъ обективно гледище, какво разбирате подъ думата „идеалъ“? Отговорете на въпроса отъ гледището на живата природа, а не отъ това, какво хората мислятъ. Идеалъ е гръцка дума. Идеалъ и идея е едно и сжщо нѣщо. Идеитѣ произлизатъ отъ идеала. Идеята става идеалъ, когато се оформява. Идеята е форма на нѣщо, тя сама по себе си не е нѣщо живо. Нѣкой казва: Азъ имамъ нѣкаква идея. — Каква идея имашъ? — Да стана ученъ човѣкъ. — Какво отъ това, че ще станешъ ученъ човѣкъ? Нима свѣтътъ не е пълень съ учени хора? Каква е задачата на ученитѣ хора? Да изучаватъ, какъ се е създаде земята? Нѣкои учени казватъ, че първоначално земята е била малка, но постепенно се е увеличавала, докато стигнала до тази голѣмина, която днесъ виждаме. Питамъ: тия учени присѣтствували ли сж при създаването на земята? Това, което тѣ казватъ за създаването на земята, сж научни предположения само. Тѣ могатъ да бждатъ вѣрни, а могатъ и да не сж вѣрни.

Досега не се е явила нито една научна теория, нито въ официалната наука, нито въ окултизма, която да обяснява точно, какъ е създадена и образувана земята.

Мойсей, който билъ запознатъ съ египетската мъдростъ, пише въ Битието: „Въ начало Богъ създаде небето и земята“. Знаете ли, какво означава думата „създаде“? Разбирате ли нейния дълбокъ смисълъ? Човѣкъ се интересува отъ създаването на земята, защото той е миналъ презъ всички процеси на нейното развитие. Неговото развитие е вървѣло паралелно съ развитието на човѣка. Ако земята не представяше история на човѣшкото развитие, тя ни най-малко не би го интересувала. „И създаде Богъ небето и земята“. Небето подразбира висшето начало въ човѣка. Земята — низшето начало въ човѣка. Човѣкъ се интересува отъ създаването на небето дотолкова, доколкото е свързано съ неговото висше съзнание, съ неговия умъ. Вие искате да се учите, но не знаете, отде сте дошли, презъ какви мѣста сте минали, кой ви свали на земята, презъ коя врата сте минали и т. н. Въ пространството, презъ което минаватъ душитѣ, има единъ кръгъ обширенъ, но твърдъ. Този кръгъ има 12 врати. Когато нѣкоя душа трѣбва да слѣзе на земята, духоветѣ, които я носятъ, обикалятъ земята три пѣти, докато най-после минатъ презъ една отъ 12-тѣ врати. Всѣка врата определя пѣтя, по който човѣкъ ще върви, като слѣзе на земята. Важно е, значи, презъ коя отъ тия 12 врати ще мине човѣкъ. Отъ

голямо значение за човѣка е вратата, презъ която ще мине неговата душа. Ако по погрѣшка мине презъ вратата на животинското царство, той ще се въплѣти въ нѣкаква животинска форма. Ако нѣкой се въплѣти въ формата на заекъ, какво ще научи? Презъ цѣль животъ той ще остри ушитѣ си, ще се вслушва, ще бжде на щрекъ, да не дойде огнѣкжде нѣкаква опасностъ. Ето защо и като слиза на земята, и като се качва на небето, човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ, да прочете надписа на вратата. Хване ли погрѣшния пѣтъ, цѣль животъ ще плаща погрѣшката си. Не мислете, че небето е отворено и можете да хвъркнете, когато искате и отдето искате, за да отидете при Бога. Не, и при Господа има врати. Добре е човѣкъ да мисли, че лесно ще отиде при Господа, но затова се изисква особена заслуга. Казва се за пророкъ Илия, че се е възнесълъ на небето съ огнена колесница. Но единъ бѣше пророкъ Илия. Никой другъ не отиде на небето съ колесница.

Често окултниятъ ученикъ изпада въ положение да мисли, че много знае, а понекога мисли, че нищо не знае. Едно се изисква отъ него: това, което днесъ знае, той трѣбва да постави за основа на бжцещето знание. Вземете, на примѣръ, въпроса за вѣрата. Казано е за ученицитѣ Христови, че сж се обърнали къмъ Христа съ думитѣ: „Придай ни вѣра“. Това показва, че тѣ не сж знаели, какво въ сжщностъ представя вѣрата. Вѣрата не е нѣщо механическо, което се да-

ва; вѣрата е процесъ на растене, процесъ на развитие. Затова, именно, Христосъ уподобява вѣрата на синапово зърно, което се посажда въ земята, расте и се развива. Значи, и вѣрата, като синаповото зърно, расте въ човѣка. Испитанията, мъчнотитѣ и страданията въ живота на човѣка сж необходими, за да разклатятъ и уякчатъ неговата вѣра. Отъ гледището на съзнателния органически животъ, страданията иматъ за цель да уякчатъ, да засилятъ вѣрата на човѣка. Великитѣ, светитѣ хора сж имали силна вѣра и положителни знания, вследствие на което сж могли да изнесатъ всички испитания и страдания въ своя животъ съ радостъ. Запитали единъ отъ древнитѣ адепти, какво нѣщо е Господъ, но вмѣсто отговоръ, той взелъ една керемида и я стисналъ: отгоре ѝ излѣзълъ огънь, отдолу потекла вода, а въ срѣдата останала твърда. Съ това той искалъ да каже, че има три начина, чрезъ които може да се обясни, какво нѣщо е Господъ: чрезъ огънь, чрезъ вода и чрезъ твърдата материя.

Сега, ще обясня, какво представя керемидата. Керемидата е човѣшкото тѣло, което стискате, за да извадите отъ него огъня, т. е. мисълта, и водата, т. е. живота. Огънятъ, пламъкътъ излиза нагоре, водата изтича отдолу, а въ срѣдата остава твърдата материя — човѣкътъ. Обаче, въ физическо отношение, човѣшкото тѣло представя група отъ клетки. Тази аналогия на човѣка, на човѣшкото тѣло съ керемидата е трудна за разбиране. По-лесно е на човѣка да изяде една круша и

да обясни, какво представя крушата, какъ се е създала, отколкото да разбере себе си. По-лесно е на нѣкой индусъ да насади една семка отъ портокалъ и въ единъ часъ само да ѝ въздействува съ мисълта си, да я накара да израсте, да цъвне и да върже плодъ, отколкото да обясни, какъ става това нѣщо. Съ силата на мисълта си, той може да създаде цѣло растение, но не знае, какъ става това, не познава законитѣ, тайнитѣ на природата. Какво ще се ползвате, ако имате тази сила и вие, а не знаете вътрешнитѣ закони, чрезъ които природата си служи? Днесъ ученитѣ по цѣлия свѣтъ се стремятъ, именно, къмъ това, да се домогнатъ до тайнитѣ на природата и да владѣятъ нейнитѣ сили.

Днесъ всички хора иматъ желание изведнѣжъ да станатъ учени, богати, силни, щастливи. Тѣ искатъ да придобиятъ всичко това въ единъ часъ, както нѣкои индуси могатъ въ единъ часъ да създадатъ цѣлъ портокалъ, или житенъ класъ отъ една семка само. Обаче, всѣки такъвъ плодъ е лишенъ отъ своята естествена сочность, сладостъ и вкусъ. Така израсналъ, плодътъ коренно се различава отъ онзи, който е образуванъ и развитъ чрезъ закона на въртата, т. е. чрезъ последователнитѣ процеси на растене, завързване и узрѣване. Всички Божествени процеси въ природата се извършватъ бавно, последователно. Всѣки плодъ, който се е образувалъ чрезъ силата на мисълта, е лишенъ главно отъ своята хранителностъ, както и отъ усло-

вията за по-нататъшното му развитие. Вземете, наприклад, метода, до който съвременнитѣ учени сж дошли при изкуственото излупване на яйца. Днесъ могатъ, въ специални апарати, да се създаватъ по изкуственъ начинъ пиленца. Значи, достатъчно е да има яйца, и пиленца ще има. Нѣма нужда вече отъ квачки. Обаче, отъ яйцата на тия излупени пиленца не могатъ да се излупватъ нови пиленца. Какво показва това? Това показва, че въ тия яйца липсва нѣщо съществено — животъ липсва.

Казвамъ: природата не търпи бързитѣ процеси. Въ бързитѣ процеси всѣкога ставатъ погрѣшки. Често младитѣ бързатъ да изживѣятъ всичко. Тѣ казватъ: Да изживѣемъ всичко, докато сме млади, на старини да не съжаляваме, че не сме опитали всичко. Споредъ мене, да желае човѣкъ всичко да опита още въ младинитѣ си, това значи преждевременно да остарѣе. Човѣкъ трѣбва да остави нѣкои нѣща за по-късно, да не изпита всичко изведнѣжъ, но да остане нѣщо, което да го интересува. Щомъ не се интересува отъ нищо, той е старъ. Колкото по-голѣмъ интересъ и любознателностъ има човѣкъ, толкова по-младъ е той. Колкото повече идеи има човѣкъ, толкова по-голѣма е възможността за продължаване на неговия животъ. Идеитѣ въ човѣка сж яйца, които предстоятъ на излупване. Разумниятъ човѣкъ излупва само толкова идеи, колкото храна има за тѣхъ. Ще кажате: Ами ние, като сме работили толкова време, какво сме придобили?

Азъ пъкъ ще ви запитамъ: Като мислите, че за времето, презъ което сте работили, е трѣбвало да придобиете много нѣщо, кажете ми тогава, знаете ли, защо сте дошли на земята, и кой ви е пратилъ? Вие сами ли дойдохте, или Богъ ви прати?

Казвате, че всичко чрезъ Него стана. — Ако, наистина, е така, защо пияницата се оплаква, че кръчмарьтъ го билъ? Защо ограбениятъ се оплаква, че го обрали? Нека всѣки, който страда, каже, че всичко чрезъ Него стана, и престане да се безпокои, да страда и да се оплаква. Стихътъ: „Всичко чрезъ Него стана“, се отнася до висшето въ човѣка, което дава потикъ, разширяване на човѣшката душа. Всички неограничени, безконечни работи чрезъ Него ставатъ, но конечнитѣ, временнитѣ не ставатъ чрезъ Него. Въ конечнитѣ работи Богъ не взима никакво участие. Че е така, виждаме отъ това, че самъ Богъ се чуди за всички ония думи, които пророцитѣ изнасятъ като Божии. Богъ говори чрезъ пророцитѣ, но не всичко, което тѣ говорятъ, е все отъ Бога казано. Като се намѣрилъ въ голѣми противоречия, единъ отъ еврейскитѣ пророци казалъ: „Господи, защо си застаналъ на пята ми като мечка?“ На друго мѣсто сжщиятъ пророкъ казва: „Господи, защо ме излъга?“ Пророкътъ искалъ да каже друго нѣщо, но несполучливо превели думитѣ му. Той искалъ да каже: Господи, въ усърдието си да Ти служа, азъ се излъгахъ и опозорихъ името Ти. Значи, самъ пророкътъ не е предалъ

точно мисълта си, вследствие на което е вън-
сълъ известно заблуждение въ умоветъ на
хората. Ето защо, когато нѣкой казва, че
всичко е отъ Бога, съ това той иска да се
оправдае. Не, всичко, което човѣкъ върши
на своя глава, не е отъ Бога, и лесно може
да се изправи. Методитъ за изправяне на по-
грѣшкитъ, на престѣпленията, се намиратъ
въ ржцетъ на човѣка. Когато нивата на зе-
медѣлеца не даде своитъ плодове, най-лесно
за него е да вземе пушката и да отиде въ
гората, да чака пѣтници да ги обира. Да, но
това не е отъ Бога, това се дължи на кривия,
на изопачения човѣшки умъ.

Отъ всички хора се иска права мисълъ.
Когато нѣкой съжалява, че влѣзълъ въ ду-
ховния пѣтъ, това показва, че той ималъ нѣ-
каква користолюбива мисълъ, да спечели мно-
го нѣщо. Преди всичко, никой никого не е
канилъ въ дадено общество. Ученикътъ самъ
отива на училище, студентътъ самъ се за-
писва въ университета. Нито учителитъ, нито
професоритъ заставатъ на сила ученицитъ си
да следватъ училище или университетъ. — Ама
не сме придобили много. — Това зависи отъ
самитъ васъ. Има причини, заради които не-
видимиятъ свѣтъ не ви дава онѣзи начини
и методи, необходими за вашето по-бързо
развитие. Има нѣща, които природата е за-
творила съ деветъ ключа и ги пази най-рев-
ностно отъ своитъ неразумни деца. Какъвъ
окултенъ ученикъ може да бжде онзи, който,
за нищо и никакво, се гнѣви и обижда и не
може да носи страдания? Когато двама ан-

гличани се обидятъ взаимно, тѣ не търсятъ нито сждъ, нито защита отъ нѣкого, но се набиватъ, а следъ това си подаватъ ржка, сбогуютъ се и си заминаватъ. Какъ постъпватъ окултнитѣ ученици при подобни случаи? Като кажатъ една обидна дума на нѣкой ученикъ, той разправя на всички около себе си, че го обидили. — Това не е ученикъ. Такъвъ ученикъ трѣбва да се изключи отъ Школата. Едно трѣбва да знаете: Който служи на Бога, едновременно служи и на себе си. Щомъ е така, той не трѣбва да се обижда отъ истината. Отъ това гледище, като служи на Бога, на истината, човѣкъ ще бжде полезенъ и на себе си, и на другитѣ. Законътъ е такъвъ. Не може човѣкъ да прави опити съ другитѣ, ако не е правилъ съ себе си. Нѣкой проповѣдвалъ на единъ свой приятель, че трѣбва да служи на Бога. Приятельтъ му билъ шивачъ. Още на другия день той затворилъ дюкяна си и тръгналъ отъ градъ въ градъ да проповѣдва Словото Божие безъ пари. Обаче, учительтъ му, който го съветвалъ да направи това, не могълъ да се реши да предприеме сжщата работа. Ето защо, човѣкъ трѣбва да е готовъ да направи всичко, каквото говори. За тази цель се изискватъ опити. Безъ опити никаква наука, никакви знания не се придобиватъ.

Това, което ви говоря, се отнася за ония, които сж готови да изпълнятъ волята Божия. Колко души днесъ сж готови да отидатъ на кладата за Словото Божие, за новото учение? Колко души могатъ, като Хуса, да се качатъ на

кладата и да изгорятъ за своитѣ убеждения? Обаче, трѣбва да знаете, че хората, които истински служатъ на новото учение, не изгарятъ, нито лъвовѣ ги изядатъ. Напримѣръ, тримата момци, за които се говори въ Стария Заветъ, бѣха хвърлени въ огнена пещъ, но не изгорѣха. Пророкъ Данаилъ бѣше хвърленъ въ ровъ между лъвовѣ, но тѣ не го изядоха. Защо? Праведни, духовни хора бѣха тѣ. Сжщото може да се каже и за окултния ученикъ: той нито изгаря, нито лъвовѣ могатъ да го изядатъ. Ще дойде време, когато всѣки ще се постави на такъвъ изпитъ, да се провѣри, да опита себе си. Днесъ всички се тревожатъ, какъ ще прекаратъ живота си, какъ да се справятъ съ сиромашията си и т. н. Окултниятъ ученикъ не се смущава отъ тия нѣща, той има вѣра въ себе си, въ Първото Начало, и знае, че всичко може да преодолѣе.

Казвамъ: безпокойствията на хората се дължатъ на отрицателни мисли въ тѣхъ, на външни влияния отъ лоши духове. Казано е въ Писанието: „Изучавайте духоветѣ“! Значи, човѣкъ трѣбва да изучава своитѣ мисли и чувства, да ги различава, да знае тѣхния произходъ и влияние. Така той ще може да се предпазва. Като разбира своитѣ мисли и чувства, човѣкъ ще дойде до положение да разбира мислитѣ и чувствата и на другитѣ хора, и по този начинъ да се пази и отъ чуждитѣ влияния. Защо? Защото, както доброто се предава, така и злото се предава. Срѣщате нѣкой човѣкъ, въодушевилъ се отъ нѣщо,

иска да направи нѣкакво добро. На другия денъ го срѣщате, иска да направи нѣкакво зло. Вчера се повлиялъ отъ доброто, а днесъ — отъ злото.

Сега, за да се предпазва отъ лошитѣ влияния, човѣкъ трѣбва да спазва закона за хигиената, закона за психическата охрана. Вечеръ, като си лѣга, човѣкъ трѣбва да се огради добре: кжщата си, леглото си, тѣлото си, както и всички удове на организма си. Това сж правила хората и отъ най-старитѣ времена, било съ молитви, било съ пѣсни. Днесъ вие си лѣгате и казвате формулата: „Нѣма Любовь като Божията Любовь. Само Божията Любовь е Любовь“. Ако любовта е въ човѣка, той е разрешилъ всички въпроси. Сега, като ви говоря така, азъ нѣмамъ намѣрение да ви плаша, да ви изкарвамъ отъ релситѣ. Напротивъ, азъ искамъ да ви намѣстя на релситѣ. За тази цель, вие трѣбва да поставите въ ума си една основна, идейна мисълъ и да се държите за нея. Щомъ имате такава мисълъ въ ума си, ще знаете, че противоречията въ живота сж вѣнъ отъ Бога. Щомъ мислите така, всички напреднали, разумни сжщества ще ви бждатъ въ услуга. И най-лошъ човѣкъ да сте, тѣ ще ви помогнатъ, ще ви извадятъ отъ всички мъчения и страдания, на които се натѣквате. Богъ разполага съ хиляди методи, чрезъ които може да помогне на всѣки човѣкъ. Трѣбва да бждете смѣли, отъ нищо да не се безпокоите. И мечка да срещнете на пѣтя си, не се безпокойте. Ще се качите на нѣкое дърво и ще

се спасите отъ нея. — Ами, ако нѣма дърво? — Ще се качите на нѣкой голѣмъ камъкъ. — Ако и камъкъ нѣма наблизо? — Тогава, ако сте страхливъ, ще легнете на земята и ще се присторите на умирѣль. Обаче, това сж все методи за страхливцитѣ. Ако окултенъ ученикъ срещне мечка, той ще колѣничи на земята, ще повдигне очитѣ си нагоре и усърдно ще започне да се моли на Бога. Като види това, мечката ще отстѣпи настрана, понеже е срещнала човѣкъ, който знае да се моли. Има случаи, когато всички животни се молятъ. Вие не сте виждали мечка да се моли. Ако я погледнете въ този моментъ, на лицето ѝ ще забележите особенъ изразъ, нѣщо, подобно на усмивка. Това вече не е религия, не е обикновена молитва, каквато религиознитѣ правятъ. Това е преживяване. Следователно, човѣкъ не трѣбва да бжде религиозенъ, но духовенъ, да води животъ пълненъ съ вътрешни преживявания.

И тъй, едно се иска отъ ученика — любовъ къмъ Бога. Тази любовъ трѣбва да бжде непреривна и неизмѣнна, каквато е любовта на Бога къмъ всички живи същества. Любовта къмъ хората може да се мѣни, да става по-гореща и по-студена, както огънятъ, който може да се запалва и да изгасва. Човѣшкото огнище може да изгасва, но огнището на слънцето — никога. Човѣшката любовъ може да изгасва, да се колебае, но Божията остава винаги една и сжща, непоколебима. Хората мислятъ, че каквито промѣни ставатъ съ малкитѣ поточета и рѣки, такива

промѣни могатъ да ставатъ и съ извора. Не, изворътъ не се мѣни. Вследствие на кривитѣ и прибързани заключения на хората се създаватъ и противоречията въ тѣхния животъ. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не отговаря на любовта. Дойдете ли до любовта, всички противоречия изчезватъ. Божията Любовь изисква отъ хората взаимно почитание и уважение. Който губи уважение и почитание къмъ хората, той губи уважение и почитание и къмъ себе си. Щомъ изгуби уважение и почитание къмъ себе си, той почти изгубва живота си. Когато се гнѣви, сърди или обижда, човѣкъ трѣбва да знае, че се намира предъ Божието лице, и Богъ всичко вижда.

Казвамъ: стари и млади, всички трѣбва да имате страхопочитание къмъ Бога. Такъвъ човѣкъ ще бжде смѣлъ, решителенъ, чистъ по душа и сърце. Той знае, кога и по какъвъ начинъ да помага на хората. Може да се помага само на онзи, който е готовъ да изпълнява волята Божия на всѣко време и мѣсто. Не може да се помага на човѣкъ, умътъ на когото е пъленъ съ отрицателни мисли. Когато иска да помогне на такъвъ човѣкъ, невидимиятъ свѣтъ чака той да заспи и тогава да му изпрати помощта си. Докато не забрави обидата си, човѣкъ не може да се лѣкува. Ако дървото е посадено на мѣсто, кой какъ мине покрай него, ще пожелае да го полѣе. Ако не е посѣто на мѣсто, това дърво ще изсъхне. То трѣбва да се премѣсти нѣкъде, дето всички ще го виждатъ. Христосъ казва: „Всѣка пржчка, която не дава

плодъ, отрѣзва се и въ огъня се хвърля". Това не значи, че вие сте такива пръчки, но ако дойде и до отрѣзването, и до присаждането, всичко е за добро. Ето защо, следъ като получавате отъ Бога хиляди блага, всѣки трѣбва да си зададе въпроса, какво той е направилъ за Господа? Казано е въ Писанието: „Да просветнатъ лицата ви предъ челоуѣцитѣ, за да видятъ славата Божия". Това се изисква отъ човѣка.

Нѣкой казва, че иска да умре. — И това не е лошо, но смъртта не разрешава въпроситѣ. Другъ пъкъ иска да живѣе. — И желанието за животъ не разрешава въпроситѣ. Който иска да умре, той иска да се освободи отъ страданията; който иска да живѣе, той иска да придобие нѣщо. Има смисълъ да умре човѣкъ, но ако може да премине отъ едно положение въ друго. Обаче, ако умре безъ да придобие нѣщо, тази смъртъ не е на мѣстото си. Тѣй щото, не е въпросътъ човѣкъ да се лиши отъ живота си, но той трѣбва да дойде до същественитѣ работи, да придобие истинската любовъ и истинското знание. Много нѣща човѣкъ не е опиталъ и разбралъ, а трѣбва да ги опита. Можете ли да наречете животъ този на пияницата, на банкера или на търговеца? Животътъ подразбира ползуване на човѣка отъ всички блага, които могатъ да разширятъ и освободятъ душата му. Който разбира живота така, той е подобенъ на пеперуда, която ходи отъ цвѣтъ на цвѣтъ да събира сладъкъ сокъ. Животътъ на окултния ученикъ, съ не-

говитѣ мисли и чувства, представя градина отъ разкошни цвѣтя, върху които хората, като пеперуди, събиратъ сладъкъ сокъ. На пролѣтъ тази градина е пълна съ всевъзможни цвѣнали ароматни цвѣтя. Който опита соковетѣ на тия цвѣтя, той трѣбва да благодари за тѣхъ. Презъ есеньта тази градина е пълна съ сладки, зрѣли плодове. Тѣ не сж за пеперудата. Тя трѣбва да махне хобота си, да се приближи до човѣка и въ този видъ да ходи, да опитва и да събира тия плодове. Той ще кжса единъ следъ другъ плодетѣ, ще се разговаря съ тѣхъ по братски и ще имъ благодари. Тия плодове представятъ съкровището на неговата душа. Това значи истинско общение между души. Паритѣ не могатъ да бждатъ връзка. Знанието не може да бжде връзка. Тѣ сж само условия. Само вѣчната Божия Любовь може да бжде връзка между душитѣ. Само Божиятъ Духъ може да направлява душитѣ. Само Той знае, кога една душа трѣбва да влѣзе въ контактъ съ друга, за да могатъ и дветѣ взаимно да проявятъ енергиитѣ си. Така трѣбва да се групиратъ душитѣ по двама, по четирма, по шестима и повече заедно, за да проявятъ своитѣ качества. Въ Божествения свѣтъ се групиратъ по десетъ души; въ ангелския — по хиляда; въ човѣшкия свѣтъ — по сто души. Затова е казано: „Дето се събератъ двама или трима въ мое име, тамъ съмъ и азъ. И каквото попросите въ мое име, ще ви се даде“. Едно трѣбва да знаете: докато вървите въ Божествения законъ, ще имате вси-

чко въ изобилие. Щомъ се отклоните отъ този законъ, изворътъ на Божиитъ блага пресъхва.

Като ученици, вие трѣбва да научите закона на самопожертвуването за Бога, за да можете да постигнете добри резултати. Христосъ казва: „Безъ мене, безъ Любовта Божия, нищо не можете да направите.“ Христосъ, единъ отъ Великитъ Учители, казва за себе си: „Не дойдохъ да ми послужатъ, но да послужи на Онзи, Който ме е пратилъ на земята“. Ако това се отнася за Христа, колко повече за васъ? Доколкото вѣрвате въ Бога и Го обичате, дотолкова и работитъ ви ще се уреждатъ добре. Не е достатъчно временно само да се уредятъ работитъ ви, временно да придобиете богатство, което впоследствие да изгубите и да се съкрушите. Когато Богъ урежда работитъ на човѣка, и като лѣга, и като става, и въ младини, и въ старини, той е доволенъ отъ живота си, всѣки день има по една малка придобивка.

Казвате: Животътъ е непостояненъ, времененъ. — Не, истинскиятъ животъ се отличава съ спокойствие. Като лѣгашъ вечеръ, да си спокоенъ, че всичкитъ ти работи сж въ изправностъ и си готовъ да заминешъ, ако те повикатъ. Като ставашъ сутринъ, пакъ да си доволенъ, че ще продължишъ работитъ си отново. Вечеръ ще приключвашъ, сутринъ ще продължавашъ работитъ си, и така ще проявявашъ Божията Любовъ. Не се смущавайте отъ мисълта, че сте между грѣшни

хора на земята. Не е лесно да дойде единъ чистъ, възвишенъ духъ между хората. Нѣколко хиляди години трѣбваше хората да работятъ на земята, за да дойде Христосъ между тѣхъ. Не се слиза лесно на земята.

И тъй, ако между васъ се явяватъ противоречия, вие трѣбва да се ползвате отъ опитността на миналото. Вие трѣбва да бждете по-смѣли, по-решителни отъ ученицитѣ на миналитѣ епохи. И между васъ ще има падане, ставане, но това да не ви безпокои. Който падне, да стане; който се окаля, да върви напредъ. Това всички трѣбва да имате предъ видъ. Единъ день противоречията ще изчезнатъ, и вие ще влѣзете въ нова област на живота. Тогава езикътъ на хората ще бжде по-красивъ, а мисълта имъ — права, безъ никаква критика. Критиката не разрешава въпроситѣ. Знанието, разбирането на нѣщата изключва всѣкаква критика. Истинскиятъ музикантъ разбира отъ музиката; той схваща и най-тънцитѣ тонове. Добрата пѣвица различава тоноветѣ, правилни ли сж, или не. Като гледа подъ микроскопъ, истински учениятъ различава нѣщата въ най-малкитѣ имъ подробности. Може ли тукъ да става въпросъ за нѣкаква критика? Човѣкъ не трѣбва да вижда много, но само онова, което му е полезно. Вие сте дошли до една фаза, при която знанието, което имате, не ви ползува, но ви спъва.

Сега ще ви дамъ една задача за разрешаване. Представете си, че предъ васъ, като

млади, учени хора, свършили университетъ, дойдатъ една стара баба и единъ старъ дѣдо и ви питатъ, какво да правятъ сега, като краката имъ не държатъ вече, очитѣ имъ не виждатъ? Вие ще имъ кажете да вѣрватъ въ Господа. Тѣ, обаче, ще ви отговорятъ: Въ Господа вѣрвахме, но остарѣхме. Въ Господа вѣрвахме, но очитѣ ни отслабнаха, краката ни не държатъ. Вие знаете окултни науки, знаете нови методи, кажете ни, какво да правимъ?

Сега и азъ ви оставямъ съ тази задача, да видимъ, кой какъ ще я разреши. Като я решите, ще ми кажете отговора и резултатитѣ. Ако дадете добри съвети на тия стари хора, тѣ ще ви бждатъ благодарни презъ цѣлия си животъ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

*

43. Лекция огъ Учителя, държана на 20 юний, 1927 г. София.

*

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Четиритѣ крѣга	3
2. Общи упжтвания	35
3. Постѣпки.	62
4. Съзвучно движение	83
5. Основни мисли.	103
6. Врѣзка на съзнанието	131
7. Отличителни чѣрти	148
8. Класическата книга на любовѣта	167
9. Въ живота	183
10. Равни страни	200
11. Работа на природата	221

